

GİRESUN

İL GENEL GÖRÜNÜM RAPORU

DOĞU KARADENİZ KALKINMA AJANSI
GİRESUN YATIRIM DESTEK OFİSİ

İçindekiler

1. Sosyo Ekonomik Görünümler	1
1.1 Demografi ve Göç.....	1
1.2 Sosyo Ekonomik Veriler	8
1.2.1 SEGE (Sosyo Ekonomik Gelişmişlik Endeksi)	8
1.2.2 URAK İller Arası Rekabetçilik Endeksi	9
1.2.3 TÜİK Yaşam Endeksi.....	9
1.3 Milli Gelir	9
1.4 Dış Ticaret.....	10
1.4.1 İhracat.....	10
1.4.2 İthalat.....	12
1.5 Kamu Yatırımları	13
1.6 Teşvikler.....	14
1.7 İş Gücü ve İnsan Kaynağı.....	17
1.7.1 TÜİK Genç Nüfus ve Çalışma Çağı Nüfusu Verileri	17
1.7.2 İŞKUR Verileri.....	17
1.7.3 TSO Kayıtları	18
1.7.4 SGK Kayıtları.....	19
1.7.5 TESK Verileri.....	19
2. Sektörel Görünümler	20
2.1 Tarım ve Hayvancılık	20
2.1.1 Genel Durum	20
2.1.2 Proje, Yatırım ve Destek Bilgileri	24
2.2 İmalat Sanayi.....	27
2.2.1 Sanayi Sicil Kayıtları	27
2.2.2 TSO Kayıtları	30
2.2.3 SGK Kayıtları.....	31
2.2.4 Kapasite Raporları.....	32
2.2.5 OSB ve KSS Güncel Durumları.....	33
2.2.6 ARGE, Yenilik ve Fikri Mülkiyet Bilgileri	34
2.2.7 Başat İşletmeler ve Sektörler	35
2.2.7.1 Başat İşletmeler	35
2.2.7.2 Fındık ve Mamulleri	36
2.2.7.3 Makine ve Aksamları İmalatı.....	38
2.2.7.4 Meyve ve Sebze Mamulleri İmalatı	39
2.2.7.4 Hazır Giyim ve Konfeksiyon İmalatı.....	40
2.2.7.6 Savunma ve Havacılık Sanayi	41
2.2.8 YERSİS Verileri	42
2.3 Kültür, Sanat ve Turizm.....	43
2.4 Lojistik	51
2.4.1 Giresun Limanı	51
2.4.2 Karayolları.....	51
2.4.3 Ordu & Giresun Havalimanı	52
2.5 Eğitim	53
2.6 Sağlık.....	57
2.7 Çevre ve Şehircilik	58
2.8 Madencilik	61
2.9 Enerji.....	61
2.10 Kadın Kooperatifleri.....	63
2.11 Bankacılık	66

Tablolar

Tablo 1: İlçelerin Nüfus Dağılımları ve Değişimleri.....	2
Tablo 2: Demografik Bağımlılık Oranları ve Hane Halkı İstatistikleri.....	4
Tablo 3: Doğum, Evlenme, Boşanma ve Ölüm İstatistikleri.....	5
Tablo 4: Giresun Uluslararası Göç Verileri.....	6
Tablo 5: Göç Alınan İlk 10 İl.....	7
Tablo 6: Göç Verilen İlk 10 İl.....	7
Tablo 7: İl SEGE 2011 ve 2017 Karşılaştırması.....	8
Tablo 8: İlçe SEGE 2017 ve 2022 Karşılaştırması.....	8
Tablo 9: Yaşam Endeksi Verileri.....	9
Tablo 10: 2020, 2021 ve 2022'deki GSYH'nin Sektörel Dağılımı.....	10
Tablo 11: Giresun Son 5 Yıl İhracat Tutarları.....	10
Tablo 12: Son 5 Yılda En Çok İhraç Edilen Ürünler (Fasıla Göre).....	11
Tablo 13: Son 5 Yılda En Çok İhraç Edilen Ürünler (Sektöre Göre).....	12
Tablo 14: Giresun Son 5 Yıldaki İthalat Tutarları.....	12
Tablo 15: Kamu Yatırımlarının Kuruluşlara Göre Dağılımı.....	13
Tablo 16: Kamu Yatırımlarının Sektörlere Göre Dağılımı.....	13
Tablo 17: TR 90 İllerinin Sektörlere Göre YTB Sayısı Dağılımı.....	15
Tablo 18: TR 90 İllerinin Sektörlere Göre YTB Yatırım Tutarı Dağılımı (Reel, Milyar TL).....	15
Tablo 19: TR 90 İllerinin Sektörlere Göre YTB İstihdam Dağılımı.....	15
Tablo 20: Giresun Genç Nüfus ve Çalışma Çağı Nüfus Verileri.....	17
Tablo 21: İŞKUR 2022 Açık İş Bulunan Meslekler.....	18
Tablo 22: Giresun ve Bulancak TSO Kayıtlarındaki Firma Dağılımı.....	18
Tablo 23: SGK NACE Kodlarına Göre İşletme ve İstihdam Dağılımı.....	19
Tablo 24: TESK Esnaf, İşyeri ve Oda Sayıları.....	19
Tablo 25: 2021 Yılı Gıda ve Yem İşletmeleri Sayısı.....	23
Tablo 26: Coğrafi İşaretli Ürün Listesi.....	23
Tablo 27: İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün 2021 Yılı Genel Bütçe Projeleri.....	24
Tablo 28: İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün Finansman Sağlanan Projeleri.....	24
Tablo 29: Tarımsal Yatırım İçin Uygun Sektörler.....	25
Tablo 30: İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün 2023 Yılı Tarımsal Desteklemeleri.....	26
Tablo 31: Sanayi Alt Sektörlerine Göre İşletme ve İstihdam Dağılımı.....	27
Tablo 32: İlçelere Göre İşletme ve İstihdam Dağılımı.....	28
Tablo 33: Büyüklüklerine Göre İşletme ve İstihdam Dağılımı.....	29
Tablo 34: Üretim Yerlerine Göre İşletme ve İstihdam Dağılımı.....	29
Tablo 35: Kuruluş Yıllarına Göre İşletme Dağılımı.....	29
Tablo 36: Hukuki Yapılarına Göre İşletme Dağılımı.....	30
Tablo 37: Giresun ve Bulancak TSO Kayıtlarındaki İmalat Sanayi Firma Dağılımı.....	30
Tablo 38: SGK Nace Kodlarına Göre İmalat Sanayi İşletme ve İstihdam Dağılımı.....	31
Tablo 39: Sanayi Kapasite Raporu Alan İşletmelerdeki Personelin Unvana Göre Dağılımı.....	32
Tablo 40: Sanayi Kapasite Raporlarına Göre En Çok Kodlanan İlk 5 Ürün.....	32
Tablo 41: Sanayi Kapasite Raporlarına Göre En Çok Kodlanan İlk 5 Faaliyet.....	32
Tablo 42: İmalat Sanayi İşletmelerinin Teknoloji Düzeyleri Dağılımı.....	34
Tablo 43: Patent, Faydalı Model, Marka, Tasarım Başvuru ve Tescil İstatistikleri.....	34
Tablo 44: ISO İlk 1.000'e Giren İşletmeler.....	35
Tablo 45: İl Bazlı 2022 Yılı Fındık Alanları ve Üretimleri.....	37
Tablo 46: Giresun'daki Korunan Alanlar (Tabiat Anıtları ve Tabiat Parkları).....	45
Tablo 47: Sinema ve Tiyatro İstatistikleri.....	46
Tablo 48: Turizm Tesisleri, Oda ve Yatak Sayıları.....	50
Tablo 49: Giresun Limanı 2023 Yılı Faaliyetleri.....	51
Tablo 50: Giresun Havalimanı Tüm Uçak Trafığı.....	52
Tablo 51: Giresun Havalimanı Tüm Yolcu Trafığı.....	52
Tablo 52: Okul, Derslik, Öğretmen ve Öğrenci Sayıları.....	53
Tablo 53: Okul, Şube, Derslik ve Öğretmen Başına Öğrenci Sayıları.....	53
Tablo 54: Brüt ve Net Okullaşma Oranları.....	54
Tablo 55: Giresun Üniversitesi Öğretim Elemanı Sayıları.....	55
Tablo 56: Giresun Üniversitesi 2022 - 2023 Öğretim Yılı Öğrenci Sayıları.....	55
Tablo 57: Giresun Üniversitesi URAP Türkiye Sıralamaları.....	55
Tablo 58: Giresun Üniversitesi 2022 - 2023 Öğretim Yılı Yabancı Uyruklu Öğrenci Sayıları.....	56
Tablo 59: Sağlık İstatistikleri.....	57
Tablo 60: Mevcut Elektrik Santralleri Listesi.....	62
Tablo 61: Yapım Aşamasındaki Santraller.....	63
Tablo 62: Ön Lisans Alan Santraller.....	63
Tablo 63: Planlanan Santraller.....	63
Tablo 64: Kadın Kooperatifleri DOKA Destekleri.....	65

Grafikler

Grafik 1: 2007 - 2022 Yılları Arası Nüfus	1
Grafik 2: 2022 Yılı Nüfusunun Cinsiyete ve İkamete Göre Dağılımı	1
Grafik 3: 2008 - 2022 Yılları Arası Nüfus Artış Hızı	2
Grafik 4: 2022 Yılı Nüfusunun Yaş Gruplarına Göre Dağılımı	4
Grafik 5: 2008 - 2022 Yılları Arası Net Göç Hızı.....	5
Grafik 6: İhracatçı Firmaların Sayısı.....	11
Grafik 7: İthalatçı Firmaların Sayısı.....	12
Grafik 8: YTB'lerin Sektörlere Göre Dağılımı.....	14
Grafik 9: YTB'lerin Sabit Yatırım Tutarları (Reel, Milyar TL).....	14
Grafik 10: YTB'lerin İstihdam Verileri.....	14
Grafik 11: İŞKUR Açık İş ve Kayıtlı İşsiz Sayıları	17
Grafik 12: İl Toplam Arazi Dağılımı	20
Grafik 13: İl Tarım Alanı Dağılımı	20
Grafik 14: Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvan Sayıları.....	21
Grafik 15: Üretilen Deniz ve İç Su Ürünleri Miktarı	22
Grafik 16: 1. ve 2. OSB Sektör Dağılımları.....	33
Grafik 17: Giresun'da Fındık ve Mamulleri Sektörü'nün İhracatı.....	36
Grafik 18: Dünya ve Türkiye Fındık Üretim Grafiği.....	36
Grafik 19: Giresun'da Makine ve Aksamları Sektörü'nün İhracatı.....	38
Grafik 20: Giresun'da Meyve ve Sebze Mamulleri Sektörü'nün İhracatı.....	39
Grafik 21: Giresun'da Hazır Giyim Sektörü'nün İhracatı.....	40
Grafik 22: Giresun'da Savunma ve Havacılık Sanayi Sektörü'nün İhracatı.....	41
Grafik 23: Tesislere Gelen ve Tesislerde Geceleyen Turist Sayıları.....	50
Grafik 24: Nakdi Kredinin Fonksiyon ve Sahiplik Gruplarına Göre Dağılımları	66
Grafik 25: Nakdi Kredinin Yıllık Gelişimi.....	67
Grafik 26: Toplam Mevduatın Para Cinsi ve Sahiplik Gruplarına Göre Dağılımları.....	67
Grafik 27: Tasarruf Mevduatının Yıllık Gelişimi	68
Grafik 28: Seçilmiş Sektörlere Göre Kredi Dağılımı.....	69

Haritalar

Harita 1: Giresun'daki Korunan Alanlar (Tabiat Anıtları ve Tabiat Parkları)	45
---	----

Kısaltmalar

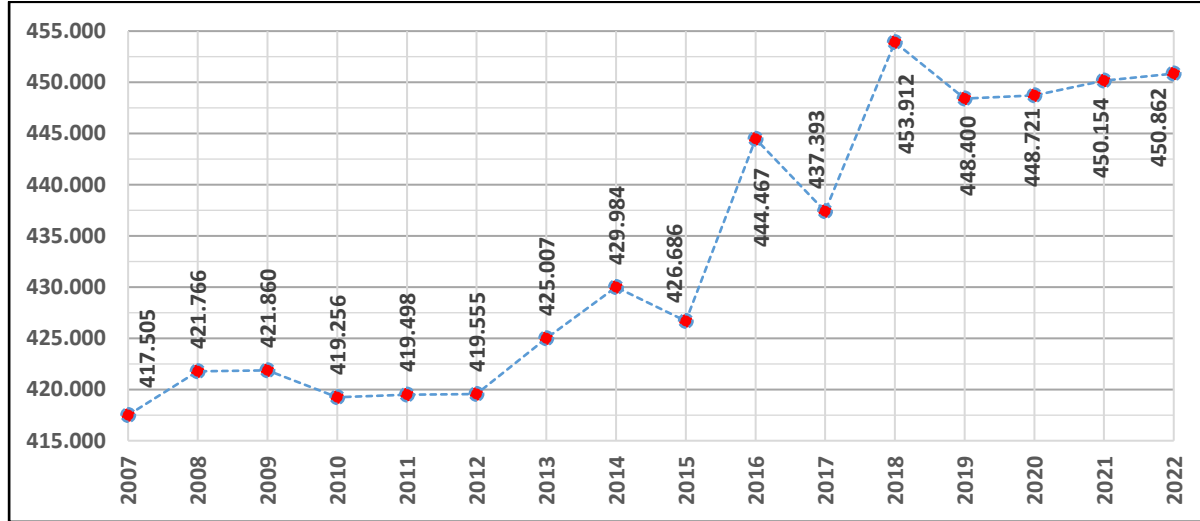
A.S.A	: Arkeolojik Sit Alanı
ADNKS	: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi
AHB	: Aile Hekimliği Birimi
ARGE	: Araştırma ve Geliştirme
ASHİ	: Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonu
ASM	: Aile Sağlığı Merkezi
B.Y.S.	: Başka Yerde Sınıflandırılmamış
BDDK	: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu
DHİMİ	: Devlet Hava Meydanları İşletmesi
DOKA	: Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı
DOKAP	: Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
DSİ	: Devlet Su İşleri
DTH	: Döviz Tevdiat Hesabı
E.A.H.	: Eğitim ve Araştırma Hastanesi
EÜAŞ	: Elektrik Üretim Anonim Şirketi
FAOSTAT	: Food and Agriculture Organization Statistics (Gıda ve Tarım Örgütü İstatistikleri)
GBS	: Girişimci Bilgi Sistemi
GES	: Güneş Enerjisi Santrali
GİRKAP	: Giresun İli Kırsal Gelir Kaynaklarının Çeşitlendirilmesi Projesi
GİRTAB	: Giresun Turizm Altyapı Hizmet Birliği
GSS	: Genel Sağlık Sigortası
GSYH	: Gayri Safi Yurt İçi Hasıla
GTB	: Giresun Ticaret Borsası
HES	: Hidro Elektrik Santrali
İ.H.	: İmam Hatip
İSO	: İstanbul Sanayi Odası
İŞKUR	: Türkiye İş Kurumu
KETEM	: Kanser Erken Teşhis, Tarama ve Eğitim Merkezi
KGM	: Karayolları Genel Müdürlüğü
KMH	: Kredili Mevduat Hesabı
KOSGEB	: Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
KSS	: Küçük Sanayi Sitesi
M.T.A.L.	: Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
NACE	: Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistik Sınıflaması
OSB	: Organize Sanayi Bölgesi
RES	: Rüzgar Enerjisi Santrali
SEGE	: Sosyo Ekonomik Gelişmişlik Endeksi
SGK	: Sosyal Güvenlik Kurumu
SM	: Sağlık Merkezi
SOGEP	: Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı
STCW	: Gemi Adamlarına Yönelik Eğitim, Belgelendirme ve Vardiya Standartları
TA	: Tabiat Anıtı
TARSİM	: Tarım Sigortaları Havuzu
TDP	: Teknik Destek Programı
TEİAŞ	: Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi
TESK	: Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu
TİM	: Türkiye İhracatçılar Meclisi
TOBB	: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
TP	: Tabiat Parkı
TR 90	: Artvin, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Rize ve Trabzon'dan Oluşan İstatistik Bölge
TSM	: Toplum Sağlığı Merkezi
TSO	: Ticaret ve Sanayi Odası
TÜİK	: Türkiye İstatistik Kurumu
UNDP	: United Nations Development Program (Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı)
UNESCO	: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü)
URAK	: Uluslararası Rekabet Araştırmaları Kurumu
URAP	: University Ranking By Academic Performance (Akademik Performansa Göre Üniversite Sıralaması)
URGE	: Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesinin Desteklenmesi Programı
YER-MEK	: Türkiye'de Yerleşme Merkezlerinin Kademelenmesi
YER-SİS	: Türkiye'de Kentsel ve Kırsal Yerleşim Sistemleri Araştırması Projesi
YÖK	: Yükseköğretim Kurulu
YTB	: Yatırım Teşvik Belgesi

1. Sosyo Ekonomik Görünümler

1.1 Demografi ve Göç

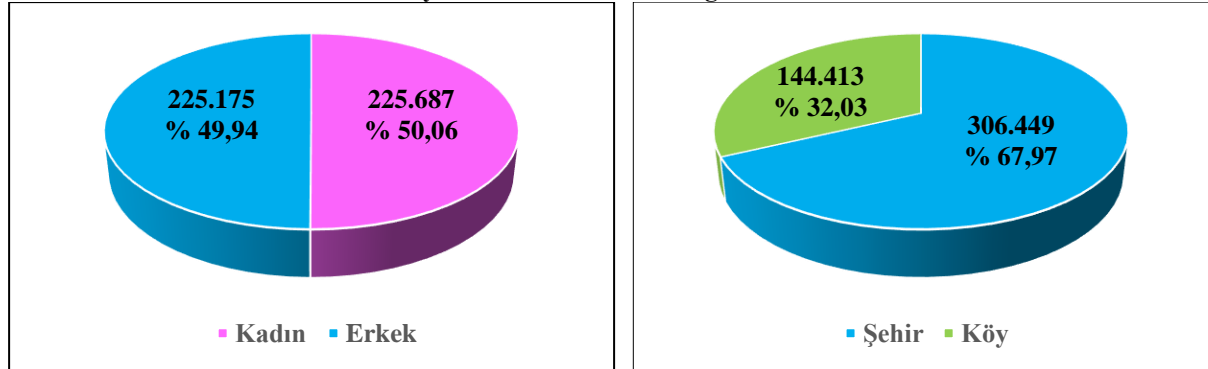
- Giresun'da 16 İlçe, 24 Belediye (8'i Belde Belediyesi: Bulancak'ta Aydındere ve Kovanlık Beldeleri, Dereli'de Yavuzkema Beldesi, Espiye'de Soğukpınar Beldesi, Eynesil'de Ören Beldesi, Görele'de Çavuşlu Beldesi, Merkez'de Duroğlu Beldesi ve Yağlıdere'de Üçtepe Beldesi), 199 Mahalle ve 553 Köy bulunmaktadır.
- 2022 yılı TÜİK ADNKS (*Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi*) sonuçlarına göre Giresun'un nüfusu 450.862 kişiden oluşmaktadır ve Giresun, 81 il arasında 44. sırada yer almaktadır. Giresun nüfusunun Türkiye'nin toplam nüfusu olan 85.279.553 içindeki payı % 0,53'tür. 2022 nüfusu; 2021 yılına göre % 0,16 artış, ADNKS'nin başladığı 2007 yılına göre ise % 7,98 artış göstermiştir. Giresun'un 2022 yılı nüfus yoğunluğu 66 kişi/km² çıkmıştır. Bu oran Türkiye'de ise ortalama 136 kişi/km²'dir.

Grafik 1: 2007 - 2022 Yılları Arası Nüfus

Kaynak: TÜİK

Grafik 2: 2022 Yılı Nüfusunun Cinsiyete ve İkamete Göre Dağılımı

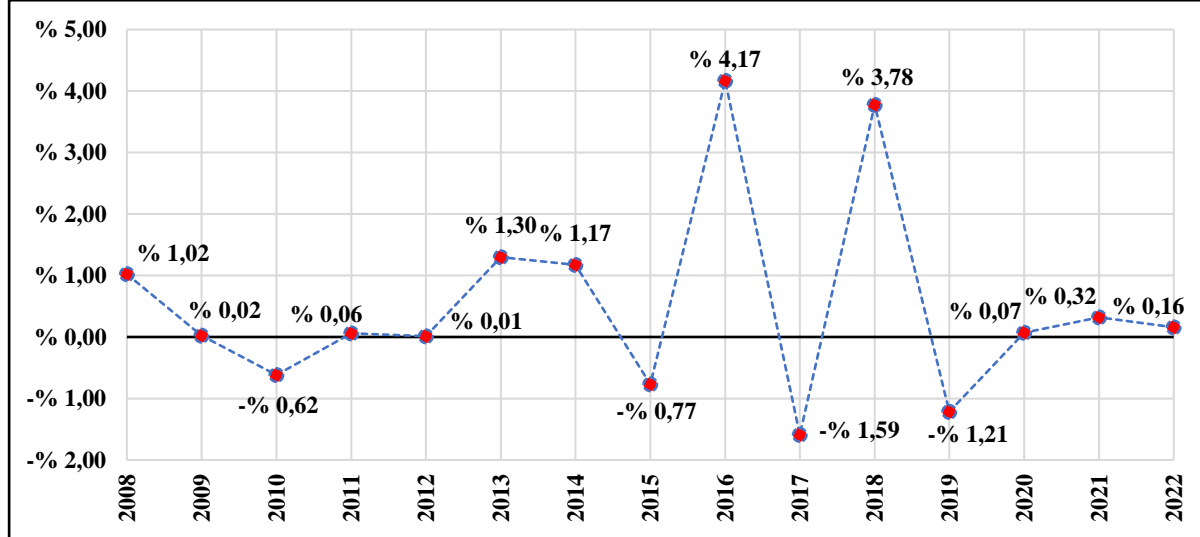

Kaynak: TÜİK

- Giresun'un 15 yaş üzeri nüfusunun medeni duruma göre dağılımına bakıldığında ise nüfusun % 62'sinin evli, % 25'inin hiç evlenmemiş, % 9'unun eşinin vefat etmiş ve % 4'ünün boşanmış olduğu görülmektedir.

- Giresun'un 2008 yılından bu yana nüfus artış hızına bakıldığında ise aşağıdaki grafik ortaya çıkmaktadır. Grafikten görüldüğü gibi özellikle 2015 - 2019 yılları arasında dalgalı bir biçimde seyreden ve pozitif / negatif değerler arasında değişen nüfus artış hızı, 2020 ve 2021 yıllarında tekrar artışa geçerek pozitif olmuş, 2022'de yılında ise 2021 yılında göre düşüş göstermiş ancak pozitif olarak kalmıştır. Giresun'un 2022 yılındaki nüfus artış hızı % 0,16 iken bu değer Türkiye'de % 0,71 çıkmıştır. 15 yıllık süreçte ortalama nüfus artış hızı % 0,53'tür.

Grafik 3: 2008 - 2022 Yılları Arası Nüfus Artış Hızı

Kaynak: TÜİK

- Giresun'un 16 ilçesinin 2021 ve 2022 yıllarındaki nüfus dağılımları ve bu yıllar arasındaki değişimleri aşağıdaki tabloda sunulmuştur. Tablodan görüldüğü gibi Giresun'da en fazla nüfusa sahip ilk 2 ilçe Merkez ve Bulancak'tır. Bu 2 ilçede Giresun nüfusunun neredeyse yarısı yaşamaktadır. En az nüfusa sahip ilçe ise Çanakçı'dır. 2021'e göre 2022'de nüfusu en çok artan ilçe sayısal olarak Merkez, oransal olarak ise Doğankent olmuştur. Nüfusu en çok azalan ilçe ise iki bakımdan da Yağlıdere olmuştur.

Tablo 1: İlçelerin Nüfus Dağılımları ve Değişimleri

İlçe Adı	2021	Oran	2022	Oran	Değişim
Merkez	143.503	% 31,88	145.361	% 32,24	% 1,29
Bulancak	69.326	% 15,40	69.415	% 15,40	% 0,13
Espiye	37.184	% 8,26	37.775	% 8,38	% 1,59
Tirebolu	32.494	% 7,22	32.576	% 7,23	% 0,25
Görece	31.138	% 6,92	30.973	% 6,87	-% 0,53
Şebinkarahisar	19.557	% 4,34	19.625	% 4,35	% 0,35
Keşap	19.268	% 4,28	19.596	% 4,35	% 1,70
Dereli	18.993	% 4,22	18.696	% 4,15	-% 1,56
Yağlıdere	15.628	% 3,47	15.004	% 3,33	-% 3,99
Piraziz	14.138	% 3,14	13.825	% 3,07	-% 2,21
Eynesil	12.581	% 2,79	12.471	% 2,77	-% 0,87
Alucra	8.892	% 1,98	8.574	% 1,90	-% 3,58
Güce	8.098	% 1,80	7.806	% 1,73	-% 3,61
Doğankent	6.508	% 1,45	6.715	% 1,49	% 3,18
Çamoluk	6.735	% 1,50	6.469	% 1,43	-% 3,95
Çanakçı	6.111	% 1,36	5.981	% 1,33	-% 2,13
Toplam	450.154	% 100,00	450.862	% 100,00	% 0,16

Kaynak: TÜİK

- Giresun'un Merkez dahil 16 ilçesinin nüfuslarının cinsiyet ve köy / şehir dağılımları aşağıda sunulmuştur.

Alucra

% 50,35 Erkek / % 49,65 Kadın - % 53,99 Köy / % 46,01 Şehir

Bulancak

% 49,99 Erkek / % 50,01 Kadın - % 29,33 Köy / % 70,67 Şehir

Çamoluk

% 52,03 Erkek / % 47,97 Kadın - % 53,86 Köy / % 46,14 Şehir

Çanakçı

% 50,63 Erkek / % 49,37 Kadın - % 68,77 Köy / % 31,23 Şehir

Dereli

% 51,30 Erkek / % 48,70 Kadın - % 68,55 Köy / % 31,45 Şehir

Doğankent

% 51,73 Erkek / % 48,27 Kadın - % 32,32 Köy / % 67,68 Şehir

Espiye

% 53,73 Erkek / % 46,27 Kadın - % 29,40 Köy / % 70,60 Şehir

Eynesil

% 47,98 Erkek / % 52,02 Kadın - % 43,20 Köy / % 56,80 Şehir

Görele

% 49,58 Erkek / % 50,42 Kadın - % 39,54 Köy / % 60,46 Şehir

Güce

% 50,68 Erkek / % 49,32 Kadın - % 49,04 Köy / % 50,96 Şehir

Keşap

% 49,18 Erkek / % 50,82 Kadın - % 52,91 Köy / % 47,09 Şehir

Merkez

% 48,93 Erkek / % 51,07 Kadın - % 13,54 Köy / % 86,46 Şehir

Piraziz

% 48,44 Erkek / % 51,56 Kadın - % 39,24 Köy / % 60,76 Şehir

Şebinkarahisar

% 50,86 Erkek / % 49,14 Kadın - % 45,50 Köy / % 54,50 Şehir

Tirebolu

% 49,53 Erkek / % 50,47 Kadın - % 36,55 Köy / % 63,45 Şehir

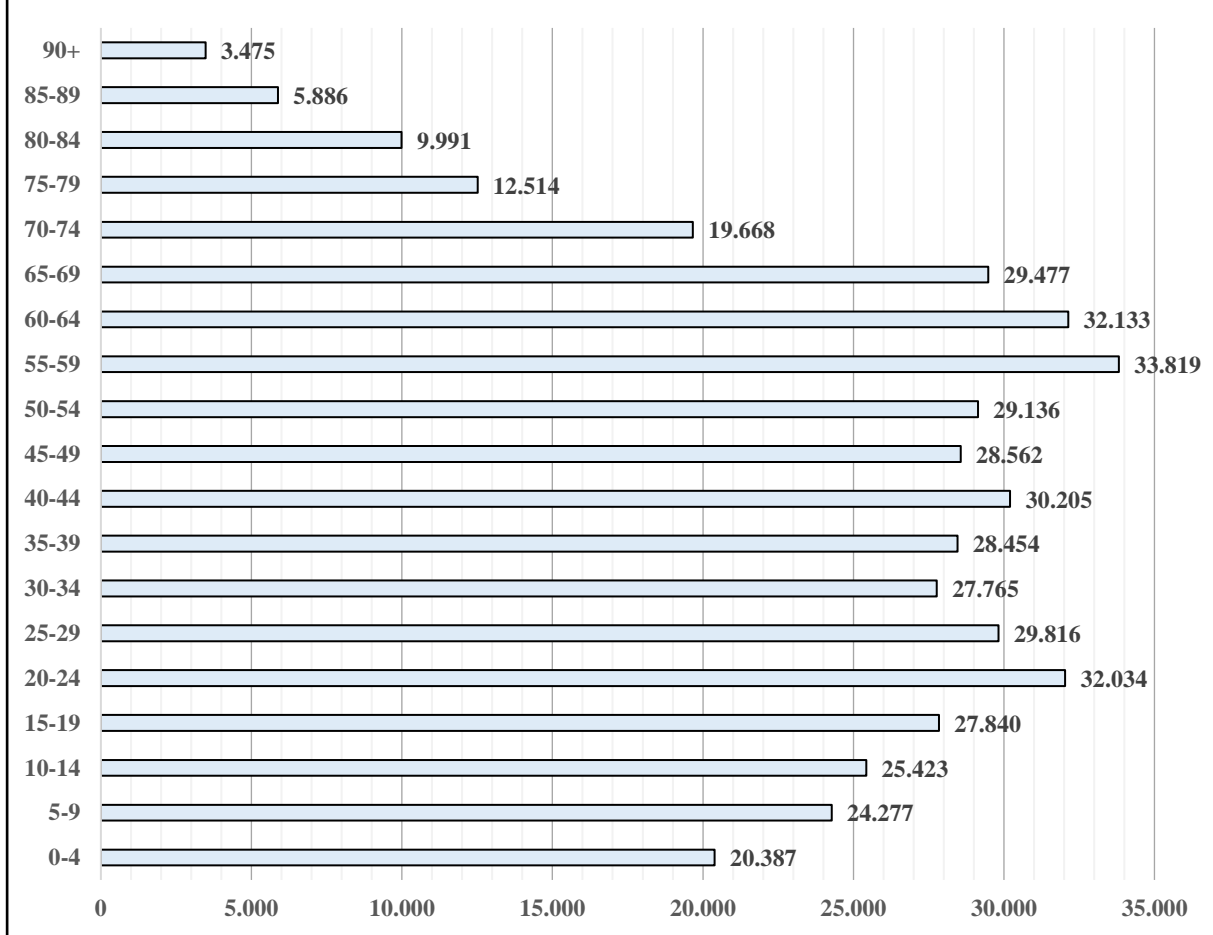
Yağlıdere

% 50,22 Erkek / % 49,78 Kadın - % 53,07 Köy / % 46,93 Şehir

- Erkek nüfus oranı en fazla olan ilçe Espiye, kadın nüfus oranı en fazla olan ilçe Eynesil'dir.
➤ Köy nüfus oranı en fazla olan ilçe Çanakçı, şehir nüfus oranı en fazla olan ilçe Merkez'dir.

- Giresun'un toplam nüfusunun yaş gruplarına göre dağılımına bakıldığında aşağıdaki grafikten de görülebileceği gibi 1. sıradaki grubun 55 - 59 yaş aralığı, 2. sıradaki grubun 60 - 64 yaş aralığı ve 3. sıradaki grubun ise 20 - 24 yaş aralığı olduğu tespit edilmektedir. 15 - 64 yaş aralığındaki nüfus, toplam nüfusun % 66,5'ini oluşturmaktadır.

Grafik 4: 2022 Yılı Nüfusunun Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

Kaynak: TÜİK

- Giresun iline ait demografik bağımlılık oranları ve hane halkı istatistikleri aşağıdaki tabloda sunulmuştur. Tablodan da görülebildiği gibi Türkiye ortalama verileriyle kıyaslandığında Giresun'da çocuk bağımlılık oranının düşük, yaşlı bağımlılık oranının ise yüksek olduğu görülmektedir. Bu durum, Giresun nüfusunun giderek yaşlanmakta olduğuna işaret etmektedir. Bunun temel nedeni ise göç verilen nüfusun yaş grubuna bağlıdır. Giresun'un verilen göçü genç yaştaki nüfustan oluşurken, alınan göçü ise çoğunlukla emeklilik sonrası memleketine dönüş yapan yaşlı nüfustan oluşmaktadır.

Tablo 2: Demografik Bağımlılık Oranları ve Hane Halkı İstatistikleri

2022 Yılı Verileri	Giresun	Türkiye
Çocuk Bağımlılık Oranı	% 23,38	% 32,25
Toplam Yaş Bağımlılık Oranı	% 50,41	% 46,80
Yaşlı Bağımlılık Oranı	% 27,02	% 14,55
Ortalama Hane Halkı Büyüklüğü	2,57	3,17
Toplam Hane Halkı Sayısı	168.551 (% 0,65)	26.075.365

Kaynak: TÜİK

- Giresun iline ait doğum, evlenme, doğurganlık, boşanma ve ölüm istatistikleri aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

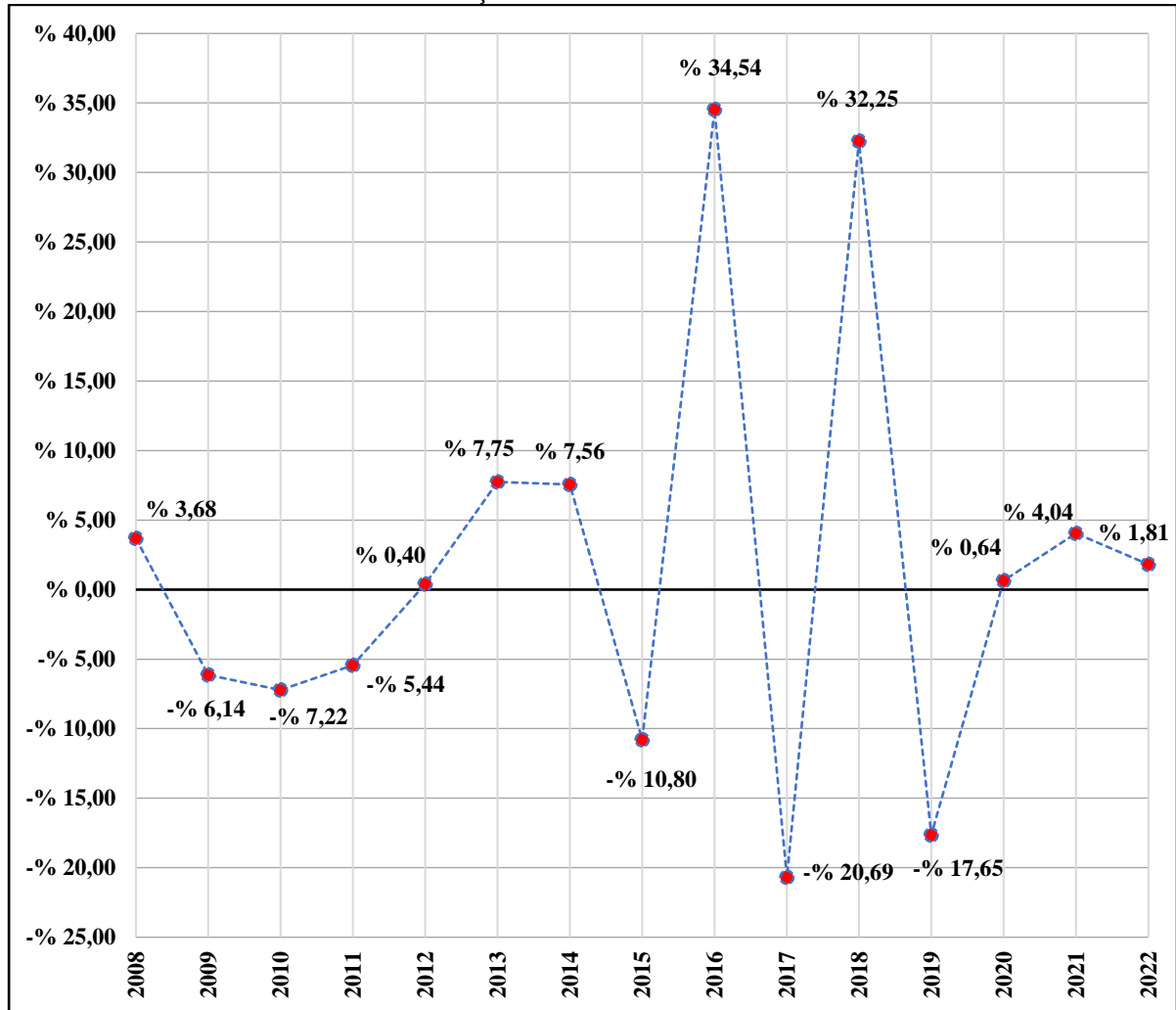
Tablo 3: Doğum, Evlenme, Boşanma ve Ölüm İstatistikleri

Veriler	Giresun	Türkiye
Doğum Sayısı (2022)	3.742 (% 0,36)	1.035.795
Evlenme Sayısı (2022)	2.594 (% 0,45)	574.358
Boşanma Sayısı (2022)	721 (% 0,40)	180.954
Ölüm Sayısı (2022)	4.479 (% 0,89)	504.839
Toplam Doğurganlık Hızı (Çocuk Sayısı) (2022)	1,32	1,62
Kaba Doğum Hızı (2022)	% 0,83	% 1,22
Kaba Evlenme Hızı (2022)	% 0,58	% 0,68
Kaba Boşanma Hızı (2022)	% 0,16	% 0,21
Kaba Ölüm Hızı (2022)	% 0,99	% 0,59
Bebek Ölüm Hızı (2022)	% 0,72	% 0,92
5 Yaş Altı Ölüm Hızı (2022)	% 0,89	% 1,12

Kaynak: TÜİK

- Giresun iline ait 2008 - 2022 yılları arası net göç hızı bilgileri aşağıdaki grafikte sunulmuştur. Net göç hızı grafiği, nüfus artış hızı grafiği ile benzerlik göstermektedir.

Grafik 5: 2008 - 2022 Yılları Arası Net Göç Hızı

Kaynak: TÜİK

Giresun Uluslararası Göç Verileri

Aşağıdaki tabloda Giresun'un 2016 yılından bu yana yurt dışına verdiği göçler ve yurt dışından aldığı göçler cinsiyet ve uyruk dağılımlarıyla birlikte listelenmiştir. Değişim oranları ilgili yılın bir önceki yıla göre orandır.

Tablo 4: Giresun Uluslararası Göç Verileri

Veri	Yıl	Değer	Değişim	Cinsiyet	Uyruk
Gelen Göç	2022	1.548	% 15,4 Azalış	% 61,4 Erkek	% 53,7 Yabancı
	2021	1.830	% 41,2 Artış	% 59,4 Erkek	% 50,5 Türk
	2020	1.296	% 27,5 Azalış	% 58,4 Erkek	% 59,7 Türk
	2019	1.788	% 16,1 Azalış	% 53,6 Erkek	% 60,2 Yabancı
	2018	2.132	% 23,0 Azalış	% 56,7 Erkek	% 52,2 Yabancı
	2017	2.769	% 35,1 Artış	% 56,7 Erkek	% 64,5 Yabancı
	2016	2.050	-	% 56,3 Erkek	% 53,7 Yabancı
Giden Göç	2022	1.552	% 42,4 Artış	% 62,8 Erkek	% 59,1 Türk
	2021	1.090	% 4,9 Artış	% 53,2 Erkek	% 63,2 Türk
	2020	1.039	% 3,0 Azalış	% 60,8 Erkek	% 73,1 Türk
	2019	1.071	% 21,3 Azalış	% 60,3 Erkek	% 54,8 Yabancı
	2018	1.360	% 21,2 Artış	% 56,8 Erkek	% 60,1 Türk
	2017	1.122	% 48,6 Artış	% 56,6 Erkek	% 66,1 Türk
	2016	755	-	% 62,8 Erkek	% 62,5 Türk
Net Göç	2022	-4	% 100,5 Azalış	% 100,0 Erkek	% 100,0 Türk
	2021	740	% 187,9 Artış	% 68,7 Erkek	% 68,2 Yabancı
	2020	257	% 64,2 Azalış	% 51,4 Kadın	% 100,0 Türk
	2019	717	% 7,1 Azalış	% 56,4 Kadın	% 68,2 Yabancı
	2018	772	% 53,1 Azalış	% 56,5 Erkek	% 73,7 Yabancı
	2017	1.647	% 27,2 Artış	% 56,8 Erkek	% 85,4 Yabancı
	2016	1.295	-	% 52,5 Erkek	% 63,2 Yabancı

Kaynak: TÜİK

➤ İç göç verilerine baktığımızda ise Giresun'un 2022 yılında en çok göç aldığı ve verdiği ilk 10 il aşağıdaki tablolarda sunulmuştur. Giresun'un 2022 yılında toplam aldığı göç sayısı 20.947, verdiği göç sayısı 20.130'tir. Net göç farkı 817'dir.

➤ Giresun'un aldığı göçün sebeplerine bakıldığında dağılım aşağıdaki gibi olmaktadır.

- % 21,80 - 4.567 - Eğitim
- % 20,01 - 4.191 - Hane / Aile Fertlerinden Birine Bağlı Göç
- % 18,30 - 3.834 - Daha İyi Konut ve Yaşam Koşulları
- % 9,29 - 1.947 - Tayin / İş Değişikliği
- % 6,87 - 1.440 - Bilinmeyen
- % 5,66 - 1.186 - İşe Başlamak / İş Bulmak
- % 4,75 - 996 - Aile Yanına / Memlekete Geri Dönme
- % 4,61 - 965 - Diğer
- % 3,78 - 791 - Medeni Durum Değişikliği / Ailevi Nedenler
- % 3,50 - 733 - Ev Alınması
- % 0,80 - 167 - Emeklilik
- % 0,62 - 130 - Sağlık / Bakım

- Giresun'un verdiği göçün sebeplerine bakıldığında dağılım aşağıdaki gibi olmaktadır.

% 20,68 - 4.163 - Eğitim
% 20,18 - 4.063 - Daha İyi Konut ve Yaşam Koşulları
% 16,04 - 3.228 - Hane / Aile Fertlerinden Birine Bağlı Göç
% 11,00 - 2.214 - İşe Başlamak / İş Bulmak
% 10,51 - 2.115 - Bilinmeyen
% 9,56 - 1.925 - Tayin / İş Değişikliği
% 4,79 - 964 - Medeni Durum Değişikliği / Ailevi Nedenler
% 2,73 - 549 - Ev Alınması
% 1,74 - 350 - Diğer
% 1,72 - 347 - Aile Yanına / Memlekete Geri Dönme
% 0,71 - 143 - Sağlık / Bakım
% 0,34 - 69 - Emeklilik

Tablo 5: Göç Alınan İlk 10 İl

Göç Alınan İlk 10 İl	Göç Sayısı	Oran
İstanbul	7.427	% 35,46
Trabzon	1.162	% 5,55
Ordu	1.034	% 4,94
Kocaeli	927	% 4,43
Samsun	916	% 4,37
Ankara	669	% 3,19
Bursa	652	% 3,11
Gümüşhane	569	% 2,72
Erzurum	363	% 1,73
İzmir	300	% 1,43
Toplam	14.019	% 66,93

Göç Verilen İlk 10 İl	Göç Sayısı	Oran
İstanbul	5.838	% 29,00
Ordu	1.167	% 5,80
Trabzon	1.071	% 5,32
Kocaeli	1.055	% 5,24
Samsun	1.034	% 5,14
Bursa	1.026	% 5,10
Ankara	887	% 4,41
Gümüşhane	490	% 2,43
İzmir	401	% 1,99
Erzurum	333	% 1,65
Toplam	13.302	% 66,08

Tablo 6: Göç Verilen İlk 10 İl

- TÜİK verilerine göre Giresun'da 2022 yılındaki yabancı nüfus sayısı 5.732 kişidir. İl Göç İdaresi Müdürlüğü verilerine göre ise **18 Ocak 2024** itibarıyla Giresun'da ikamet izni ile bulunan yabancı kişi sayısı 1.885, geçici koruma kapsamında bulunan Suriyeli sayısı 286'dır.
- Giresun'da ikamet eden nüfusun % 86,64'ü Giresun nüfusuna kayıtlıdır. % 13,36'lık kesimde ise sıralamaya göre ilk 10 il Trabzon, Ordu, Samsun, İstanbul, Gümüşhane, Erzurum, Sivas, Rize, Tokat ve Çorum olmuştur. Bu ilk 10 il % 6,88'lik kısmı oluşturmaktadır. Kalan 70 il ise % 6,48 paya sahiptir.
- Türkiye'de ise Giresun nüfusuna kayıtlı toplam **1.154.100** kişi ikamet etmekte olup bu kişilerin yaklaşık % 34'ü (390.633) Giresun'dadır. Kalan 763.467 kişinin Türkiye'deki dağılımına bakıldığında ise Merkez ilçeler dahil toplam 973 ilçeden Giresun'un 16 ilçesini çıkardığımızda kalan 957 ilçenin 900'ünde (% 94) Giresun nüfusuna kayıtlı en az 1 kişinin ikamet ettiği görülmektedir. İlçe bazlı olarak ilk sırada 38.853 kişiyle Kocaeli'nin Gebze ilçesi gelmektedir. Ancak il bazlı olarak ilk sırada **492.556 kişiyle (% 64,5) İstanbul** gelmektedir. İstanbul'un 39 ilçesinin tamamında Giresun nüfusuna kayıtlı kişiler bulunmakta olup ilk 10 ilçe Ümraniye, Üsküdar, Eyüpsultan, Bağcılar, Beyoğlu, Gaziosmanpaşa, Beykoz, Pendik, Esenler ve Sarıyer çıkmıştır. İl bazlı olarak ise 81 ilin tamamında Giresun'lu yer almakta olup ilk 10 il İstanbul, Kocaeli, Bursa, Ankara, Samsun, Ordu, İzmir, Sakarya, Tekirdağ ve Trabzon olmuştur. En az kişinin olduğu il ise 74 kişiyle Kilis'tir.

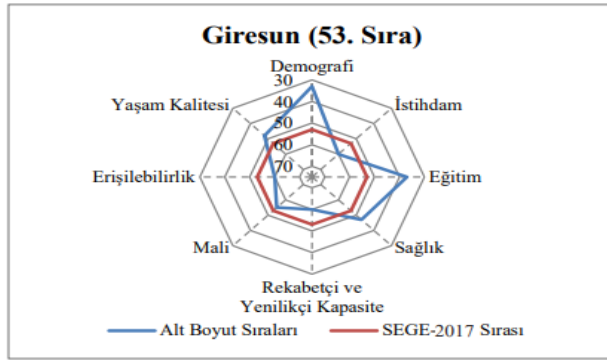
1.2 Sosyo Ekonomik Veriler

1.2.1 SEGE (Sosyo Ekonomik Gelişmişlik Endeksi)

- T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın hazırlamış olduğu SEGE (Sosyo Ekonomik Gelişmişlik Endeksi) İl Raporları'na göre Giresun'un en son yayımlanan 2017 verileri ile bir önceki 2011 verileri kıyaslaması aşağıda sunulmuştur. 5. kademe de yer alan 14 il içinde ise Giresun 2. sırada yer almıştır.

Tablo 7: İl SEGE 2011 ve 2017 Karşılaştırması

Genel Sıralama (81 İl)			Bölge Sıralaması (6 İl)			Skor			Kademe (6 Kademe)		
2011	2017	Fark	2011	2017	Fark	2011	2017	Fark	2011	2017	Fark
52	53	-1	4	4	0	-0,2564	-0,3230	-0,0666	5	5	0

Bazı önemli başlıklarda ilin 2017 Türkiye sıralamaları aşağıda verilmiştir.

Demografi (33), Eğitim (37), Sağlık (47)
Yaşam Kalitesi (48)
alt boyutlarının önde olduğu görülmektedir.

Mali (55), İstihdam (60), Erişilebilirlik (60)
Rekabetçi ve Yenilikçi Kapasite (60)
alt boyutları ise geride kalmıştır.

- T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yayımlanan 2022 SEGE İlçeler Raporu'na göre 16 ilçenin 2022 ve 2017 SEGE verileri ile kıyaslanmış hali aşağıda verilmiştir.

Tablo 8: İlçe SEGE 2017 ve 2022 Karşılaştırması

SEGE Karş.	Genel Sıralama			Bölge Sır.			İl Sıralaması			Skor			Kademe		
	İlçeler	2017	2022	F	2017	2022	F	2017	2022	F	2017	2022	F	2017	2022
Merkez	91	109	-18	3	2	1	1	1	0	1,308	1,145	-0,163	2	2	0
Bulancak	333	316	17	21	17	4	3	2	1	0,123	0,063	-0,060	3	3	0
Tirebolu	338	339	-1	24	21	3	4	3	1	0,115	0,014	-0,101	3	3	0
Görece	290	357	-67	18	23	-5	2	4	-2	0,262	-0,045	-0,307	3	3	0
Piraziz	353	409	-56	25	29	-4	5	5	0	0,080	-0,168	-0,248	3	3	0
Espiye	503	416	87	39	30	9	10	6	4	-0,229	-0,178	0,051	4	4	0
Şebin.	411	439	-28	30	33	-3	6	7	-1	-0,068	-0,204	-0,136	3	4	-1
Keşap	442	460	-18	31	34	-3	7	8	-1	-0,115	-0,240	-0,125	3	4	-1
Eynesil	457	519	-62	32	41	-9	8	9	-1	-0,131	-0,350	-0,219	3	4	-1
Alucra	484	669	-185	35	57	-22	9	10	-1	-0,191	-0,540	-0,349	4	5	-1
Yağlıdere	764	694	70	69	58	11	14	11	3	-0,693	-0,576	0,117	5	5	0
Doğankent	660	710	-50	60	59	1	11	12	-1	-0,484	-0,593	-0,109	4	5	-1
Çanakçı	752	748	4	68	64	4	13	13	0	-0,665	-0,637	0,028	5	5	0
Güce	732	840	-108	66	71	-5	12	14	-2	-0,627	-0,805	-0,178	5	5	0
Dereli	784	851	-67	73	73	0	15	15	0	-0,762	-0,824	-0,062	5	5	0
Çamoluk	817	886	-69	75	77	-2	16	16	0	-0,847	-0,920	-0,073	5	6	-1

- SEGE araştırma raporuna göre Giresun, özellikle mesleki ve teknik anadolu liseleri ile genel ortaöğretim okullaşma oranı değişkenlerinde öne çıkmaktadır. Türkiye ortalamasının % 44 olduğu mesleki ve teknik anadolu lisesi okullaşma oranında % 53'lük değeriyle 81 il içinde 8. sırada, ülke ortalamasının % 79 olduğu genel ortaöğretim okullaşma oranında ise % 90'luk değeriyle 11. sırada yer almaktadır.

1.2.2 URAK İller Arası Rekabetçilik Endeksi

- URAK'ın (*Uluslararası Rekabet Araştırmaları Kurumu*) en son **2016 - 2017** dönemi için yayımladığı İller Arası Rekabetçilik Endeksi'ne bakıldığında Giresun'un **48. sırada** yer aldığı görülmektedir. Aynı rapora göre Giresun'un sıralaması önceki dönemlerde 51, 51, 50, 44, 51, 49 ve 53 olarak değişmiştir. Alt endeks başlıklarında ise Giresun'un Beşeri Sermaye'de 19. sırada, Yaşanabilirlik'te 32. sırada, Yenilikçilik'te 52. sırada ve Üretim & Ticaret'te ise 70. sırada yer aldığı görülmektedir.

1.2.3 TÜİK Yaşam Endeksi

- TÜİK'in en son **2015'te** yayımladığı **Yaşam Endeksi** bakımından Giresun'un genel ve alt endekslere göre sıralaması aşağıda sunulmuştur.

Tablo 9: Yaşam Endeksi Verileri

Endeks	Sıra (81 İl)	Skor
Eğitim	7	0,6683
Güvenlik	9	0,7376
Konut	13	0,8598
Sağlık	15	0,6830
Yaşam Memnuniyeti	22	0,6581
Sosyal Yaşam	28	0,4633
Çevre	45	0,6032
Çalışma Hayatı	46	0,5611
Gelir ve Servet	48	0,4017
Altyapı Hizmetlerine Erişim	48	0,4013
Sivil Katılım	56	0,3954
Genel Endeks	29	0,5848

Kaynak: TÜİK

1.3 Milli Gelir

TÜİK'in yayımladığı GSYH verilerine göre değerler aşağıda sunulmuştur.

- **Türkiye'nin 2022'deki GSYH'si : 15,012 Trilyon TL** [2021'e (7,256 Trilyon TL) göre **% 106,9 artış**]
- **TR 90 Bölgesi'nin 2022'deki GSYH'si : 264,415 Milyar TL** (% 1,76 pay ile 26 Bölge içinde 18. sırada) [2021'e (139,564 Milyar TL) göre **% 89,5 artış**] (% 1,92 pay ile 26 Bölge içinde 16. sırada)
- **Giresun'un 2022'deki GSYH'si : 38,497 Milyar TL**
(Türkiye'de % 0,26 pay ile 57. sırada) (TR 90 Bölgesi'nde % 14,56 pay ile 3. sırada)
[2021'e (20,946 Milyar TL) göre **% 83,8 artış**]
(Türkiye'de % 0,29 pay ile 53. sırada) (TR 90 Bölgesi'nde % 15,01 pay ile 3. sırada)
- **Türkiye'nin 2022'deki Kişi Başı GSYH'si : 10.659 USD & 176.651 TL**
[2021'e (9.601 USD & 86.231 TL) göre **% 11,0 artış & % 104,9 artış**]
- **TR 90'nun 2022'deki Kişi Başı GSYH'si : 5.928 USD & 98.239 TL** (26 Bölge içinde 21. sırada)
[2021'e (5.787 USD & 51.973 TL) göre **% 2,4 artış & % 89,0 artış**] (26 Bölge içinde 20. sırada)
- **Giresun'un 2022'deki Kişi Başı GSYH'si : 5.156 USD & 85.453 TL** (Türkiye'de 67. sırada)
[2021'e (5.189 USD & 46.604 TL) göre **% 0,6 azalış & % 83,4 artış**] (Türkiye'de 62. sırada)
(TR 90 Bölgesi'nde son 2 yılda da 5. sırada)

- Giresun'un 2020, 2021 ve 2022 yıllarındaki toplam GSYH değerinin sektörlere göre dağılımı aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 10: 2020, 2021 ve 2022'deki GSYH'nin Sektörel Dağılımı

Nace Rev. 2 Koduna Göre Sektörler	2020	2021	2022
A - Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık	% 13,80	% 11,76	% 12,20
B - Madencilik ve Taş Ocakçılığı			
D - Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtım	% 3,62	% 3,73	% 4,83
E - Su Temini, Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyeti			
C - İmalat Sanayi	% 13,51	% 15,21	% 15,63
F - İnşaat	% 4,93	% 5,30	% 5,07
G - Toptan ve Perakende Ticaret, Motorlu Kara Taşıtları Onarımı			
H - Ulaştırma ve Depolama	% 15,14	% 17,50	% 18,03
I - Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri			
J - Bilgi ve İletişim	% 0,51	% 0,51	% 0,36
K - Finans ve Sigorta Faaliyetleri	% 2,66	% 2,22	% 3,05
L - Gayrimenkul Faaliyetleri	% 11,65	% 10,11	% 8,13
M - Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	% 1,60	% 1,70	% 1,72
N - İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri			
O - Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik			
P - Eğitim	% 19,77	% 19,74	% 18,83
Q - İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri			
R - Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlenme ve Spor			
S - Diğer Hizmet Faaliyetleri			
T - Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri	% 1,72	% 1,64	% 1,64
U - Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri			
V - Kendi Adına Menkul Sermaye İradı Faaliyetleri			
Vergiler ve Sübvansiyonlar	% 11,10	% 10,58	% 10,49
Gayri Safi Yurt İçi Hasıla (Milyar TL)	16,625	20,946	38,497

Kaynak: TÜİK

1.4 Dış Ticaret

1.4.1 İhracat

- Giresun'un son 5 yıldaki ihracat tutarları, Türkiye ve TR 90 sıralamaları ile payları ve bir önceki yıla göre değişim miktarları ile oranları alttaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 11: Giresun Son 5 Yıl İhracat Tutarları

Yıllar	İhracat Tutarı (Milyon \$)	Türkiye Sırası	Türkiye Payı	TR 90 Sırası	TR 90 Payı	Değişim Miktarı (Milyon \$)
2019	233,5	40.	% 0,14	3.	% 11,94	85,8 (% 58,1)
2020	266,0	36.	% 0,17	3.	% 14,27	32,5 (% 13,9)
2021	356,1	39.	% 0,17	3.	% 15,93	90,1 (% 33,9)
2022	346,4	41.	% 0,15	3.	% 15,89	- 9,7 (% - 2,7)
2023	380,5	35.	% 0,17	3.	% 17,78	34,1 (% 9,8)

Kaynak: TİM

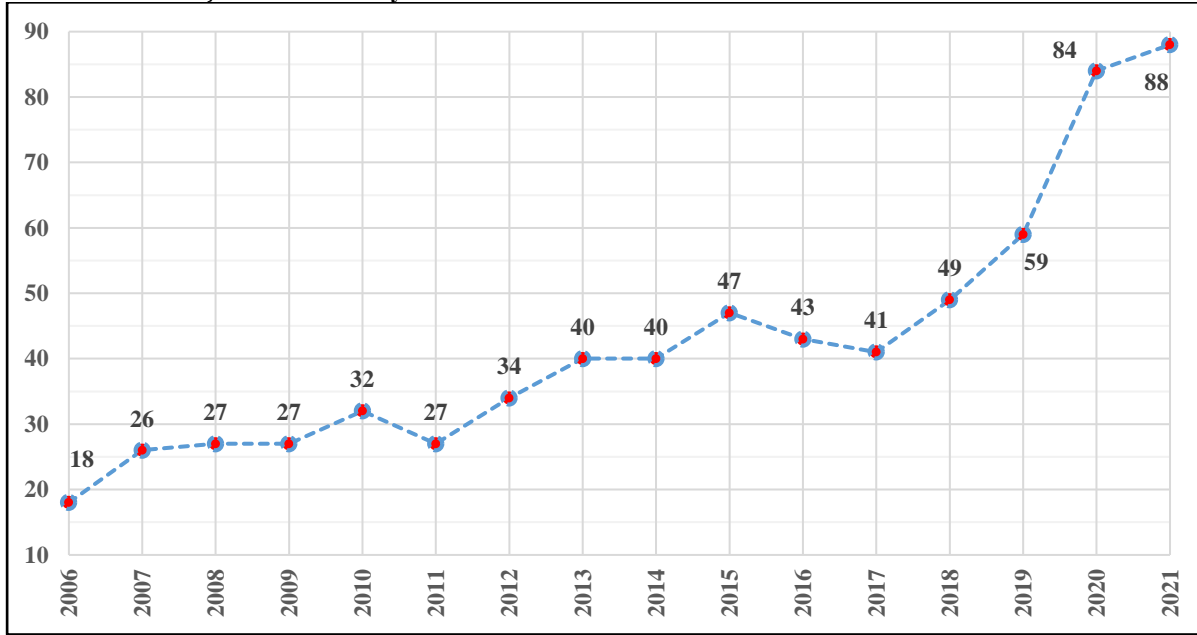
- Yukarıdaki değerler firmaların kanuni merkezlerine göre ihracat tutarlarını göstermektedir. **Faaliyet iline göre ihracat değerlerine bakıldığında ise Giresun'un 2022 yılı ihracat değeri 569,7 milyon dolar ve 2023 yılı ihracat değeri ise 629,1 milyon dolar olmaktadır.** Giresun bu değerlerle 2022'de %0,22 payla 42. sırada ve 2023'te %0,25 payla 39. sırada yer almıştır. Giresun'un TR90 payı ise 2022'de % 25,90 ve 2023'te % 27,74 olmuştur.

- 2023 yılındaki **380,5 Milyon USD** ihracatın ilk 10 ülkeye göre dağılımı sırasıyla aşağıda belirtilmiştir. İlk 10 ülke toplam % **78,1** paya sahiptir. Toplam **85 ülkeye** ihracat yapılmıştır.

Almanya (% 28,6) - İtalya (% 13,7) - ABD (% 6,1) - Hollanda (% 6,0) - İsviçre (% 5,8)
Çin (% 4,7) - İspanya (% 4,1) - Fransa (% 3,7) - Avusturya (% 3,1) - İsrail (% 2,3)

- Giresun'da 2006 - 2021 yılları arası ihracat yapan firma sayıları grafiği aşağıda sunulmuştur. Grafikten görüldüğü üzere ihracatçı firma sayısı giderek artmaktadır. 2021 yılında ihracat yapan 88 firmanın % 45'i Gıda İmalatı, % 15'i Makine İmalatı, % 9'u Tekstil, % 6'sı Orman Ürünleri ve % 2'si Savunma Sanayi sektörlerinde faaliyet göstermektedir.

Grafik 6: İhracatçı Firmaların Sayısı

Kaynak: GBS ve TSO

- Giresun'dan son 5 yılda en çok ihraç edilen ürünlerin fasıllara ve sektörlerle göre sıralaması ve önceki yıla göre değişim oranları alttaki tabloda sunulmuştur. Sıralamalar son yıla göre yapılmıştır.

Tablo 12: Son 5 Yılda En Çok İhraç Edilen Ürünler (Fasıla Göre)

Fasıl No	Fasıl Adı	2018	2019	2020	2021	2022
		(Milyon USD)				
20	Sebzeler, Meyveler, Sert Kabuklu Meyveler ve Bitkilerin Diğer Kısımlarından Elde Edilen Müstahzarlar	70,1 (%-2)	95,1 (%36)	120,3 (%27)	178,7 (%49)	166,3 (%-7)
8	Yenilen Meyveler ve Yenilen Sert Kabuklu Meyveler; Turunçgillerin, Kavunların ve Karpuzların Kabukları	45,8 (%66)	100,4 (%119)	98,2 (%-2)	119,8 (%22)	125,5 (%5)
93	Silahlar ve Mühimmat; Bunların Aksam, Parça ve Aksesuarı	2,0 (%-38)	5,6 (%180)	11,2 (%100)	18,5 (%65)	24,7 (%34)
84	Nükleer Reaktörler, Kazanlar, Makinalar, Mekanik Cihazlar ve Aletler; Bunların Aksam ve Parçaları	9,0 (%-13)	7,1 (%-21)	7,9 (%11)	11,1 (%41)	10,7 (%4)
22	Meşrubat, Alkollü İçkiler ve Sirke	12,2 (%14)	8,7 (%-29)	9,9 (%14)	13,0 (%31)	8,9 (%-32)
11	Değirmencilik Ürünleri; Malt; Nişasta; İnülin; Buğday Gluteni	5,3 (%-5)	7,5 (%42)	8,7 (%16)	9,7 (%12)	8,0 (%-18)

Kaynak: TÜİK

Tablo 13: Son 5 Yılda En Çok İhrac Edilen Ürünler (Sektöre Göre)

Sektör Adı	2019	2020	2021	2022	2023	Teknoloji Düzeyi
Fındık ve Mamulleri	201,69 (% 75,84)	226,60 (% 12,35)	306,32 (% 35,18)	295,36 (% - 3,58)	329,58 (% 11,59)	Düşük
Savunma ve Havacılık San.	5,79 (% 191,48)	12,02 (% 107,63)	19,64 (% 63,40)	25,12 (% 27,90)	22,07 (% - 12,15)	Yüksek
Makine ve Aksamları	12,20 (% 9,41)	11,45 (% - 6,14)	12,09 (% 5,58)	11,27 (% - 6,80)	10,73 (% - 4,78)	Orta - Düşük
Meyve Sebze Mamulleri	8,49 (% - 30,96)	9,86 (% 16,08)	12,93 (% 31,17)	8,95 (% - 30,77)	10,58 (% 18,19)	Düşük
Hazır Giyim ve Konfeksiyon	1,33 (% - 67,00)	0,58 (% - 56,00)	0,48 (% - 17,83)	0,77 (% 59,70)	0,47 (% - 39,37)	Düşük

Kaynak: TİM

1.4.2 İthalat

- Giresun'un son 5 yıldaki ithalat tutarları ile önceki yıllara göre değişim miktarları ve oranları alttaki tabloda sunulmuştur.

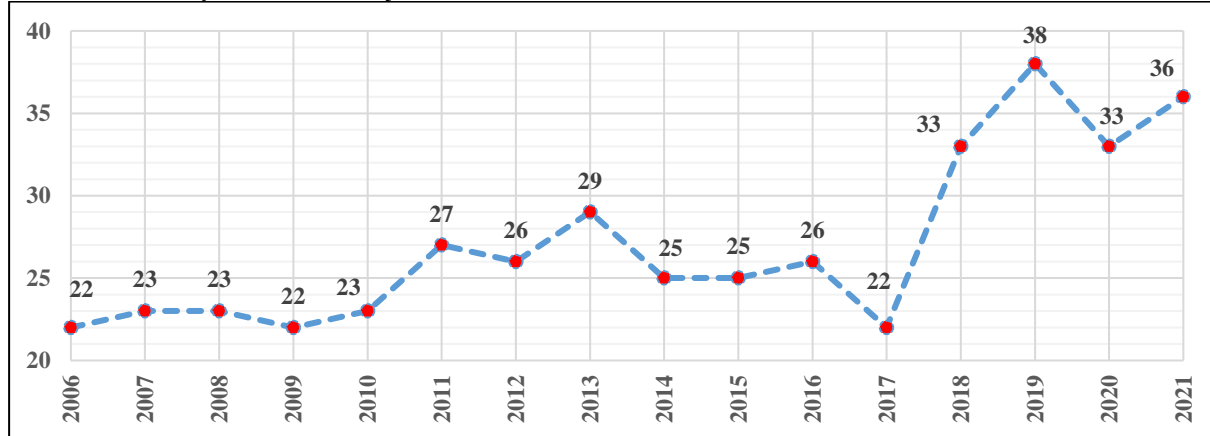
Tablo 14: Giresun Son 5 Yıldaki İthalat Tutarları

Yıllar	İthalat Tutarı (Milyon \$)	Değişim Miktarı (Milyon \$)
2018	21,7	5,5 (% 34)
2019	13,7	- 8,0 (% - 37)
2020	24,4	10,7 (% 78)
2021	20,3	- 4,1 (% - 17)
2022	25,2	4,9 (% 24)

Kaynak: TÜİK

- Giresun'da 2006 - 2021 yılları arası ithalat yapan firma sayıları grafiği aşağıda sunulmuştur.

Grafik 7: İthalatçı Firmaların Sayısı

Kaynak: GBS

- 2022 yılında en çok ithal edilen ürünler arasında kazanlar, makinalar, mekanik cihaz ve aletler, plastik ve mamulleri, sebzeler ve meyveler, organik kimyasal ürünler vb. bulunmaktadır. Giresun'un 2022 yılında ithalat yaptığı ilk 10 ülke (Toplamın %90'ı) aşağıdadır.

Almanya (%39,5) - İtalya (%15,8) - Suudi Arabistan (%7,0) - Çin (%5,5) - Güney Kore (%4,9)
Japonya (%4,4) - ABD (%4,3) - Hindistan (%4,1) - Tayvan (%3,1) - Avusturya (%2,0)

1.5 Kamu Yatırımları

- 18 Ekim 2023 tarihi itibarıyla kamu yatırımlarının yatırımcı kuruluşlara göre dağılımları ile yapılan harcamalar aşağıdaki tablolarda sunulmuştur.

Tablo 15: Kamu Yatırımlarının Kuruluşlara Göre Dağılımı

Sıra No	Yatırımcı Kuruluş	Proje Sayısı	Toplam Proje Tutarı (TL)	2023 Yılı Ödeneği (TL)	Yapılan Harcama (TL)
1	Tapu ve Kadastro 9. Bölge Müd. (Trabzon)	1	1.080.762	193.137	193.137
2	Orman Bölge Müdürlüğü (Giresun)	10	54.572.500	51.414.500	16.825.364
3	DSİ 22. Bölge Müdürlüğü (Trabzon)	95	6.756.910.640	639.937.128	450.484.643
4	Tarım ve Orman Bak. 12. Bölge Müd. (Rize)	3	945.300	945.300	770.176
5	Ulaş. ve Alt. Bak. 11. Bölge Müd. (Trabzon)	2	319.749.000	55.350.000	54.994.695
6	Karayolları 10. Bölge Müdürlüğü (Trabzon)	28	11.166.005.000	1.307.133.000	1.280.628.000
7	Karayolları 16. Bölge Müdürlüğü (Sivas)	3	149.650.000	10.016.000	10.016.000
8	Vakıflar Bölge Müdürlüğü (Trabzon)	3	5.364.686	3.377.918	3.140.418
9	İller Bankası A.Ş. Bölge Müd. (Trabzon)	10	114.195.777	50.280.140	25.884.279
10	TEİAŞ 14. Bölge Müdürlüğü (Trabzon)	0	0	0	0
11	Giresun Üniversitesi Rektörlüğü	9	322.777.000	74.500.000	24.255.624
12	İl Özel İdaresi	26	63.068.700	36.995.190	26.599.933
13	İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü	5	10.683.467	0	0
14	İl Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Müd.	0	0	0	0
15	İl Gençlik ve Spor Müdürlüğü	0	0	0	0
16	İl Tarım ve Orman Müdürlüğü	12	8.331.198	8.331.198	3.245.130
17	İl Sağlık Müdürlüğü	8	143.296.577	60.644.829	60.644.829
18	İl Milli Eğitim Müdürlüğü	14	478.314.940	43.066.481	1.749.940
19	Çoruh Elektrik Dağıtım A.Ş. İl Müdürlüğü	28	382.513.663	382.513.663	270.341.605
20	Aksa Ordu Giresun Doğalgaz Dağıtım A.Ş.	1	525.000.000	0	0
Toplam		258	20.502.459.210	2.724.698.484	2.229.773.773

Kaynak: İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü

Tablo 16: Kamu Yatırımlarının Sektörlere Göre Dağılımı

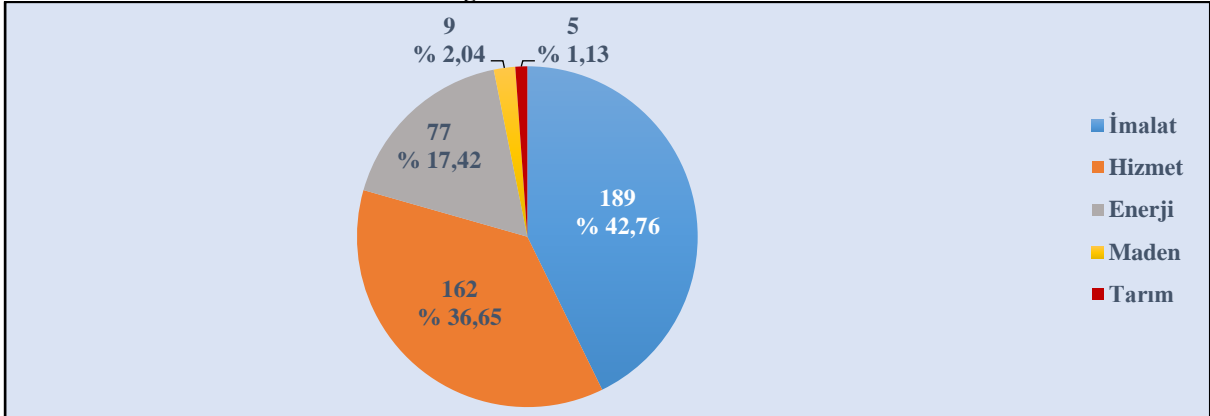
Sıra No	Sektör Adı	Proje Sayısı
1	Su İşleri	95
2	Diğer Kamu Hizmetleri	45
3	Ulaştırma ve Altyapı	33
4	Elektrik & Doğalgaz	29
5	Tarım ve Ormancılık	25
6	Eğitim	23
7	Sağlık	8
8	Spor	0
Toplam		258

Kaynak: İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü

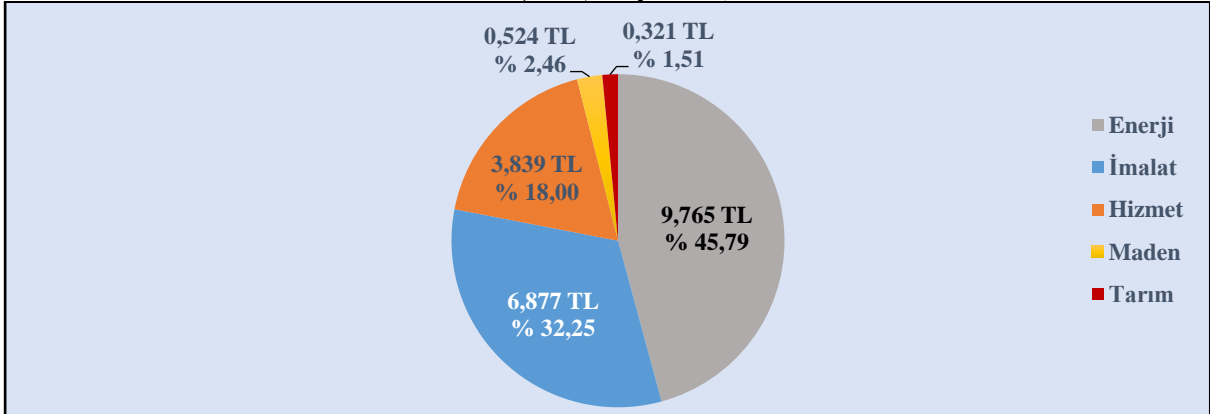
1.6 Teşvikler

- Giresun ilinde **01.01.2001 ile 30.11.2023** tarihleri arasında toplam **442 adet Yatırım Teşvik Belgesi** düzenlenmiş olup bu teşvik belgeli yatırımlarla Giresun iline yaklaşık **21,326 Milyar TL'lik reel (2023 yılı fiyatlarıyla) yatırım** yapılması ve **14.094 istihdam** sağlanması öngörülmüştür. Bu teşvik belgelerinin sektörlere göre dağılımı, reel sabit yatırım tutarı ve istihdam verileri grafikleri aşağıda sunulmuştur.
(Kaynak: T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı)

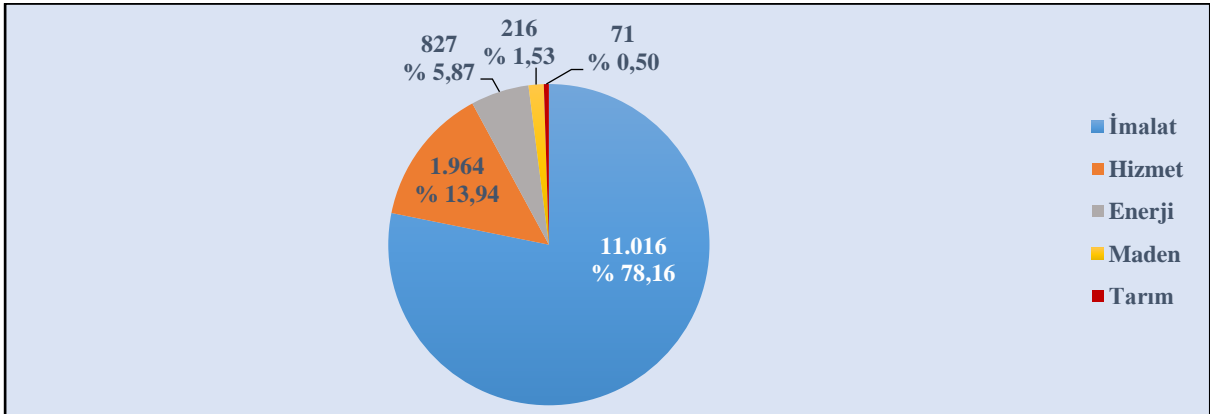
Grafik 8: YTB'lerin Sektörlere Göre Dağılımı

Grafik 9: YTB'lerin Sabit Yatırım Tutarları (Reel, Milyar TL)

Grafik 10: YTB'lerin İstihdam Verileri

- TR 90 Bölgesi illerinin **01.01.2001** ile **30.11.2023** tarihleri arasındaki Yatırım Teşvik Belgeleri'nin sektörlere göre belge sayısı, reel yatırım tutarı ve istihdam verileri dağılımları aşağıdaki tablolarda sunulmuştur. (Kaynak: T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı)

Tablo 17: TR 90 İllerinin Sektörlere Göre YTB Sayısı Dağılımı

İller	Enerji	Pay	Hizmet	Pay	İmalat	Pay	Maden	Pay	Tarım	Pay	Toplam	Pay
Artvin	43	% 16,3	71	% 7,4	47	% 4,8	9	% 10,6	8	% 18,6	178	% 7,6
Giresun	77	% 29,3	162	% 16,9	189	% 19,3	9	% 10,6	5	% 11,6	442	% 19,0
Gümüşhane	22	% 8,4	66	% 6,9	49	% 5,0	21	% 24,7	4	% 9,3	162	% 7,0
Ordu	27	% 10,3	228	% 23,7	359	% 36,7	34	% 40,0	6	% 14,0	654	% 28,1
Rize	17	% 6,5	121	% 12,6	107	% 11,0	4	% 4,7	6	% 14,0	255	% 10,9
Trabzon	77	% 29,3	313	% 32,6	226	% 23,1	8	% 9,4	14	% 32,6	638	% 27,4
Toplam	263	% 11,3	961	% 41,3	977	% 41,9	85	% 3,6	43	% 1,8	2.329	% 100

Tablo 18: TR 90 İllerinin Sektörlere Göre YTB Yatırım Tutarı Dağılımı (Reel, Milyar TL)

İller	Enerji	Pay	Hizmet	Pay	İmalat	Pay	Maden	Pay	Tarım	Pay	Toplam	Pay
Artvin	19,565	% 30,5	3,153	% 9,7	1,025	% 2,9	5,940	% 44,8	0,718	% 29,4	30,401	% 20,6
Giresun	9,765	% 15,2	3,839	% 11,8	6,877	% 19,5	0,524	% 4,0	0,321	% 13,1	21,326	% 14,4
Gümüşhane	4,610	% 7,2	1,279	% 3,9	0,965	% 2,7	4,103	% 31,0	0,327	% 13,4	11,284	% 7,6
Ordu	9,097	% 14,2	7,449	% 22,9	16,423	% 46,5	1,826	% 13,8	0,135	% 5,5	34,930	% 23,6
Rize	7,250	% 11,3	3,846	% 11,8	3,024	% 8,6	0,732	% 5,5	0,091	% 3,7	14,943	% 10,1
Trabzon	13,941	% 21,7	12,961	% 39,8	7,038	% 19,9	0,121	% 0,9	0,850	% 34,8	34,911	% 23,6
Toplam	64,228	% 43,5	32,527	% 22,0	35,352	% 23,9	13,246	% 9,0	2,442	% 1,7	147,795	% 100

Tablo 19: TR 90 İllerinin Sektörlere Göre YTB İstihdam Dağılımı

İller	Enerji	Pay	Hizmet	Pay	İmalat	Pay	Maden	Pay	Tarım	Pay	Toplam	Pay
Artvin	646	% 21,3	959	% 5,2	716	% 1,6	693	% 23,5	120	% 19,3	3.134	% 4,4
Giresun	827	% 27,3	1.964	% 10,6	11.016	% 23,9	216	% 7,3	71	% 11,4	14.094	% 19,8
Gümüşhane	211	% 7,0	507	% 2,7	820	% 1,8	1.103	% 37,4	198	% 31,8	2.839	% 4,0
Ordu	272	% 9,0	4.948	% 26,7	25.697	% 55,7	775	% 26,3	64	% 10,3	31.756	% 44,5
Rize	404	% 13,3	2.864	% 15,4	2.175	% 4,7	7	% 0,2	63	% 10,1	5.513	% 7,7
Trabzon	670	% 22,1	7.301	% 39,4	5.732	% 12,4	156	% 5,3	106	% 17,0	13.965	% 19,6
Toplam	3.030	% 4,2	18.543	% 26,0	46.156	% 64,7	2.950	% 4,1	622	% 0,9	71.301	% 100

- Aşağıda sektörlere göre belge sayısı, reel yatırım tutarları ile istihdam açısından sıralamalar belirtilmiştir.

Sektörler	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Belge Sayısına Göre						
Enerji	Giresun	Trabzon	Artvin	Ordu	Gümüşhane	Rize
Hizmet	Trabzon	Ordu	Giresun	Rize	Artvin	Gümüşhane
İmalat	Ordu	Trabzon	Giresun	Rize	Gümüşhane	Artvin
Maden	Ordu	Gümüşhane	Artvin	Giresun	Trabzon	Rize
Tarım	Trabzon	Artvin	Ordu	Rize	Giresun	Gümüşhane
Toplam	Ordu	Trabzon	Giresun	Rize	Artvin	Gümüşhane
Reel Yatırım Tutarına Göre						
Enerji	Artvin	Trabzon	Giresun	Ordu	Rize	Gümüşhane
Hizmet	Trabzon	Ordu	Rize	Giresun	Artvin	Gümüşhane
İmalat	Ordu	Trabzon	Giresun	Rize	Artvin	Gümüşhane
Maden	Artvin	Gümüşhane	Ordu	Rize	Giresun	Trabzon
Tarım	Trabzon	Artvin	Gümüşhane	Giresun	Ordu	Rize
Toplam	Ordu	Trabzon	Artvin	Giresun	Rize	Gümüşhane
İstihdam Sayısına Göre						
Enerji	Giresun	Trabzon	Artvin	Rize	Ordu	Gümüşhane
Hizmet	Trabzon	Ordu	Rize	Giresun	Artvin	Gümüşhane
İmalat	Ordu	Giresun	Trabzon	Rize	Gümüşhane	Artvin
Maden	Gümüşhane	Ordu	Artvin	Giresun	Trabzon	Rize
Tarım	Gümüşhane	Artvin	Trabzon	Giresun	Ordu	Rize
Toplam	Ordu	Giresun	Trabzon	Rize	Artvin	Gümüşhane

- Giresun'da sektörlere göre belge başına reel yatırım ile istihdam değerleri aşağıda sunulmuştur.

Belge Başına Reel Yatırım ve İstihdam Değerleri

Enerji : 126,818 Milyon TL - 10,74 İstihdam
Hizmet : 23,698 Milyon TL - 12,12 İstihdam
İmalat : 36,386 Milyon TL - 58,29 İstihdam
Maden : 58,222 Milyon TL - 24,00 İstihdam
Tarım : 61,200 Milyon TL - 14,20 İstihdam
Toplam : 48,249 Milyon TL - 31,89 İstihdam

1.7 İş Gücü ve İnsan Kaynağı

1.7.1 TÜİK Genç Nüfus ve Çalışma Çağı Nüfusu Verileri

- Giresun'un genç nüfusu, çalışma çağındaki nüfusu ve toplam nüfusu ile bu nüfusların birbirlerine göre oranları aşağıda sunulmuştur. Giresun'da genç nüfus giderek azalmakta, toplam nüfus ise giderek artmaktadır. Çalışma çağındaki nüfus ise 2021'de azalmış ancak 2022'de artmıştır. Türkiye'de genç nüfusun toplam nüfusa oranı ortalama % 23, genç nüfusun çalışma çağına oranı ortalama % 33,8 ve çalışma çağı nüfusunun toplam nüfusa oranı ise ortalama % 68 olmuştur. Giresun'daki oranlar Türkiye ortalamasının altında kalmıştır.

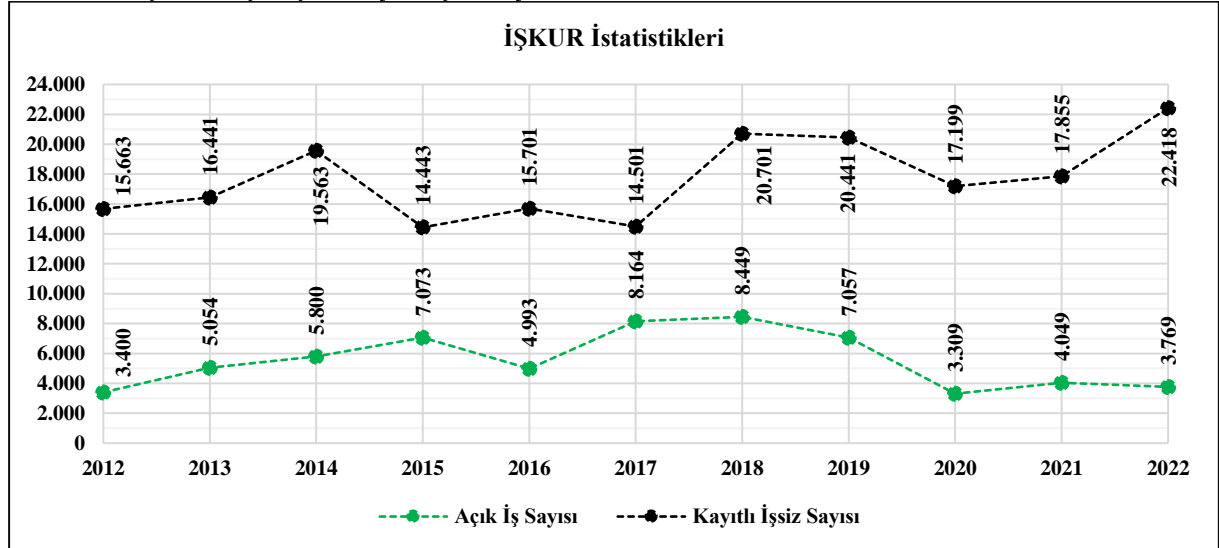
Tablo 20: Giresun Genç Nüfus ve Çalışma Çağı Nüfus Verileri

Veriler	2020	2021	2022
Giresun Genç Nüfusu (15 - 29 Yaş)	91.871	90.945	89.690
Giresun Çalışma Çağı Nüfusu (15 - 64 Yaş)	299.824	299.113	299.764
Giresun Toplam Nüfusu	448.721	450.154	450.862
Giresun Genç Nüfusun Toplam Nüfusa Oranı	% 20,47	% 20,20	% 19,89
Giresun Genç Nüfusun Çalışma Çağına Oranı	% 30,64	% 30,40	% 29,92
Giresun Çalışma Çağı Nüfusunun Toplam Nüfusa Oranı	% 66,82	% 66,45	% 66,49

1.7.2 İŞKUR Verileri

- İŞKUR'dan alınan İşgücü Piyasası Araştırması Giresun İli 2022 Sonuç Raporu'na göre, Giresun'daki işverenlerin bildirdiği açık iş sayıları ve kayıtlı işsiz sayıları aşağıdaki grafikte sunulmuştur. Açık iş sayısı 2012-2022 yılları arasında en çok 2018'de 8.449, en az ise 2020'de 3.309 çıkmıştır. Ortalama 5.556 olmaktadır. 2015 yılında 14.443'e kadar düşen kayıtlı işsiz sayısı ise en fazla 2022 yılında 22.418 çıkmıştır. Yıllık ortalama ise 17.721 olmuştur. 2022 yılındaki 22.418 işsiz içinde kadınların oranı % 53 olup 18 ve 24 yaş arası gençlerin oranı ise %27,1'dir. Giresun'da mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları incelendiğinde en fazla kayıtlı işsiz olduğu mesleklerin başında Temizlik Görevlisi mesleği yer almakta olup bu meslekte Giresun ilinde kayıtlı 4.068 işsiz bulunmaktadır. Mesleğin ildeki toplam kayıtlı işsizler içerisindeki payı % 18,1 seviyesindedir. Temizlik Görevlisi mesleğini sırasıyla Beden İşçisi (Genel) ve Orman İşçisi meslekleri takip etmiştir.

Grafik 11: İŞKUR Açık İş ve Kayıtlı İşsiz Sayıları

- İŞKUR'un hazırlamış olduğu İşgücü Piyasası Araştırması Giresun İli 2022 Sonuç Raporu'na göre, 2022'deki 3.769 açık iş sayısı içinde ilk 10 sırada aşağıda sunulan meslekler yer almıştır. İlk 10 meslek toplam açık iş sayısının %62,8'ini oluşturmaktadır.

Tablo 21: İŞKUR 2022 Açık İş Bulunan Meslekler

Meslek	Açık İş Sayısı (2022)
Güvenlik Görevlisi	684
Konfeksiyon İşçisi	321
Dokuma Konfeksiyon Makineci	281
Beden İşçisi (Genel)	269
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	169
Makineci (Dikiş)	164
Garson (Servis Elemanı)	160
Harmancı (Çay)	124
Satış Danışmanı / Uzmanı	105
Fındık İşleme İşçisi	90

1.7.3 TSO Kayıtları

- Giresun ve Bulancak TSO'lardan Eylül 2023'te alınan kayıtlara bakıldığında; TSO'lara kayıtlı 5.155 firma olduğu görülmektedir. Aşağıda firmaların NACE koduna göre toplam sektör dağılımı tablosu sunulmuştur. Üyeliği askıda olan firmalar da dahil edilmiştir.

Tablo 22: Giresun ve Bulancak TSO Kayıtlarındaki Firma Dağılımı

NACE Kodu	Faaliyet İsmi	İşletme
A (01 - 03)	Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık	129
B (05 - 09)	Madencilik ve Taş Ocakçılığı	59
C (10 - 33)	İmalat	576
D (35)	Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	56
E (36 - 39)	Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	9
F (41 - 43)	İnşaat	948
G (45 - 47)	Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	1.908
H (49 - 53)	Ulaştırma ve Depolama	363
I (55 - 56)	Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	214
J (58 - 63)	Bilgi ve İletişim	28
K (64 - 66)	Finans ve Sigorta Faaliyetleri	226
L (68)	Gayrimenkul Faaliyetleri	40
M (69 - 75)	Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	174
N (77 - 82)	İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	97
O (84)	Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik	13
P (85)	Eğitim	58
Q (86 - 88)	İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	61
R (90 - 93)	Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlenme ve Spor	19
S (94 - 96)	Diğer Hizmet Faaliyetleri	30
T (97 - 98)	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri; Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış Mal ve Hizmet Üretim Faal.	0
U (99)	Uluslararası Örgütler Ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri	147
Toplam		5.155

1.7.4 SGK Kayıtları

- Giresun'da 2022 yılı SGK istatistiklerine göre SGK kapsamında 449.153 kişi bulunmaktadır. Bu değer güncel nüfus olan 450.862 kişinin % 99,62'sine denk gelmektedir. 449.153 kişinin %25,57'si aktif sigortalı, %24,07'si gelir ve aylık alan, %40,61'i bakılmakla yükümlü olan kişilerden oluşmaktadır. Kalan %9,76 ise GSS kapsamında tescil edilenlerdir. Kapsama göre ayırım yapıldığında ise 4-1/a'da 231.603 (%51,56) kişi yer almakta, kalan 217.550 (%48,44) kişi ise 4-1/b, 4-1/c ve GSS kapsamına girmektedir. 4-1/a kapsamında ve aktif sigortalı olan kişi sayısı 79.199 olup bunun 64.315'i zorunlu sigortalıdır. Aşağıdaki tabloda 64.315 kişinin sektörlere göre dağılımı verilmiştir. 64.315 kişinin %36,64'ü kadındır. 10.570 işletmenin %89'unda çalışan sayısı 1-9 arasındadır. 10-49 arası çalışanı olan firma sayısı 1.034 (%10) olup 50-249 çalışanı olan firma sayısı 141 ve 250 ve üstü çalışanı olan firma sayısı ise 17'dir.

Tablo 23: SGK NACE Kodlarına Göre İşletme ve İstihdam Dağılımı

NACE Kodu	Faaliyet İsmi	İşletme	İstihdam
A (01 - 03)	Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık	112	1.636
B (05 - 09)	Madencilik ve Taş Ocakçılığı	55	830
C (10 - 33)	İmalat	1.220	13.767
D (35)	Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	73	772
E (36 - 39)	Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	22	480
F (41 - 43)	İnşaat	1.371	10.796
G (45 - 47)	Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	3.099	11.332
H (49 - 53)	Ulaştırma ve Depolama	1.350	3.428
I (55 - 56)	Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	920	4.230
J (58 - 63)	Bilgi ve İletişim	57	179
K (64 - 66)	Finans ve Sigorta Faaliyetleri	121	355
L (68)	Gayrimenkul Faaliyetleri	268	394
M (69 - 75)	Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	391	1.291
N (77 - 82)	İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	392	3.791
O (84)	Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik	65	1.743
P (85)	Eğitim	233	2.616
Q (86 - 88)	İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	202	5.205
R (90 - 93)	Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor	86	278
S (94 - 96)	Diğer Hizmet Faaliyetleri	305	946
T (97 - 98)	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri; Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayırım Yapılmamış Mal ve Hizmet Üretim Faal.	114	121
U (99)	Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri	3	14
EK	Ev Hizmetlerinde 10 Günden Fazla Çalışanlar	111	111
Toplam		10.570	64.315

1.7.5 TESK Verileri

- Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu kayıtlarına göre Giresun'da çeşitli dönemlerdeki esnaf, işyeri ve oda sayıları ile bunların birbirlerine oranlarını gösteren tablo aşağıda sunulmuştur.

Tablo 24: TESK Esnaf, İşyeri ve Oda Sayıları

Tarih	Esnaf Sayısı	İşyeri Sayısı	İlin Nüfusu	Oda Sayısı	Esnaf / Nüfus	Esnaf / Oda
Nisan 2014	12.451	13.218	425.007	33	% 2,93	377
Şubat 2016	12.649	13.416	426.686	33	% 2,96	383
Aralık 2016	13.340	14.118	426.686	33	% 3,13	404
Ekim 2020	14.244	15.196	448.400	33	% 3,18	432
Aralık 2023	15.756	17.093	450.862	32	% 3,49	492

2. Sektörel Görünümler

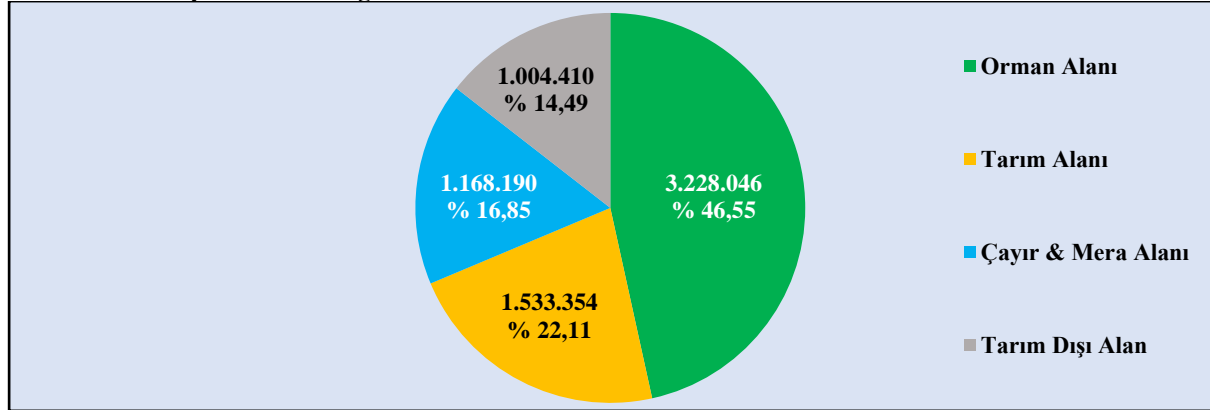
2.1 Tarım ve Hayvancılık

2.1.1 Genel Durum

Tarım

- Giresun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nden alınan verilere göre Giresun'da 85.000 çiftçi vardır. Bunların 82.000'i fındık üretimi ve 7.384'ü çay üretimi yapmakta, 20.000'i hayvancılık ile de uğraşmaktadır.
- Giresun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nden alınan verilere göre **6.934.000 Dekar** toplam alana sahip Giresun'un arazi dağılımı aşağıdaki grafikte sunulmuştur.

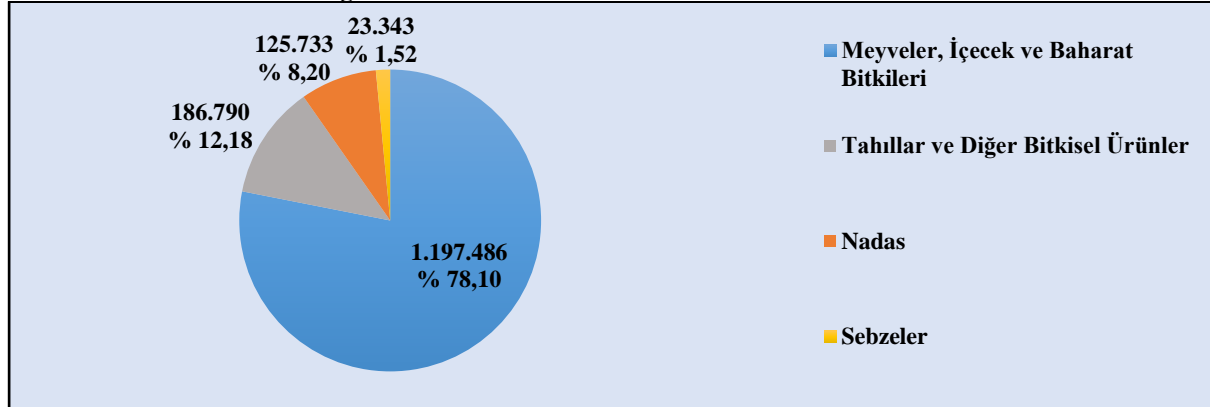
Grafik 12: İl Toplam Arazi Dağılımı

Kaynak: Giresun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

- Giresun'un 1.533.354 Dekar olan tarım alanı, Türkiye'de 53. sırada yer almakta ve Türkiye'nin % 0,64'ünü oluşturmaktadır. TÜİK'in 2022 yılı verilerine göre 1.533.354 Dekarlık tarım alanının kendi içindeki dağılımı ise aşağıdaki grafikte verilmiştir.

Grafik 13: İl Tarım Alanı Dağılımı

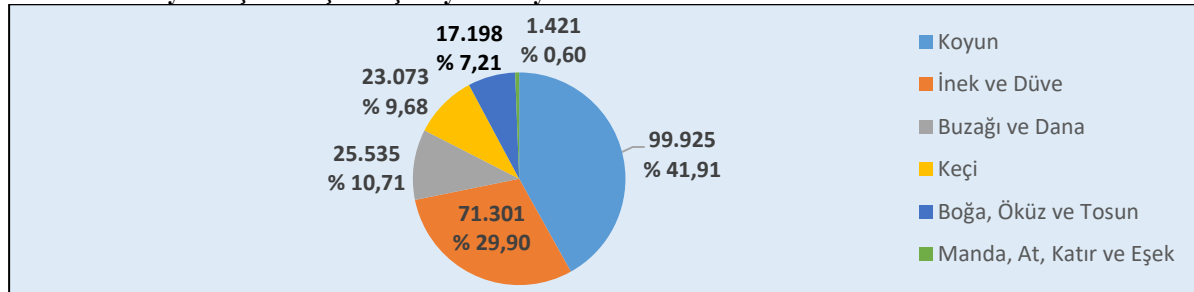
Kaynak: TÜİK

- Meyveler, içecek ve baharat bitkileri alanında Giresun, Türkiye’de 10. sırada yer almakta ve Türkiye’nin % 3,26’sını oluşturmaktadır. Giresun’daki meyveliklerin alanına bakıldığında fındık alanı toplam meyvelik alanının % 98,3’ünü, toplam tarım alanının ise % 76,8’ini oluşturmaktadır. Kalan % 1,7 meyvelik alanının % 1,4’lük kısmı ise çay yaprakları alanıdır. Fındık alanı bakımından Giresun Türkiye’de 3. sırada yer almaktadır ve Türkiye’de % 15,8 paya sahiptir. Çay alanında ise Giresun Türkiye’de çay üretilen 5 il içinde 4. sıradadır ve % 2 paya sahiptir.
- Üretime bakıldığında ise Giresun’da 2022 yılında üretilen 132.821 ton meyve, içecek ve baharat bitkilerinin 92.305 tonu (% 69,5) fındıktır. Her ne kadar üretim alanı toplam alana göre az olsa da Giresun’da 2022 yılında 20.189 ton çay üretimi yapılmıştır ve bu üretim Giresun’da fındıktan sonra % 15,2’lik pay ile 2. sırada yer almaktadır. Meyve üretiminde Giresun’da diğer ürünler arasında sırasıyla elma, armut, kiraz, kivi, ceviz, dut, kızılıçık, muşmula vb. yer almaktadır. Giresun, 92.305 ton fındık üretimi ile Türkiye’de Ordu, Samsun ve Sakarya’dan sonra 4. sırada yer almış ve % 12,1 paya sahip olmuştur. Çay üretimine bakıldığında ise Türkiye’de çay üreten 5 il içinde Giresun 4. sırada yer almış ve % 1,55 paya sahip olmuştur.
- İlin tarım alanı dağılımında 2. sırada yer alan tahıllar ve diğer bitkisel ürünler alanı ise arazi ve iklim koşullarından dolayı Giresun’un özellikle iç kesimlerindeki Şebinkarahisar, Alucra ve Çamoluk ilçelerinde yoğunlaşmıştır. Bu bölgede yetişen ürünler arasında 2022 yılı ildeki üretim payına göre sırasıyla buğday, arpa, yonca, yulaf, korunga, patates, tritikale, mısır, fiğ, slaj mısır, kuru nohut, kuru fasulye, çavdar ve hayvan pancarı bulunmaktadır. Giresun bu ürünlerde Türkiye’de yüksek üretim paylarına sahip değildir.
- Sebzelere bakıldığında ise Giresun’da özellikle kara lahana, yeşil fasulye, domates, beyaz lahana ve salatalık üretimi il toplam üretiminin %86,4’ünü oluşturmaktadır. Kara lahana üretiminde Giresun, Türkiye’de 26 şehir içinde 2. sıradadır ve % 11,1 paya sahiptir.

Hayvancılık

- 2022 TÜİK verilerine göre Giresun’daki büyükbaş ve küçükbaş hayvan sayıları grafiği aşağıda sunulmuştur.

Grafik 14: Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvan Sayıları

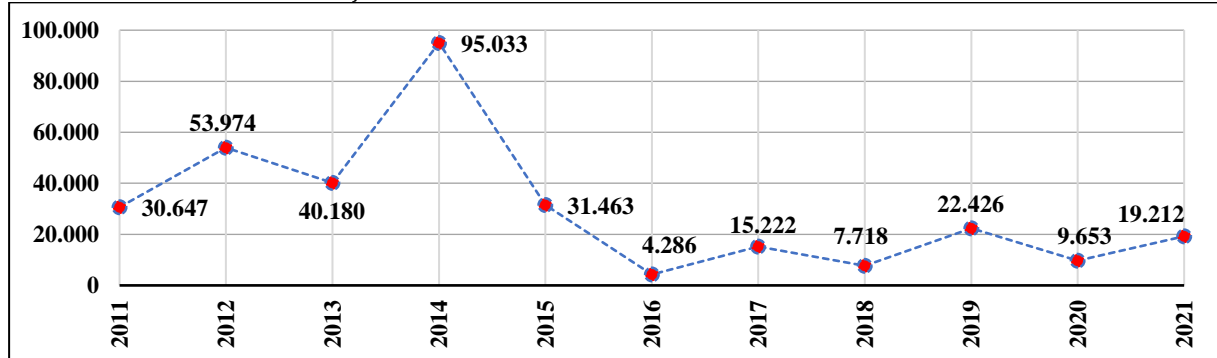
- Bir hayvancılık çeşidi olarak arıcılık Giresun’da yaygın görülmektedir. 2022 TÜİK verilerine göre Giresun’da toplam 1.870 firma arıcılık işi ile uğraşmaktadır. Giresun bu sayı ile Türkiye’de 13. sıraya ve % 1,96 paya sahip olmuştur. Giresun; 2022 yılında 125.344 adet yeni tip arı kovani ile Türkiye’de % 1,44 payla 20. sırada, 1.253,67 ton doğal bal üretimi ile Türkiye’de % 1,06 payla 24. sırada ve 54,04 ton bal mumu üretimi ile Türkiye’de % 1,30 payla 19. sırada yer almıştır.

Balıkçılık ve Su Ürünleri

a) Deniz Balıkçılığı

- Giresun ilinin balıkçılık potansiyeli, Türkiye ve Karadeniz balıkçılığı içerisinde önemli bir yer teşkil etmektedir. Giresun'un bir sahil kenti olması ve Merkez ilçe ile birlikte 8 ilçesinin deniz kenarında bulunması nedeni ile balıkçılık Giresun ili ekonomisinde önemli bir yer tutmaktadır. Balıkçılık il ekonomisinde önemli bir gelir kaynağı olmakla birlikte, Karadeniz'in sürekli olarak kirletilmesi neticesinde, balık üretiminde zaman içinde hissedilir ölçüde azalma olmuştur. Bu azalma, büyük ölçüde balık türlerinin en önemlisini teşkil eden hamsi popülasyonunun yıllara göre büyük dalgalanmalar göstermesinden kaynaklanmaktadır.
- Giresun ilinde “Büyük Balıkçı” olarak tabir edilen gırgır ve trol donanımlı yüksek av kapasitesine sahip balıkçı gemileri dışında, balıkçılıkla uğraşan çok büyük bir kesimi, gelir düzeyi düşük ve “Küçük Balıkçı” olarak adlandırılan balıkçılar oluşturmaktadır. Su ürünleri sistemine kayıtlı 6.436 kişi ticari balıkçılık ve 2.671 kişi de denizde amatör balıkçılık yapmaktadır. İlimizde denizde 507 adet, iç sularda 7 adet ruhsatlı balıkçı gemisi ve 4 adet yardımcı gemi bulunmaktadır.
- Giresun'da 2011'den bu yana üretilen deniz ve iç su ürünleri miktarı grafiği aşağıda sunulmuştur.

Grafik 15: Üretilen Deniz ve İç Su Ürünleri Miktarı

b) Tatl Su Balıkçılığı

- İlimizden Karadeniz'e dökülen akarsular ve kaynak suları üzerinde kurulan balık çiftliklerinde “Gökkuşuğu Alabalığı” üretim tesisleri bulunmaktadır. Ayrıca, Şebinkarahisar ve Alucra ilçelerimizdeki göletler ile Kılıçkaya barajında sazan, yayın vb. balıklar bulunmakta olup yöre halkınca avcılığı yapılmaktadır. İldeki işletmelerin çoğunluğu Dereli ilçemizde yoğunlaşmakta olup en büyük kapasiteli işletmede 15 ton / yıl üretim yapılabilmektedir. İşletmelerin % 80'i ise 5 ton / yıl ve daha aşağı kapasitededir. Mart 2022 verilerine göre ilde 38 adet alabalık tesisi bulunmaktadır ve tesislerin toplam proje kapasitesi 181,8 ton/yıl'dır. Denizde kafes balıkçılığı kapsamında da 7 adet tesis yer almaktadır ve bu tesislerin kapasitesi ise 11.000 ton/yıl'dır.
- Giresun'da 2000'den 2022'ye kadar geçen 23 yılda toplam 9.594 ton Alabalık üretilmiştir. Bu da yıllık ortalama 417 tona denk gelmektedir. Bu yıllar arasında maksimum üretim 2004 yılında 829 ton, minimum üretim ise 2019'da ve 2021'de 120 ton olmuştur. En son 2022 yılında ise 170 ton üretim olmuştur.

Gıda ve Yem İşletme Verileri

- Giresun'da tarım ve tarıma dayalı gıda ve yem işletmesi verileri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 25: 2021 Yılı Gıda ve Yem İşletmeleri Sayısı

İl ve İlçeler	Gıda İşletmesi Türü		Yem İşletmesi
	Üretim Yeri	Depo, Satış ve Toplu Tüketim Yerleri	
Merkez	194	1.540	36
Alucra	9	88	7
Bulancak	105	509	17
Çamoluk	4	23	5
Çanakçı	9	68	8
Derele	38	220	15
Doğankent	8	57	5
Espiye	51	292	19
Eynesil	13	144	5
Görece	62	282	8
Güce	9	66	6
Keşap	29	210	15
Piraziz	14	180	11
Şebinkarahisar	32	222	22
Tirebolu	56	307	20
Yağlıdere	15	134	17
Genel Toplam	648	4.342	216

Kaynak: İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

Coğrafi İşaretli Ürünler

- Giresun'da 13 adet Coğrafi İşaretli Ürün bulunmaktadır. Bu ürünlerin listesi aşağıda sunulmuştur.

Tablo 26: Coğrafi İşaretli Ürün Listesi

Coğrafi İşaretin Adı	Başvuru	Tescil	Türü	Başvuru Yapan
Giresun Tombul Fındığı	18.09.2000	10.10.2001	Menşe	FİSKOBİRLİK
Piraziz Elması	05.03.2013	21.12.2016	Menşe	Piraziz Ziraat Odası
Çamoluk Şeker Kuru Fasulyesi	21.11.2017	02.05.2018	Menşe	Çamoluk Belediyesi
Görece Dondurması	20.04.2018	21.06.2019	Mahreç	Görece Belediyesi
Giresun Sivri Fındığı	22.10.2018	18.09.2019	Menşe	FİSKOBİRLİK
Giresun Kalınkara Fındığı	22.10.2018	18.09.2019	Menşe	FİSKOBİRLİK
Tamzara Dokuması	31.08.2018	30.09.2019	Mahreç	Şebinkarahisar Belediyesi
Giresun Fındık Ezmesi	22.10.2018	25.08.2020	Mahreç	FİSKOBİRLİK
Alucra Oğlak Kebabı	14.01.2019	27.10.2020	Mahreç	Giresun İl Tarım ve Orman Müd.
Çavuşlu Taş Fırın Ekmeği	20.04.2018	09.12.2020	Mahreç	Görece Belediyesi
Şebinkarahisar Karadutu	06.02.2020	13.09.2021	Menşe	Şebinkarahisar Ziraat Odası
Giresun Isırganı	20.01.2021	17.03.2022	Menşe	Giresun İl Tarım ve Orman Müd.
Giresun Fındık Ezmeli Kadayıf Tatlısı	02.06.2021	23.03.2023	Mahreç	Giresun Ticaret ve Sanayi Odası

Kaynak: Türk Patent ve Marka Kurumu – Coğrafi İşaret Portalı (<https://ci.turkpatent.gov.tr/>)

- Ayrıca Giresun'da başvuru aşamasında olan 1 ürün (Giresun Isırganı Yemeği) bulunmaktadır. Bu ürünün başvurusu 01 Aralık'ta Giresun İl Özel İdaresi tarafından yapılmıştır. Başvuruya hazırlık aşamasında olan Güce Çayı, Tirebolu Çayı, Giresun Simidi, Giresun Taflanı, Eynesil Koz Helvası, Görece Yağlı Pidesi, Çamoluk Siyez Buğdayı, Şebinkarahisar Pestili ve Kömesi, Giresun Pastası, Giresun Kiraz ve Fasulye Turşuları gibi ürünler de mevcuttur. Giresun bölgede tescil sayısı bakımından Ordu ve Rize'den sonra 3. sırada, başvuru sayıları da dikkate alındığında ise Rize, Ordu, Trabzon ve Artvin'den sonra 5. sırada yer almaktadır.

2.1.2 Proje, Yatırım ve Destek Bilgileri

Projeler

- İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün genel bütçe ile yürüttüğü projeler aşağıdadır.

Tablo 27: İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün 2021 Yılı Genel Bütçe Projeleri

Proje Adı	Harcanan Miktar (TL)
Bitki Sağlığı Uygulamalarının Kontrolü Projesi	189.991
Gıda ve Yem Numunesi Alma Hizmetlerinin Geliştirilmesi	12.498
Hayvan Sağlığının Korunması	189.994
İyi Tarım Uygulamalarının Yaygınlaştırılması ve Kontrolü Projesi	14.990
Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Projesi	3.994
Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi Projesi	150.000
Su Ürünleri Üretimini Geliştirilmesi Projesi	1.995
Sularda Tarımsal Faaliyetlerden Kaynaklanan Kirliliğin Kontrolü Projesi	2.400
Suni Tohumlamanın Geliştirilmesi	2.336.998
Tarım Arazilerinin Devir ve Takip Sistemi Projesi	9.996
Tarımsal Yayım Hizmetleri Projesi	27.995
Toplam	2.940.851

- İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün finansman sağlayan kuruluşlar ile birlikte yürüttüğü yerel projeler aşağıda sunulmuştur.

Tablo 28: İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün Finansman Sağlanan Projeleri

Proje Adı	Finansman Sağlayan Kuruluş	Proje Bütçesi (TL)	Uygulama Yılı
Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı	DOKAP	8.915.000	2017 - 2020
Organik Havzalarda Organik Tarımı Geliştirme Projesi	DOKAP	2.080.000	2019 - 2020
Giresun Gelir Kaynaklarının Çeşitlendirilmesi Projesi (GİRKAP)	DOKAP	3.000.000	2020 - 2021
Tıbbi Aromatik Bitki Yetiştiriciliği	DOKAP	230.000	2021
Modern Mezbahalar Yapımı Projesi	DOKAP	10.800.000	2020
Modern Hayvan Pazarı Yapımı Projesi	DOKAP	4.260.000	2020
Manda Sütü Toplama Altyapısının İyileştirilmesi Projesi	DOKAP	650.000	2020
Fındıkta Verim ve Kaliteyi Artırma Eğitim ve Uygulama Projesi	Bakanlık	538.150	2021
Fındık Bahçelerinin Rehabilitasyonu Projesi	Karadeniz İhracatçılar Birliği	243.750	2021
Mera Islahı ve Amenajmanı Projesi	Bakanlık	608.600	2021
Çayır Mera ve Yem Bitkilerinin Geliştirilmesi Projesi	Bakanlık	360.000	2021
Yavru Alabalık Üretimini Geliştirme Projesi	DOKAP	946.000	2021
Fındık Altı Serbest Sistem Yumurta Tavukçuluğu Projesi	DOKAP	800.000	2021
Yöresel Ürün Çeşitlerinin Mikro Düzeyde Tespiti, Üretimi, İşlenmesi ve Markalaştırılması Faaliyetleri Kapsamında Kadın Kooperatiflerinin Ürün İşleme Kapasitesinin Artırılması	DOKAP	1.170.000	2021
Toplam		34.601.500	

Yatırım

- Giresun ilindeki tarımsal yatırım için uygun sektörler ve alanlarla ilgili açıklamalar aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 29: Tarımsal Yatırım İçin Uygun Sektörler

Sektörler	Açıklama
Fındık	Giresun, fındık üretiminde ülke üretimi payının % 12'sine sahiptir. Ayrıca dünya pazarında tercih edilen yağlı fındık sadece Giresun'da yetiştirilmektedir. Fındık sektörüne ait sanayi gelişime uygundur ve pazar sorunu bulunmamaktadır.
Kültür Balıkçılığı	22 yıllık ortalama 428 ton kültür balıkçılığı yetiştiriciliğinin tamamı iç sularda yapılmakta olup, denizde kültür balıkçılığı yetiştiriciliği yapılmamaktadır. Denizde kültür balıkçılığı yetiştiriciliği yapmak suretiyle ihracat imkânı bulunmaktadır.
Organik Tarım	Çevresel ve tarımsal kirlenmenin az olduğu, zirai mücadeleden uzak alanların oldukça fazla olduğu bölgeler organik yaş sebze ve meyve yetiştiriciliğine oldukça müsaittir. Bu bölgelerde yapılan üretime talep oldukça fazla olup, pazar sorunu bulunmamaktadır.
Çay	İl çay sektörüne ait sanayi gelişime uygundur ve pazar sorunu bulunmamaktadır. Çay işleme üretim yerleri için yatırım talepleri gelmektedir.
Hububat ve Hayvancılık	İlin iç bölgelerinde bulunan ilçelerinde (Alucra, Şebinkarahisar, Çamoluk) hububat ile yem bitkisi ekilişi yapılmakta olup hayvancılık ve hayvansal ürün işleme yatırımları için uygundur.
Üzümsü Meyveler	Özellikle kivi, yaban mersini, böğürtlen gibi üretim açığı olan çeşitlerin yetiştirilmesi için oldukça uygun iklim koşulları mevcuttur. Bu ürünlerin herhangi bir hastalık ve zararlısının bulunmaması, Pazar sorununun olmaması, alıcılar tarafından talebi olan ürünler olması, farklı sanayi ve ilaç sektörlerinde kullanılması avantaj sağlamaktadır.
Arıcılık	İldeki mera ve yaylaklarda bulunan aromatik bitkilerin ve kestane ormanlarının çokluğu arıcılık sektörünün daha da büyümesine imkân sağlamaktadır. Giresun'daki kovan sayısı ülke genelinde 14. sıradadır. Mevcut mera ve yaylaklarda kimyevi gübre ve zirai ilaç kullanımı bulunmadığından organik bal üretimine de uygundur.
Kültür Mantarı	İklim olarak mantar yetiştiriciliğine uygun olması ve alternatif gelir kaynağı oluşturması avantaj sağlamakta olup son yıllarda devlet destekleri il genelinde kültür mantarı yetiştiriciliğinin artmasını sağlamıştır. Kültür mantarı üretimi için yatırım talepleri gelmektedir.
Örtü Altı Yetiştiriciliği	Örtü altında sebze ve süs bitkileri yetiştiriciliği için uygun iklim koşulları mevcuttur. Pazar sorunu bulunmamaktadır.
Meyvecilik	İli iç bölgelerinde ceviz, dut, çilek, elma, kiraz, vişne çeşitlerinin yetiştirilmesi için oldukça uygun iklim koşulları mevcuttur. Alıcılar tarafından talebi olan ürünler olması, farklı sanayi ve gıda sektörlerinde kullanılması avantaj sağlamaktadır.
Tıbbi Aromatik Bitkiler	İlin mera ve yaylaklarında doğal olarak tıbbi ve aromatik bitkiler mevcut olup işlenmesi ve değerlendirilmesi imkânı oldukça fazladır. Mevcut mera ve yaylaklarda kimyevi gübre ve zirai ilaç kullanımı bulunmadığından organik olarak tıbbi ve aromatik bitkilerin üretimine de uygundur. Tıbbi ve aromatik bitkilerin işlenmesi ve paketlenmesi için yatırım talepleri gelmektedir. Pazar sorunu bulunmamaktadır.

Desteklemeler

- 2023 yılı içerisinde Giresun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü tarafından üreticilere yönelik bitkisel üretim ve hayvancılık desteklemeleri ödemeleri gerçekleştirilmiştir. Bunlarla ilgili veriler aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 30: İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün 2023 Yılı Tarımsal Desteklemeleri

Tarımsal Desteklemeler	Faydalanan Üretici	Birim (Baş/Adet/Ton/Dekar)	Ödenen Destek (TL)
Besilik Erkek Sığır	11	27 Baş	13.500
Buzağı	7.853	21.641 Baş	15.975.725
Anaç Manda	546	1.963 Baş	981.500
Malak	432	821 Baş	410.500
Anaç Koyun Keçi	560	51.071 Baş	2.553.550
Sürü Büyütme Yenileme	210	(Kuzu) 4.916 Baş	983.200
Halk Elinde Hayvan Islahı Projesi	41	11.215 Baş (Karakaya Koyunu)	1.186.000
Halk Elinde Hayvan Islahı Projesi	282	1.749 Baş (Anadolu Mandası)	2.607.100
Arılı Kovan	1.475	110.592 Adet	3.159.890
Çiğ Süt	6	-	11.641
Sürü Yöneticisi İstihdamı	(İşletme) 2	-	24.000
Hayvancılık Tazminat Ödemeleri	53	197 Baş	1.800.757
Alabalık	5	42,2 Ton	63.300
Geleneksel Kıyı Balık.	454	-	2.040.938
Mazot ve Gübre	79.098	1.009.828 Dekar	85.767.155
Fındıkta Alan Bazlı Gelir	77.477	910.966 Dekar	154.864.138
Küçük Aile İşletmesi	5	17	3.455
Sertifikalı Fidan	1	11.467	4.587
Fark Desteği (Hububat)	8	464,179	7.877
Katı Organomineral Gübre	558	8.324,369	166.487
Sertifikalı Tohum Kullanımı (Güzlük)	9	375,811	9.019
Yem Bitkisi	154	4.332	310.561
Tarımsal Yayım ve Danışmanlık	(Danışma) 44	-	1.584.000
Çiftlik Muhasebe Veri Ağı	155	-	96.600
TARSİM	45.930	-	115.800.000
Toplam			390.425.480

Sektörel Dağılım

Bitkisel Üretim : 358.613.880 TL

Hayvancılık : 29.707.363 TL

Su Ürünleri : 2.104.237 TL

2.2 İmalat Sanayi

- Giresun ilinin ticari yapısı, ilde yetişen tarım ürünleri ve bu ürünlere bağlı olarak gelişen tarıma dayalı imalat sanayi üzerine kurulmuştur. Fındık, Giresun'da halkın temel geçim kaynağı olup ilin ekonomisine yön vermektedir. Giresun fındığı kendine has özellikleri nedeni ile coğrafi işaret belgesine sahiptir ve önemli fındık markalarını barındırmaktadır. İlin fındık dışında sanayiye hammadde sağlayan bir diğer tarım ürünü de çaydır. Ülkede tanınırlığı hayli yüksek olan çay markalarına sahiptir. Fındık ve çay dışında diğer tarım ve orman ürünleri de ilin ekonomisinde ve ticaretinde önemli bir ağırlığa sahiptir.
- İmalat sanayi sektörüne katkı sunan diğer alanlar ise; inşaat malzemeleri imalatı (asansör ve konveyör sistemleri), hazır giyim, içecek, silah sanayi ve mobilya sektörleridir. Özellikle hafif silah sanayinde ve aromalı içecek ve maden suyu sektöründe ilde önemli ihracatçı firmalar yer almaktadır. Asansör, elevatör ve konveyör imalatında da yaklaşık 30 ülkeye ihracat yapılmakta olup sektör önemli bir kümelenme noktasına gelmiştir.

2.2.1 Sanayi Sicil Kayıtları

- **12 Ağustos 2023** tarihli Sanayi Sicil Kayıtları'na göre işletme ve istihdam verileri aşağıdadır.

Tablo 31: Sanayi Alt Sektörlerine Göre İşletme ve İstihdam Dağılımı

Alt Sektörler	İşletme		İstihdam		İşletme Başına İstihdam Ort.
	Adet	%	Adet	%	
Ağaç Ürünleri	69	9,29	725	5,10	11
Ana Metal Sanayi	0	0,00	0	0,00	0
Başka Yerde Sınıflandırılmamış Makine ve Ekipman	43	5,79	661	4,65	15
Diğer İmalatlar	2	0,27	4	0,03	2
Diğer Madencilik ve Taşocakçılığı	21	2,83	271	1,91	13
Diğer Metalik Olmayan Mineral Ürünleri	59	7,94	731	5,15	12
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağ.	28	3,77	426	3,00	15
Elektrikli Teçhizat	7	0,94	16	0,11	2
Fabrikasyon Metal Ürünleri	43	5,79	627	4,41	15
Gıda Ürünleri	276	37,15	4.308	30,33	16
Giyim Eşyaları	46	6,19	4.869	34,27	106
İçecekler	4	0,54	215	1,51	54
Kâğıt ve Kâğıt Ürünleri	2	0,27	17	0,12	9
Kauçuk ve Plastik Ürünleri	63	8,48	450	3,17	7
Kayıtlı Medyanın Basılması ve Çoğaltılması	8	1,08	25	0,18	3
Kimyasallar ve Kimyasal Ürünler	6	0,81	33	0,23	6
Kok Kömürü ve Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri	2	0,27	39	0,27	20
Metal Cevheri Madenciligi	4	0,54	431	3,03	108
Mobilya	55	7,40	292	2,06	5
Motorlu Kara Taşıtı, Treyler ve Yarı Treyler	1	0,13	40	0,28	40
Tekstil Ürünleri	3	0,40	24	0,17	8
Temel Eczacılık Ürünleri	1	0,13	2	0,01	2
Toplam	743	100,00	14.206	100,00	19

Kaynak: İl Sanayi ve Teknoloji Müdürlüğü 12 Ağustos 2023 Sanayi Sicil Kayıtları

- 743 adet işletme içinde en çok paylara sahip alt sektörler Gıda Ürünleri, Ağaç Ürünleri, Kauçuk ve Plastik Ürünleri, Diğer Metalik Olmayan Mineral Ürünleri, Mobilya, Giyim Eşyaları, Makine ve Ekipman, Fabrikasyon Metal Ürünleri, Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımını ile Madencilik ve Taşocaklığı sektörleridir.
- İstihdam sayısında ise en çok pay Giyim Eşyaları'na aittir. İkinci en yüksek istihdamı sağlayan sektör ise Gıda Ürünleri sektörüdür. İki sektörün istihdamdaki toplam payları % 64,60'tur. Giyim Eşyaları işletme sayısında yüksek bir paya sahip olmasa bile işletme başına düşen istihdam sayısında diğer alt sektörlerle göre daha yüksek bir orana sahiptir. Sektörde çalışan 4.869 kişi, 46 adet işletmeye paylaştırıldığında işletme başına yaklaşık 106 kişilik bir istihdam sağlandığı görülmektedir. Bu oran ikinci en yüksek istihdamı sağlayan Gıda Ürünleri'nde ise yaklaşık 16 kişidir. Dikkat çekici diğer oranlar ise işletme başına 108 kişi ile Metal Cevheri Madenciliği, işletme başına 54 kişi ile İçecek ve işletme başına 40 kişi ile Motorlu Kara Taşıtı, Treyler ve Yarı Treyler sektörleridir. Tüm sektörlerle bakıldığında ise ortalama işletme başına istihdam sayısı 19 kişi çıkmaktadır.
- 12 Ağustos 2023 Sanayi Sicil Kayıtları'na göre; kayıtlı işletme ve istihdam verilerinin ilçelere göre dağılımı ise aşağıda sunulmuştur.

Tablo 32: İlçelere Göre İşletme ve İstihdam Dağılımı

İlçeler	İşletme	Pay (%)	İstihdam	Pay (%)	İşletme Başına İstihdam Ort.
Alucra	8	1,08	43	0,30	5
Bulancak	137	18,44	3.455	24,32	25
Çamoluk	8	1,08	42	0,30	5
Çanakçı	10	1,35	53	0,37	5
Dereli	17	2,29	121	0,85	7
Doğankent	8	1,08	160	1,13	20
Espiye	63	8,48	1.068	7,52	17
Eynesil	13	1,75	203	1,43	16
Görele	39	5,25	446	3,14	11
Güce	8	1,08	170	1,20	21
Keşap	22	2,96	1.074	7,56	49
Merkez	271	36,47	5.002	35,21	19
Piraziz	25	3,36	857	6,03	34
Şebinkarahisar	45	6,06	436	3,07	10
Tirebolu	47	6,33	772	5,43	16
Yağlıdere	22	2,96	304	2,14	14
Toplam	743	100,00	14.206	100,00	19

Kaynak: İl Sanayi ve Teknoloji Müdürlüğü 12 Ağustos 2023 Sanayi Sicil Kayıtları

- Tablodan da görüldüğü gibi özellikle **Merkez** ilçe ve yakınlarında yer alan **Bulancak, Espiye, Görele, Keşap, Piraziz ve Tirebolu** ilçelerinde İşletmeler ve İstihdamlar yoğunlaşmıştır. İşletmelerin % 81,3'ü ve İstihdamın ise % 89,2'si bu 7 ilçede yer almaktadır.

- Sanayi Sektörü'ndeki kayıtlı işletme ve istihdam verilerinin büyüklüklere, üretim yerlerine, kuruluş yıllarına ve hukuki yapılarına göre dağılımları da aşağıda sırasıyla sunulmuştur.

Tablo 33: Büyüklüklerine Göre İşletme ve İstihdam Dağılımı

Büyüklük	İşletme	Pay (%)	İstihdam	Pay (%)	İşletme Başına İstihdam Ort.
Mikro	525	70,66	1.842	12,97	4
Küçük	159	21,40	3.311	23,31	21
Orta	52	7,00	5.517	38,84	106
Büyük	7	0,94	3.536	24,89	505
Toplam	743	100,00	14.206	100,00	19

Kaynak: İl Sanayi ve Teknoloji Müdürlüğü 12 Ağustos 2023 Sanayi Sicil Kayıtları

Tablo 34: Üretim Yerlerine Göre İşletme ve İstihdam Dağılımı

Üretim Yeri	İşletme	Pay (%)	İstihdam	Pay (%)	İşletme Başına İstihdam Ort.
OSB	53	7,13	3.921	27,60	74
KSS	121	16,29	903	6,36	8
Diğer	569	76,58	9.382	66,04	17
Toplam	743	100,00	14.206	100,00	19

Kaynak: İl Sanayi ve Teknoloji Müdürlüğü 12 Ağustos 2023 Sanayi Sicil Kayıtları

Tablo 35: Kuruluş Yıllarına Göre İşletme Dağılımı

Kuruluş Yılı	İşletme	Pay (%)	İstihdam	Pay (%)	İşletme Başına İstihdam Ort.
1980 ve Öncesi	8	1,08	29	0,20	4
1981 - 1985	9	1,21	73	0,51	8
1986 - 1990	12	1,62	240	1,69	20
1991 - 1995	34	4,58	515	3,63	15
1996 - 2000	57	7,67	1.396	9,83	25
2001 - 2005	87	11,71	1.665	11,72	19
2006 - 2010	114	15,34	1.866	13,14	16
2011 - 2015	158	21,27	2.614	18,40	17
2016 - 2020	126	16,96	3.852	27,12	31
2021 ve Sonrası	138	18,57	1.956	13,77	14
Toplam	743	100,00	14.206	100,00	19

Kaynak: İl Sanayi ve Teknoloji Müdürlüğü 12 Ağustos 2023 Sanayi Sicil Kayıtları

Tablo 36: Hukuki Yapılarına Göre İşletme Dağılımı

Hukuki Yapı	İşletme	Pay (%)	İstihdam	Pay (%)	İşletme Başına İstihdam Ort.
Şahıs	428	57,60	2.206	15,53	5
Limited	224	30,15	6.914	48,67	31
Anonim	85	11,44	4.739	33,36	56
Kamu	3	0,40	157	1,11	52
Kolektif	2	0,27	29	0,20	15
Kooperatif	1	0,13	161	1,13	161
Toplam	743	100,00	14.206	100,00	19

Kaynak: İl Sanayi ve Teknoloji Müdürlüğü 12 Ağustos 2023 Sanayi Sicil Kayıtları

2.2.2 TSO Kayıtları

- Giresun ve Bulancak TSO kayıtlarındaki C - İmalat Sanayi (10 ve 33 NACE Kodları Arası) sektöründe yer alan 576 firmanın dağılım tablosu aşağıda sunulmuştur.

Tablo 37: Giresun ve Bulancak TSO Kayıtlarındaki İmalat Sanayi Firma Dağılımı

NACE Kodu	Faaliyet İsmi	İşletme
10	Gıda ürünlerinin imalatı	146
11	İçeceklerin imalatı	13
12	Tütün ürünleri imalatı	0
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	10
14	Giyim eşyalarının imalatı	72
15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	1
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç); saz, saman ve benzeri malzemelerden örülerek yapılan eşyaların imalatı	41
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	1
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	5
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	1
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	18
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	1
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	37
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	69
24	Ana metal sanayii	9
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	39
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	0
27	Elektrikli teçhizat imalatı	7
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	40
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	8
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	3
31	Mobilya imalatı	25
32	Diğer imalatlar	19
33	Makine ve ekipmanların kurulumu ve onarımı	11
Toplam		576

2.2.3 SGK Kayıtları

- SGK'nın yıllık istatistiklerine bakıldığında ise 2022 yılı verilerine göre Giresun'da İmalat Ana Sektöründe yer alan işletme istihdam sayıları alttaki tabloda sunulmuştur. İmalat sanayide yer alan işletme sayısı toplam işletmenin % 11,5'i, çalışan sayısı ise toplam çalışanın % 21,4'üdür.

Tablo 38: SGK Nace Kodlarına Göre İmalat Sanayi İşletme ve İstihdam Dağılımı

NACE Kodu	Faaliyet İsmi	İşletme	İstihdam	İşletme Başına İstihdam Ort.
10	Gıda Ürünleri İmalatı	427	3.544	8,3
11	İçecek İmalatı	4	200	50
12	Tütün Ürünleri İmalatı	0	0	0
13	Tekstil Ürünleri İmalatı	30	73	2,4
14	Giyim Eşyaları İmalatı	116	6.196	53,4
15	Deri ve İlgili Ürünler İmalatı	4	62	15,5
16	Ağaç, Ağaç Ürünleri ve Mantar Ür.	94	616	6,6
17	Kağıt ve Kağıt Ürünleri İmalatı	0	0	0
18	Kayıtlı Medyanın Basılması ve Çoğ.	8	20	2,5
19	Kok Kömürü ve Petrol Ürün. İm.	1	8	8
20	Kimyasal Ürünleri İmalatı	10	44	4,4
21	Eczacılık ve Eczacılaşa İlişkin Mal. İmalatı	0	0	0
22	Kauçuk ve Plastik Ürünler İm.	77	312	4,1
23	Metalik Olmayan Ürünler İmalatı	99	681	6,9
24	Ana Metal Sanayi	16	76	4,8
25	Fabrik.Metal Ürün.(Mak.Tec.Har)	89	647	7,3
26	Bilgisayar, Elektronik ve Optik Ür.	1	6	6
27	Elektrikli Teçhizat İmalatı	13	41	3,2
28	Makine ve Ekipman İmalatı	27	341	12,6
29	Motorlu Kara Taşıtı ve Römork İm.	10	73	7,3
30	Diğer Ulaşım Araçları İmalatı	5	141	28,2
31	Mobilya İmalatı	123	417	3,4
32	Diğer İmalatlar	12	26	2,2
33	Makine ve Ekipman Kurulumu ve On.	54	243	4,5
Toplam		1.220	13.767	11,3

Kaynak: SGK Yıllık İstatistikleri 2022 Yılı Verileri

- Tabloya bakıldığında en çok işletmenin 427 adet (% 35) ile Gıda Ürünleri İmalatında yer aldığı ancak en çok istihdamın 6.196 kişi (% 45) ile Giyim Eşyaları İmalatında olduğu görülmektedir. Giyim ve Gıda İmalatı istihdam toplamı ise genel toplamın % 70,75'ine denk gelmektedir.

2.2.4 Kapasite Raporları

- Kapasite Raporlarına bakılacak olursa TOBB'un yıllık olarak yayımladığı istatistiklere göre 2022 yılında Giresun'da Sanayi Kapasite Raporu alan **213** işletme bulunmaktadır. Bu sayı 2021 yılında 199 çıkmıştır ve artış miktarı geçen yıla göre **% 7,04** olmuştur.
- 213 işletmede çalışan personelin unvanına göre dağılımı ise aşağıda geçen seneye göre değişim oranları ile birlikte belirtilmiştir.

Tablo 39: Sanayi Kapasite Raporu Alan İşletmelerdeki Personelin Unvana Göre Dağılımı

Unvan	2021	Pay	2022	Pay	Değişim
İşçi	6.426	% 74,2	7.073	% 74,6	% 10,07
İdari	745	% 8,6	877	% 9,3	% 17,72
Usta	476	% 5,5	492	% 5,2	% 3,36
Teknisyen	401	% 4,6	409	% 4,3	% 2,00
Diğer (Geçici, Mevsimlik vb.)	370	% 4,3	381	% 4,0	% 2,97
Mühendis	242	% 2,8	244	% 2,6	% 0,83
Toplam	8.660	% 100	9.476	% 100	% 9,42

Kaynak: TOBB

- Giresun'da en çok kodlanan ilk 5 ürüne ve ilk 5 faaliyete bakıldığında ise aşağıdaki tablolar ortaya çıkmaktadır.

Tablo 40: Sanayi Kapasite Raporlarına Göre En Çok Kodlanan İlk 5 Ürün

Sıra No	Ürün Kodu	Ürün Açıklaması	Rapor Sayısı
1	10.39.23.90.02	Kabuksuz İşlenmiş Fındık - Beyazlatılmamış	35
2	10.39.23.90.03	Kabuksuz İşlenmiş Fındık - Beyazlatılmış (Dilimlenmiş, Kıyılmış ve Kavrulmuş Olanlar Dâhil)	27
3	23.63.10.00.00	Hazır Beton	19
4	10.61.23.00.02	Fındık Unu ve Granülleri	16
5	16.10.10.50.00	Keresteler, Testereyle Kesilmiş / Uzunlamasına Yontulmuş, Dilimlenmiş / Soyulmuş, Kalınlığı > 6 mm (İbrelili ve Tropik Ağaçlarla Meşe Blokları, Şeritleri ve Frizleri Hariç)	16

Kaynak: TOBB

Tablo 41: Sanayi Kapasite Raporlarına Göre En Çok Kodlanan İlk 5 Faaliyet

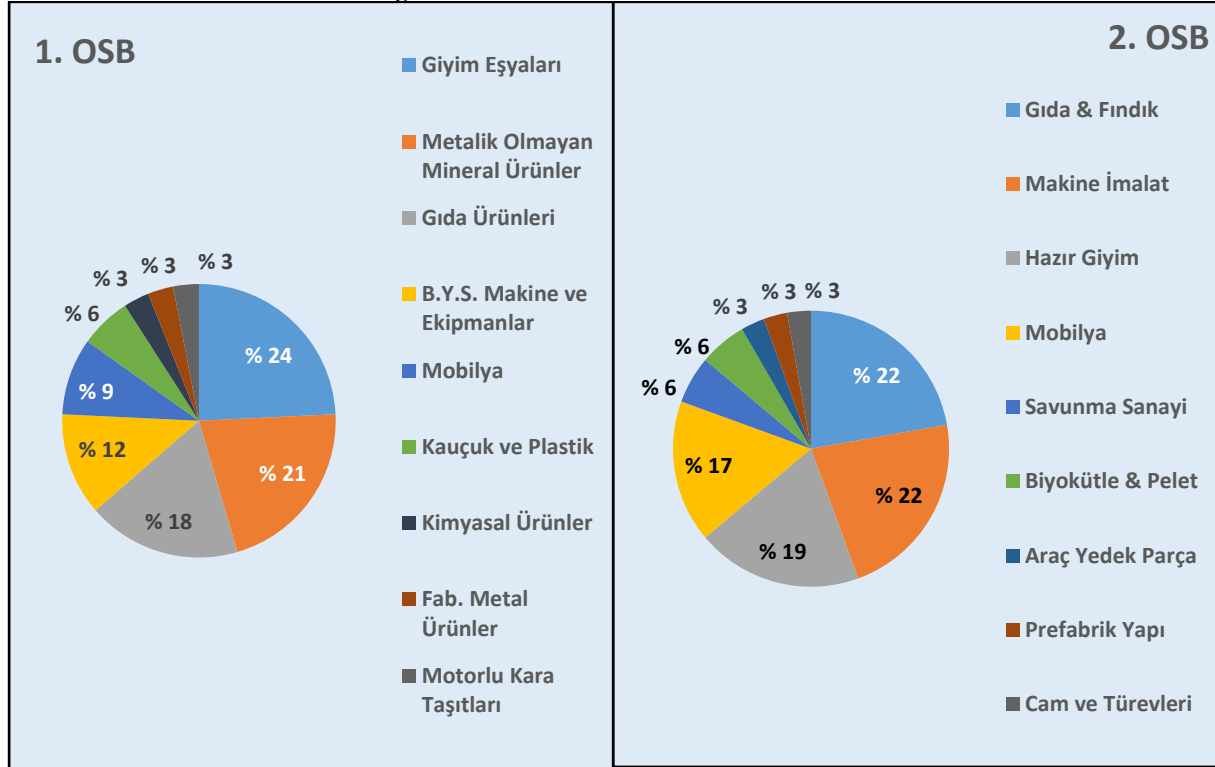
Sıra No	Faaliyet Kodu	Faaliyet Açıklaması	Rapor Sayısı
1	10.39	Başka Yerde Sınıflandırılmamış Meyve ve Sebzelerin İşlenmesi ve Saklanması	45
2	16.10	Ağaçların Biçilmesi ve Planyalanması	21
3	10.61	Öğütülmüş Hububat ve Sebze Ürünleri İmalatı	21
4	23.63	Hazır Beton İmalatı	19
5	08.12	Çakıl ve Kum Ocaklarının Faaliyetleri Kil ve Kaolin Çıkarımı	17

Kaynak: TOBB

2.2.5 OSB ve KSS Güncel Durumları

- Giresun'da faaliyet halinde olan **2 adet OSB** ve **5 adet KSS** bulunmaktadır. **1. OSB, 1990** yılında kurulmuştur. **Toplam 70 hektar alana ve 44 parselle sahip olup 43 parseli tahsis edilmiştir.** Parsel tahsisine göre **% 97,7 doluluk** oranına sahiptir. **36 adet firma** aktif olarak üretimini sürdürmektedir. Toplam **2.600 kişiye** istihdam sağlanmaktadır.
- **2012** yılında onaylanan ve **2018** yılında faaliyete geçen Giresun **2. OSB**, **toplam 48 hektar alana ve 47 parselle sahip olup 46 parseli tahsis edilmiştir.** Parsel tahsisine göre **% 97,9 doluluk** oranına sahiptir. **21 adet firma** aktif olarak üretim yapmakta ve **16 firmanın ise inşaatı devam etmektedir.** Toplam **2.500 kişiye** istihdam sağlanmaktadır.
- Faal olan 5 KSS'nin toplamında ise **1.327 adet işyeri** mevcut olup toplam istihdam sayısı ise **3.864** kişidir.

Grafik 16: 1. ve 2. OSB Sektör Dağılımları

Kaynak: 1. ve 2. OSB Müdürlükleri

- İlin değişen ve gelişen yatırım ortamı beraberinde yeni yatırımların gelmesine vesile olmuştur. Artan yatırımcı talebi Giresun'da 3., 4. ve 5. OSB'lere kapı aralamıştır.
- 2022 yılında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından onaylanan **3. ve 4. OSB'lerin** kamulaştırma çalışmaları devam etmektedir. **3. OSB Espiye ve Tirebolu arasında, 4. OSB ise Görele'nin Çavuşlu Beldesi'nde kurulacaktır.**
- Şebinkarahisar, Alucra ve Çamoluk bölgesine kurulacak **5. OSB'nin** ise Fizilibite Raporu tamamlanmıştır.

2.2.6 ARGE, Yenilik ve Fikri Mülkiyet Bilgileri

- Giresun'da II. OSB'nin kurulması, beraberinde yenilikçi ve orta-yüksek teknoloji grubunda (silahlı / silahsız hava araçları, oto yedek parça, rulman) yer alan firmaların Giresun'a gelmesinde önemli bir etken teşkil etmiştir. Giresun'da ARGE çalışmaları yapmak amacıyla 2.OSB'de 2020 yılında onaylanan ve 2023 yılında faaliyete geçen **Giresun Teknokent** bulunmaktadır. Teknokent'te şu an itibarıyla 30 ofis yer almaktadır. Bu 30 ofisin 8'i dolu olup kalan boş ofisler için başvurular alınmaya devam etmektedir. Ayrıca Giresun 2. OSB'de 1 adet **Tasarım Merkezi** bulunmaktadır.
- Giresun'daki imalat sanayi işletmelerinin teknoloji düzeyleri dağılımları aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 42: İmalat Sanayi İşletmelerinin Teknoloji Düzeyleri Dağılımı

Teknoloji Düzeyleri	İşletme	Pay (%)	İstihdam	Pay (%)	İşletme Başına İstihdam Ort.
Yüksek	1	0,13	2	0,01	2
Orta Yüksek	59	7,94	1.166	8,21	20
Orta Düşük	165	22,21	1.431	10,07	9
Düşük	518	69,70	11.607	81,71	22
Toplam	743	100,00	14.206	100,00	19

Kaynak: Giresun Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü 12 Ağustos 2023 Sanayi Sicil Kayıtları

- Giresun'daki patent, faydalı model, marka, tasarım başvuru ve tescil istatistikleri tablosu aşağıda sunulmuştur. Sıralamalarda aynı sayıdaki iller aynı sırada sayılmıştır.

Tablo 43: Patent, Faydalı Model, Marka, Tasarım Başvuru ve Tescil İstatistikleri

Göstergeler	2022 Yılı	Toplam (1995 - 2022)	Toplam & 2022 Sıralama	Yıllık Ortalama	Yıllık En Çok
Patent Başvurusu	39	133	Toplam'da 48. 2022'de 26.	4,75	39 (2022)
Patent Tescili	3 (% 7,69)	31 (% 23,31)	Toplam'da 35. 2022'de 28.	1,11	5 (2014)
Faydalı Model Başvurusu	25	111	Toplam'da 41. 2022'de 36.	3,96	25 (2022)
Faydalı Model Tescili	2 (% 8,00)	50 (% 45,05)	Toplam'da 37. 2022'de 30.	1,79	8 (2014)
Marka Başvurusu	297	2.604	Toplam'da 51. 2022'de 53.	93,00	297 (2022)
Marka Tescili	179 (% 60,27)	1.685 (% 64,71)	Toplam'da 50. 2022'de 54.	60,18	183 (2021)
Tasarım Başvurusu	20 (Dosya) 39 (Tasarım)	152 (Dosya) 326 (Tasarım)	Top. Dosya 50. Top. Tasarım 55. 2022 Dosya 59. 2022 Tasarım 61.	5,43 (Dosya) 11,64 (Tasarım)	23 (Dosya) (2013) 55 (Tasarım) (2015)
Tasarım Tescili	7 (Dosya) (% 35,00) 7 (Tasarım) (% 17,95)	122 (Dosya) (% 80,26) 273 (Tasarım) (% 83,74)	Top. Dosya 52. Top. Tasarım 56. 2022 Dosya 56. 2022 Tasarım 68.	4,52 (Dosya) 10,11 (Tasarım)	23 (Dosya) (2013) 60 (Tasarım) (2015)

Kaynak: Türk Patent ve Marka Kurumu

2.2.7 Başat İşletmeler ve Sektörler

2.2.7.1 Başat İşletmeler

- **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** tarafından yapılan “Türkiye'nin Büyük Sanayi Kuruluşları” araştırmaları Türkiye ekonomisine tutulan güçlü bir ayna niteliğindedir. Ve bugüne kadar akademik düzeyde birçok tez ve araştırmaya konu olmuştur. **Giresun’un başat işletmeleri de bu listelere giren işletmeler olarak değerlendirilebilir.**
- Türkiye'nin Büyük Sanayi Kuruluşları ilk kez 1968 yılında "100 Büyük Firma" olarak kamuoyuna açıklanmıştır. Çalışmanın kapsamı 1978 yılında 300 kuruluşa, 1981 yılında ise 500 kuruluşa çıkarılmıştır. 1991 yılında "İlk 500 Büyük Sanayi Kuruluşu"nu izleyen 325 Sanayi Kuruluşu" çalışması da ek olarak hazırlanıp kamuoyunun bilgisine sunulmuştur. 1992-1997 yılları arasında "İlk 500 Büyük Sanayi Kuruluşu"nu izleyen 250 Sanayi Kuruluşu" olarak sürdürülen bu ek çalışmanın kapsamı 1998 yılında genişletilerek 500'e çıkarılmıştır. Böylece 1998 yılından bu yana Türkiye'nin 1.000 Büyük Sanayi Kuruluşu'na ait veriler her yıl kamuoyuna açıklanmaktadır.
- Giresun TSO ve Bulancak TSO'ya kayıtlı işletmelerden 2009'dan bu yana ilk 1.000 listesine girenlerin sıralamaları ve değişimleri aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 44: İSO İlk 1.000'e Giren İşletmeler

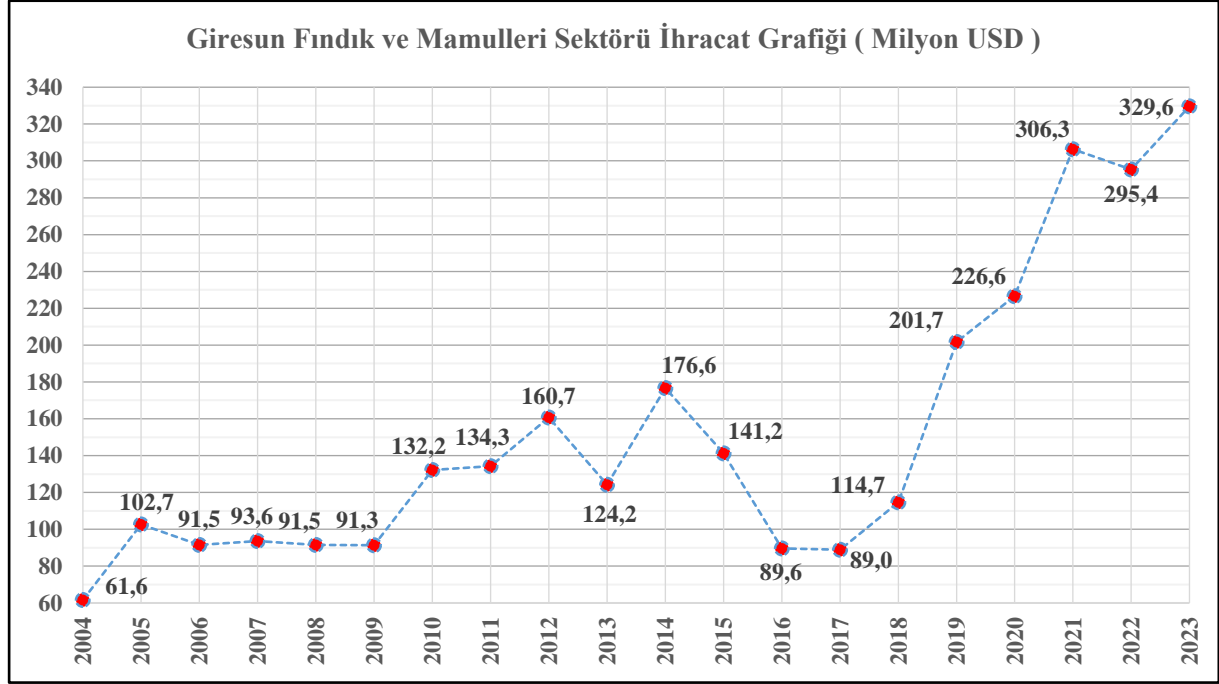
İSO İlk 1.000 İşletme	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Yavuz Gıda (Giresun TSO)	619 ↑ 122	563 ↑ 56	475 ↑ 88	348 ↑ 127	709 ↓ 361	364 ↑ 345	390 ↓ 26	588 ↓ 198	711 ↓ 123	678 ↑ 33	394 ↑ 284	260 ↑ 134	407 ↓ 147	388 ↑ 19
Karadere Gıda (Giresun TSO)	476 → 0	388 ↑ 88	403 ↓ 15	592 ↓ 189	419 ↑ 173	510 ↓ 189	599 ↓ 89	738 ↓ 139	762 ↓ 24	892 ↓ 130	862 ↑ 30	971 ↓ 109	825 ↑ 146	-
Ahmet Ak Gıda (Giresun TSO)	-	-	-	-	-	-	851 → 0	675 ↑ 176	979 ↓ 304	819 ↑ 160	784 ↑ 35	793 ↓ 9	698 ↑ 95	794 ↓ 96
Yavuzkan Gıda (Giresun TSO)	-	-	-	-	-	-	989 → 0	-	-	-	-	446 → 0	378 ↑ 68	396 ↓ 18
Öztürk Gıda (Bulancak TSO)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	978 → 0	-
Demirciler Gıda (Giresun TSO)	-	-	-	588 → 0	750 ↓ 162	-	-	-	-	-	-	-	-	-

- Yukarıdaki işletmelere bakıldığında tamamının fındık sektöründe olduğu görülmektedir. Bu da ilde fındığın en önemli ürün olmasından, yetişen fındığın kalitesinden ve ilin ihracatının da %85'inin fındık olmasından kaynaklanmaktadır. Bununla birlikte hazır giyim, savunma sanayi, içecek, makine ve ekipman vb. sektörlerde de ilde ihracat yapan başat işletmeler yer almaktadır.

2.2.7.2 Fındık ve Mamulleri

- Giresun'un ihracatında ilk sırada yer alan Fındık ve Mamulleri sektörü, Giresun için hayati önemde bir sektördür. İhracat değeri bakımından son 20 yılda 152,70 Milyon USD ortalama yıllık değere sahiptir. Aşağıda bu sektörün yıllar içindeki ihracat değerine ait grafik sunulmuştur.

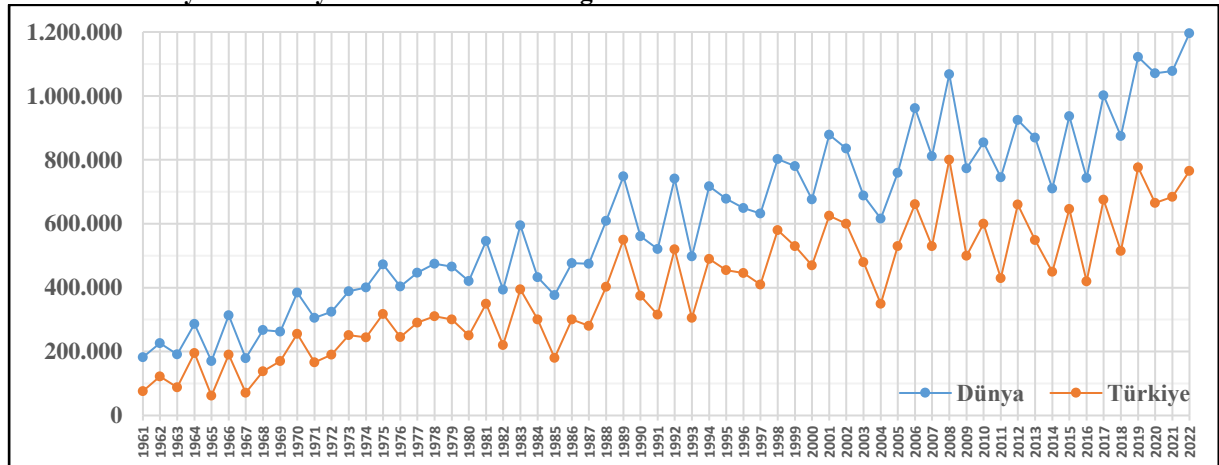
Grafik 17: Giresun'da Fındık ve Mamulleri Sektörü'nün İhracatı

Kaynak: TİM

- Giresun, Fındık ve Mamulleri Sektöründe, **2023'teki ihracat değeriyle** Türkiye'de ihracat yapan **51 il** arasında 1. İstanbul ve 2. Trabzon'dan sonra **3. sırada** yer almıştır. Listeler firmaların merkezlerinin bulunduğu yerlere göre yapıldığı için ve fındık ihracatçısı firmalar genellikle İstanbul ve Trabzon merkezli olduğu için sıralama bu şekilde çıkmıştır. Giresun'un bu sektördeki ihracatının Türkiye'ye göre payı **2023'te % 17,66** çıkmıştır. Sektörün Giresun'un toplam ihracatındaki payı ise **2023'te % 86,62** olmuştur.

Grafik 18: Dünya ve Türkiye Fındık Üretim Grafiği

- FAOSTAT'tan alınan verilere göre 1961-2022 yılları arası oluşturulmuş Dünya ve Türkiye fındık üretim grafiğine bakıldığında Dünya fındık üretiminin tamamen Türkiye ile paralel gittiği görülmektedir. Uzun vadeli süreçte Türkiye'nin Dünya fındık üretimindeki payı %36,5 ile %75 arasında değişen değerler almakla birlikte ortalama %63 olmuştur. En güncel 2022 verisine göre ise Dünya'da 1.195.732 ton fındık üretilmişken bunun %64'ü (765.000 ton) Türkiye'ye aittir. **2023 yılına baktığımızda ise Dünya verisi henüz yayımlanmamakla birlikte Türkiye'nin toplam üretimi TÜİK'e göre 650.000 ton olmuştur.** İl bazlı fındık üretim alanları ve üretim miktarları içeren tablo 2022 yılı için aşağıda verilmiştir. (2023 verileri henüz yayımlanmamıştır.)

Tablo 45: İl Bazlı 2022 Yılı Fındık Alanları ve Üretimleri

Fındık Alan ve Üretimi	Alan (Dekar)	Alan (TR 90)	Alan (Türkiye)	Üretim (Ton)	Üretim (TR 90)	Üretim (Türkiye)
Ordu	2.272.158	53,98%	30,54%	239.935	61,16%	31,36%
Samsun	1.206.479	-	16,22%	111.701	-	14,60%
Sakarya	789.135	-	10,61%	98.469	-	12,87%
Giresun	1.177.290	27,97%	15,82%	92.305	23,53%	12,07%
Düzce	632.030	-	8,49%	83.052	-	10,86%
Trabzon	651.799	15,48%	8,76%	52.461	13,37%	6,86%
Zonguldak	264.329	-	3,55%	33.762	-	4,41%
Kocaeli	88.301	-	1,19%	14.165	-	1,85%
Bartın	76.600	-	1,03%	12.987	-	1,70%
Kastamonu	77.467	-	1,04%	6.922	-	0,90%
Artvin	82.482	1,96%	1,11%	5.174	1,32%	0,68%
Tokat	29.040	-	0,39%	3.396	-	0,44%
İstanbul	21.869	-	0,29%	3.185	-	0,42%
Bolu	14.530	-	0,20%	1.693	-	0,22%
Sinop	17.444	-	0,23%	1.544	-	0,20%
Rize	17.271	0,41%	0,23%	1.296	0,33%	0,17%
Gümüşhane	8.240	0,20%	0,11%	1.110	0,28%	0,15%
Bitlis	6.105	-	0,08%	904	-	0,12%
Bursa	4.512	-	0,06%	621	-	0,08%
Diğer 23 İl	3.392	-	0,05%	318	-	0,04%
TR 90 Toplamı	4.209.240	100,00%	56,57%	392.281	100,00%	51,28%
Türkiye Toplamı	7.440.473	100,00%	100,00%	765.000	100,00%	100,00%

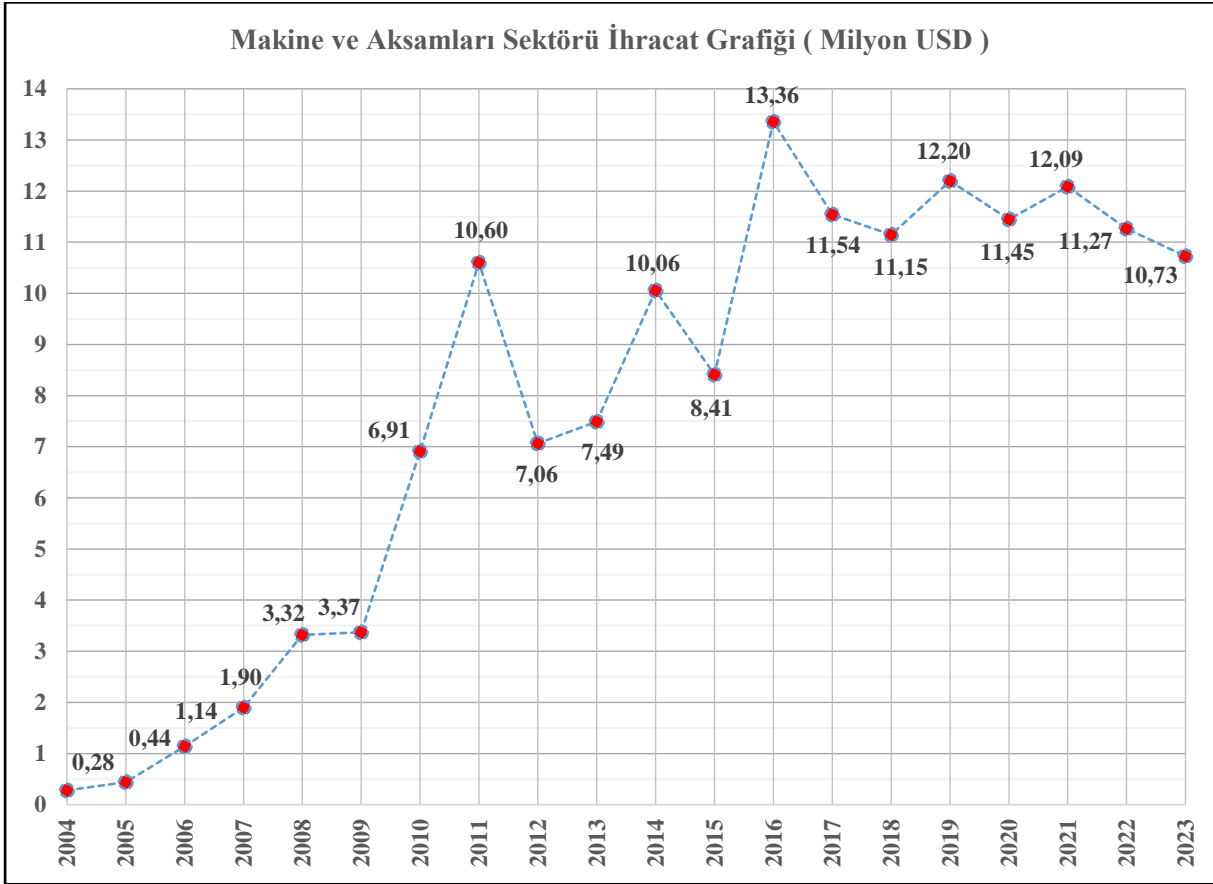
Kaynak: TÜİK

- Dünya pazarlarında tanınan ve coğrafi işaret belgesine sahip Giresun fındığı, geçmiş yıllarda natürel olarak ihraç edilirken, günümüzde ildeki işletmelerde kurulu bulunan modern makinelerle işlenerek kavrulmuş, kıyılmış, beyazlatılmış un, fındık ezmesi ve püre halinde ihraç edilmektedir. TR 90 Bölgesi Kümelendirme Stratejisi ve Eylem Planı'nda sektörler mevcut durum performansı ile kümelendirme potansiyeli açısından değerlendirilerek önceliklendirme matrisi oluşturulmuştur. Bu önceliklendirme tahsisine göre Giresun'da mevcut durum performansı ve kümelendirme potansiyeli açısından en uygun sektörün fındık ve mamulleri sektörü olduğu görülmüştür. Kümelendirme potansiyelinin değerlendirilmesi amacıyla T.C. Ticaret Bakanlığı'nın İhracat Destekleri kapsamında URGE (*Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesinin Desteklenmesi*) Hakkında Tebliğ'e yönelik olarak Giresun'da GTB (*Giresun Ticaret Borsası*) tarafından Fındık Mamulleri İşbirliği Kümesi Projesi hazırlanmıştır. Bu proje kapsamında fındık işleme, fındık ve mamulleri imalatı ile fındık ticareti yapan firmalara ihtiyaç analizi hazırlanmış, ihracata yönelik hedef pazarlar tespit edilmiş ve firmalarla birlikte yurt dışı pazarlama ve alım heyetleri faaliyetleri yürütülmüştür.
- KOSGEB vb. kurumların destekleriyle yeni açılan işletmeler de bulunmaktadır. Böylece Giresun'da fındık sektörü günden güne büyümektedir. Fındık sektöründe KOSGEB üzerinden destek alan firma sayısı 60'ın üzerindedir.

2.2.7.3 Makine ve Aksamları İmalatı

- Makine ve Aksamları İmalatı Sektörü, Giresun açısından 2004'ten 2023'e kadar ihracat değerlerini topladığımızda 2. sırada yer alan önemli bir sektördür. Ortalama ihracat değeri 2004-2023 yılları arasında 7,75 Milyon USD olan sektörün 2023'teki payı %2,82 ve toplamdaki payı ise %4,18'dir. Sektörün en yüksek payı %8 ile 2016'da çıkmıştır.
- Sektörün 2004'ten 2023'e kadar olan ihracat değerleri grafiği aşağıda sunulmuştur.

Grafik 19: Giresun'da Makine ve Aksamları Sektörü'nün İhracatı

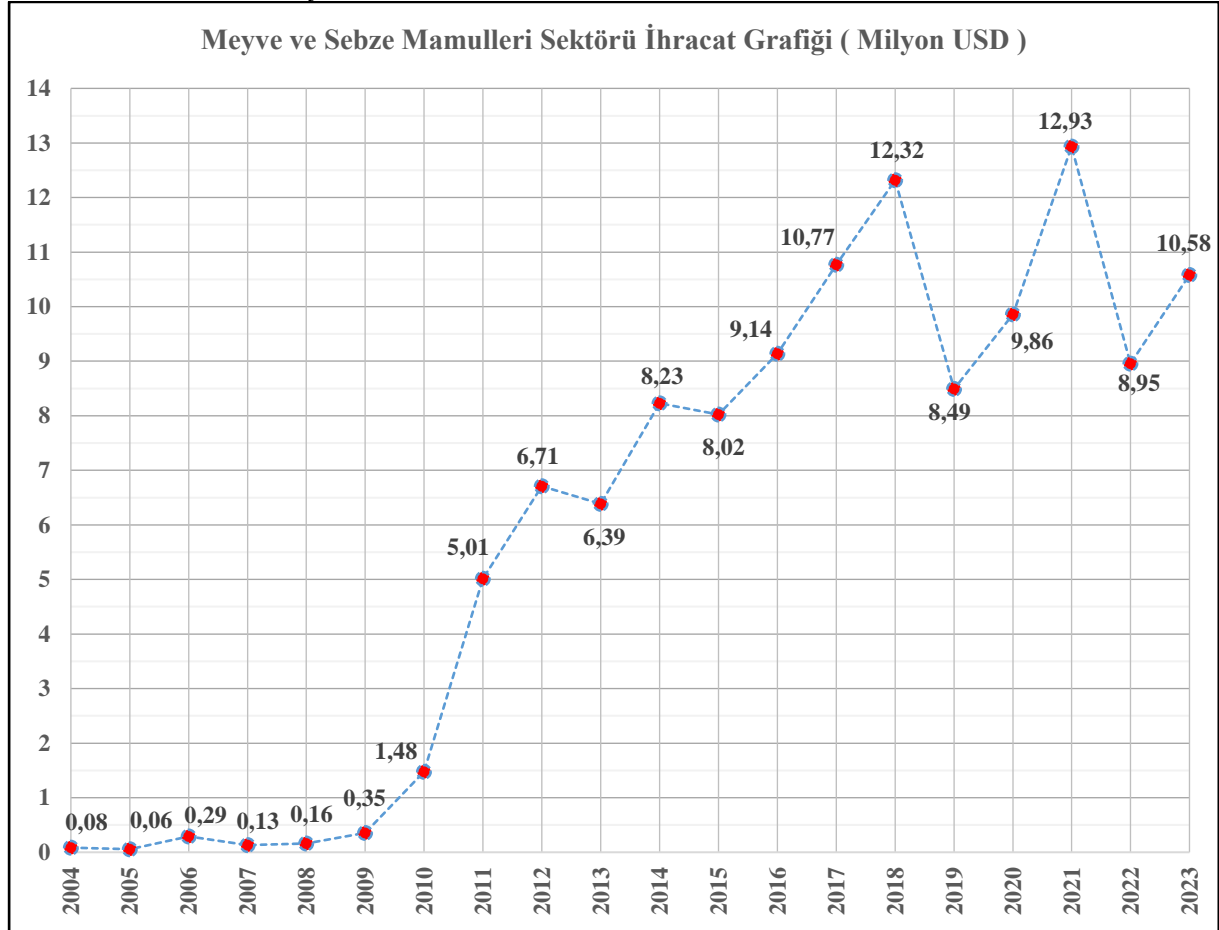
Kaynak: TİM

- 2004'te 3. sırada yer alan sektör, 2005'te 6. sıraya düşmüş, yıllar içinde 2. sıraya kadar yükselmiş ancak 2023'te yine 3. sırada yer almıştır.
- Sektör, 2004'teki 280 Bin USD değerinden sonra 2011'e kadar artarak seyredip 2011'de 10,60 Milyon USD'yi gördükten sonra 2012'de 7 Milyon USD'ye gerilemiş, 2014'e kadar tekrar artarak 10 Milyon USD'ye yükselmiş, 2015'te 8,40 Milyon USD'ye düşüp 2016'ta en üst değeri olan 13,36 Milyon USD'ye kadar yükselmiştir. 2016'dan sonra tekrar düşüşe geçip ortalama 11,5 Milyon USD civarında son yıla kadar seyretmiştir.
- Makine ve aksamaları sektöründe Giresun'daki firmalar genel olarak kırma ve kavurma makineleri, asansör & konveyör & elevatör, asansör kabin ve kapı imalatı, gıda ürünleri ile ilgili silo üretimi ve kurulumu, çöp ve arıtma konteyner üretimi ve kurulumu vb. alanlarda üretim yapmaktadır.

2.2.7.4 Meyve ve Sebze Mamulleri İmalatı

- Giresun'un toplam ihracatında 3. sırada yer alan Meyve Sebze Mamulleri sektöründe Giresun'da yetişen meyve ve sebzelerden dut, kiraz, kivi, kızılıçık, yaban mersini, böğürtlen, kara lahanaya vb. ürünler ihraç edilmektedir.

Grafik 20: Giresun'da Meyve ve Sebze Mamulleri Sektörü'nün İhracatı

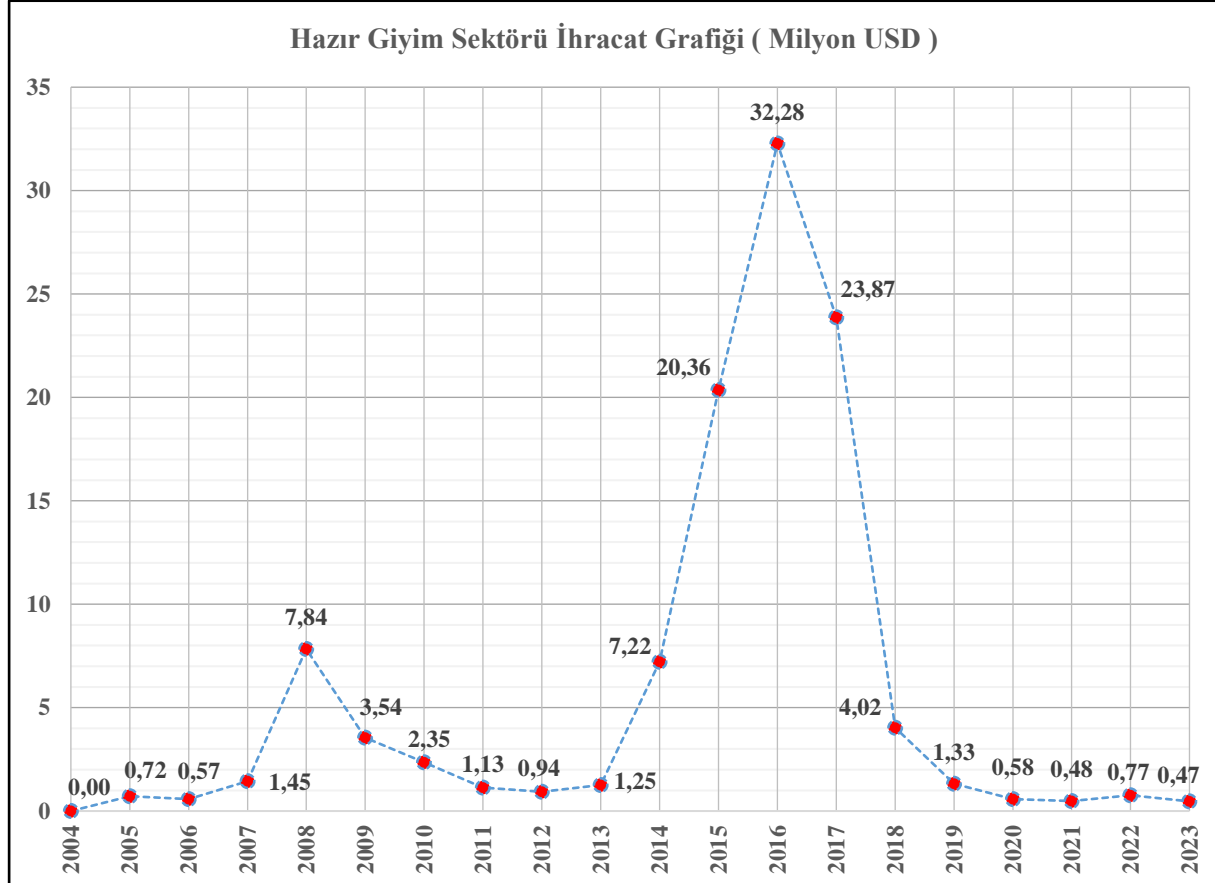
Kaynak: TİM

- Yukarıdaki grafikten de görülebileceği gibi 2004'te 80 Bin USD olan ihracat değeri; 2010, 2011 ve 2012'de ciddi yükselişler yaparak 6,71 Milyon USD'ye kadar artmış, 2018'deki 12,3 Milyon USD'lik değerine ise ufak dalgalanmalar ile ulaşmıştır. 2019'da tekrar 8,49 Milyon USD değerine düşen ihracat, 2020'de 9,86 Milyon USD'ye ve 2021'de 12,93 Milyon USD'ye tekrar yükselmiştir. 2022'de tekrar 8,95 Milyon USD'ye düşen değer son yıl tekrar 10,58 Milyon USD'ye yükselmiştir.
- Bu 20 senelik dönemde yıllık ortalama ihracat değeri 6 Milyon USD olan sektörün 2023'teki payı %2,78 ve toplamdaki payı %3,24 olmuştur. Sektörün en yüksek payı 2018'de %8,29 olmuştur.
- 2004'teki değeriyle 7. sırada yer alan bu sektör, 2010'da 5. sıraya ve 2011'de 3. sıraya yükselmiş, 2018'deki değeriyle 2. sırada yer aldıktan sonra 2019'da 3. sıraya ve 2020'de 4. sıraya düşmüştür. 2021'de tekrar 3. sıraya yükselen sektör 2022'de ve 2023'te yine 4. sırada yer almıştır.

2.2.7.4 Hazır Giyim ve Konfeksiyon İmalatı

- Hazır Giyim Sektörü sağladığı katma değer, istihdam ve ihracat imkânları nedeniyle gelişmekte olan ülkelerin ekonomik kalkınma sürecinde önemli rol oynayan bir sanayi dalıdır. Hazır Giyim Sektörü Giresun ilinde de en önemli imalat sektörü alanlarından biri haline gelmiştir.
- Sektördeki firma profili 10–15 kişi istihdam eden küçük atölyelerden 700 kişilik istihdama varan büyük imalatçılara kadar değişkenlik göstermektedir. Firmaların büyük bölümü İstanbul ve Avrupa merkezli markalara fason üretim yapmakta, talep sorunu bulunmadığından tam kapasite ile çalışmaktadırlar. Bununla birlikte fason üretim yapan firmalar arasında kendi markası altında üretim yapma eğilimi de görülmektedir. Giresun’un hazır giyim sektöründe cazibe merkezi olmasının ardında yatan nedenlerin başında, yatırımcılara sağlanan devlet teşvikleri gelmekte, ayrıca büyük şehirlerde yaşanan sektörel doyum, sürdürülebilir olmayan istihdam ve yüksek işçi ücretleri de etkili olmaktadır.
- Sektörün 2004-2023 arası ihracat değerleri grafiği aşağıda sunulmuştur. Firma sayısı ve üretim artmış olmasına rağmen düşen ihracat rakamının nedeni ise firmaların ihracatlarını başta İstanbul olmak üzere başka iller üzerinden gerçekleştirmelerinden kaynaklanmaktadır.
- Sektörün 20 yıldaki ortalama yıllık ihracatı 5,55 Milyon USD olup 2023’teki payı % 0,12 ve toplamdaki payı % 3,00’tür. Sektörün en yüksek payı 2016’da %19,30 olmuştur. Toplamda 4. sırada yer alan sektör 2023’te 11. sırada yer almıştır.

Grafik 21: Giresun’da Hazır Giyim Sektörü’nün İhracatı

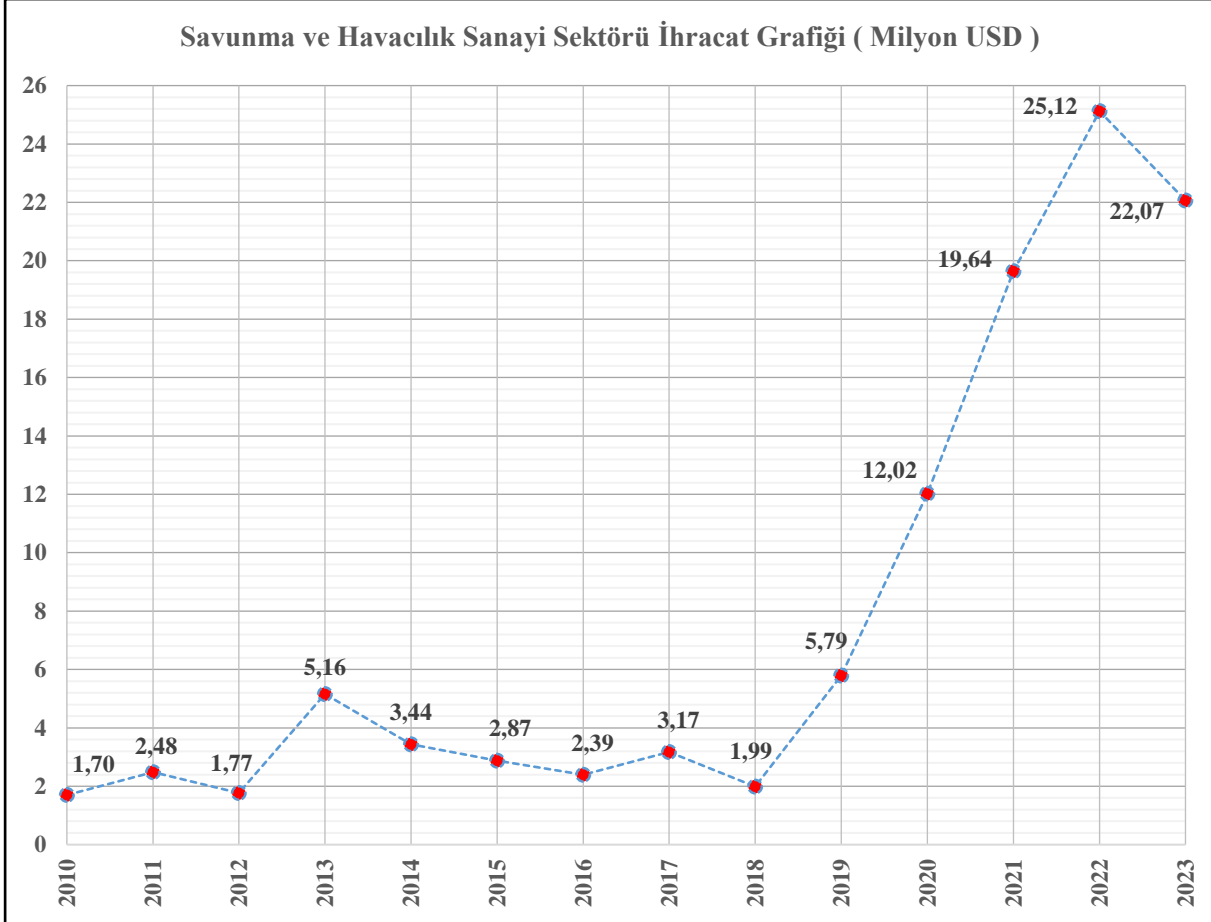

Kaynak: TİM

2.2.7.6 Savunma ve Havacılık Sanayi

- Giresun'un ilk 5'teki son sektörü olan Savunma ve Havacılık Sanayii, özellikle son 4 yılda ciddi yükselişe geçmiştir. İstatistikleri 2010'dan itibaren verilen sektörün grafiği aşağıdadır.

Grafik 22: Giresun'da Savunma ve Havacılık Sanayi Sektörü'nün İhracatı

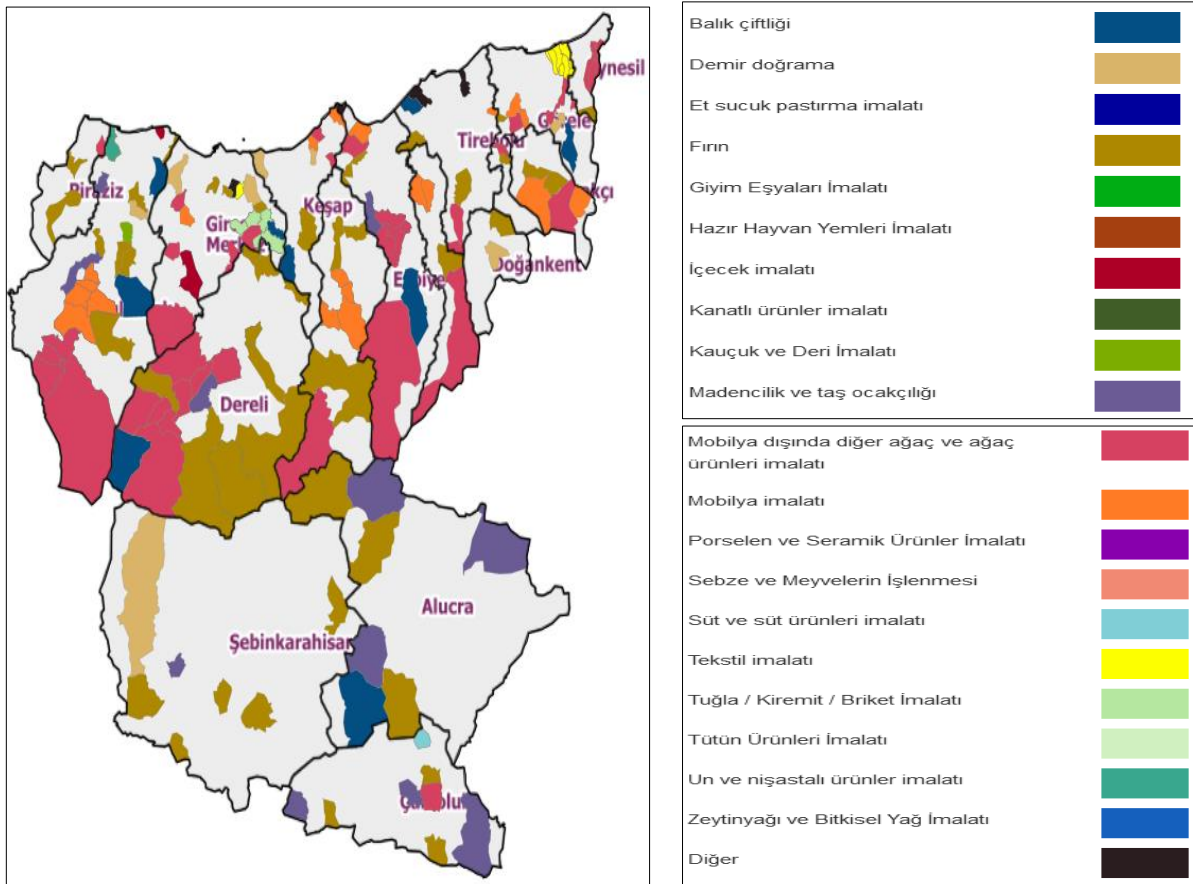

Kaynak: TİM

- 2010 - 2012 arası ortalama 2 Milyon USD'lik ihracat değerine sahip olan sektör, her ne kadar 2013'te 5,16 Milyon USD'ye çıksa da 2018'e kadar kademe kademe 2 Milyon USD'ye inmiş, 2019'da tekrar 5,8 Milyon USD'ye, 2020'de 12 Milyon USD'ye, 2021'de 19,6 Milyon USD'ye ve 2022'de 25,12 Milyon USD'ye kadar yükselmiştir. 2018-2022 arası bu önemli artış yaklaşık 12,5 kat olmuştur. 2023'te ise 22,07 Milyon TL'ye düşüş göstermiştir.
- Pay verilerine bakıldığında ise 2010'da % 1,2 olan değer 2013'te % 3,5'e kadar çıktığı, 2016'da tekrar % 1,4 civarına düştüğü görülmüştür. 2017'de ufak bir artışla %2'ye çıkan payın 2018'de tekrar %1,4'e düştükten sonra 2019'da %2,5'a ve ciddi bir artışla 2020'de % 4,5'a çıktığı görülmektedir. 2021'de %5,55'e yükselen sektör 2022'de %7,25 pay ile rekor kırmıştır. 2023'te ise %5,80 paya sahip olmuştur. Sektörün toplamdaki payı ise %2,96'dır. 2010 - 2019 arasında 4. ile 6. sıralar arasında değişen bu sektör, son 4 yıldır 2. sırada yer almaktadır. Toplamda ise 5. sıradadır. 2024 yılında sektörün toplamda 3. sıraya yükselme ihtimali vardır.
- Sektörde **tabanca, revolver, av tüfeği, silahlı ve silahsız İHA (insansız hava araçları)** üretilmektedir.

2.2.8 YERSİS Verileri

- Türkiye’de merkezi yer kuramını esas alan mekânsal yapılanmaya yönelik çalışmalar oldukça eskiye dayanmaktadır. Bu çalışmalar kapsamında 1973 yılında başlayan ve 1982 yılında tamamlanan “Türkiye’de Yerleşme Merkezlerinin Kademelenmesi” (YER-MEK) uzun soluklu ve alanının öncü çalışmalarından biridir. YER-MEK 1982 Çalışması, ülkemizdeki mekânsal yapıyı, mekândaki sosyo-ekonomik ilişkileri, etkileşimleri, bölge merkezlerini ve her bir merkezin etki alanlarını ortaya koymuş ve farklı veri setlerini dikkate alarak ülke genelinde yedi kademe belirlemiştir. Ancak, sosyo-ekonomik yapıdaki değişimler ile hızlı teknolojik gelişmeler ulusal, bölgesel ve yerel düzeydeki mekânsal ilişki yapısını değiştirmektedir. İnsanların, malların, bilginin ve sermayenin akışının kolaylaşmış olması, coğrafi mekânın geçmişten farklı tanımlanmasına yol açmakta, mesafelerin kısıtlayıcı olmadığı uzmanlaşmış ağların oluşmasına neden olmaktadır. İşte YER-SİS, Türkiye’deki mevcut yerleşim sistemini ve yerleşimler arası ilişkileri yeni dinamikler çerçevesinde tanımlamayı amaçlamaktadır. YER-SİS, birçok farklı tema altında geniş bir veri seti ve yanı sıra tüm Türkiye’de uygulanan kapsamlı bir anket çalışması temelinde merkezi yerler teorisini ağ analizi yöntemleri ile bütünleştirilerek hibrit bir yaklaşımla tamamlanmıştır. YERSİS’te Giresun için Kırsal Yerleşimlerdeki İmalat Sanayi Tesisleri’ne bakıldığında aşağıdaki gibi bir sonuçla karşılaşılmaktadır.

- Haritadan da görüldüğü gibi yaygın olan faaliyetler fırın, içecek imalatı, mobilya dışında diğer ağaç ürünlerinin imalatı, özellikle iç bölgedeki 3 ilçemiz olan Şebinkarahisar, Alucra ve Çamoluk’ta madencilik ve taş ocakçılığı faaliyetleridir.

2.3 Kültür, Sanat ve Turizm

Kültür

- Giresun; doğal güzellikleri, tarihsel zenginliği, kültürel mirası ve halk kültürleri ile gerçek bir kültür ve turizm kentidir.
- Kültür Varlıklarını Koruma Trabzon Bölge Kurulu Müdürlüğü'nün 28 Kasım 2022'de yayımladığı son verilere göre Giresun'da 771 adet Tescilli Taşınmaz Kültür Varlığı, 20 adet Arkeolojik Sit Alanı ve 3 adet Kentsel Sit Alanı bulunmaktadır.
- TÜİK'in 2022 yılı için yayımladığı son verilere göre ise Giresun'da 763 adet Taşınmaz Kültür Varlığı, 22 adet Arkeoloji Sit Alanı, 2 adet Kentsel Sit Alanı ve 1 adet Tarihi Sit Alanı bulunmaktadır. Taşınmaz Kültür Varlıklarının dağılımı aşağıda sunulmuştur.

Korunmaya Alınan Sokaklar : 0

Anıt ve Abideler : 4

İdari : 19

Kültürel : 193

Şehitlikler : 1

Askeri : 15

Endüstriyel ve Ticari : 13

Dinsel : 116

Mezarlıklar : 27

Sivil Mimarlık Örnekleri : 160

Kalıntılar : 15

- Giresun İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün yayımladığı verilere göre Tescilli Taşınmaz Kültür Varlığı'nın dağılımı ve örnekleri ise aşağıda belirtilmiştir.

Askeri Yapılar (Kale, Gözetleme Kulesi vb.) : 18

Çamoluk Kaledere, Çamoluk Avarak, Eynesil, Görele Kuşçulu Köyü, Piraziz Bendehor, Tirebolu Bedrama, Tirebolu Kuzgun Köyü, Tirebolu Yalç Köyü, Bulancak Öksün, Görele Güney Köyü, Görele Hac Dağı, Çamoluk Okçaören Köyü, Dereli Kuşluhan, Dereli Tamdere Köyü Kaleleri, Alucra Çakrak Köyü Gözetleme Kulesi...

İdari Yapılar (Kamu Binaları vb.) : 20

Eski Hükümet Konağı (Giresun Üni. Rektörlüğü), Giresun Belediyesi Binası, Can Akengin Sergi Salonu, Ziraat Bankası Binası, 125. Yıl Kütüphane Binası, Giresun Ticaret ve Sanayi Odası, Köprülü Han...

Anıtlar (Ağaç, Şelale, Traverten, Obruk, Mağara vb.) : 37

Dereli Kuzalan Şelalesi, Şebinkarahisar Çağlayan Şelalesi, Dereli Gökso Travertenleri, Alucra Tepesidelik Obruğu, Espiye Yedi Değirmenler Mağarası...

Arkeolojik Alanlar : 6

Bulancak Gelin Kayası, Merkez Hisareriş Köyü Yerli Kaya...

Dini ve Kültürel Yapılar (Çeşme, Cami, Kilise, Kemer Köprü, Türbe, Değirmen, Mezarlık, Hamam, Serender, Han, Fırın, Kapı, Yol vb.) : 338
Merkez Gogora Kilisesi, Merkez Seyit Vakkas Türbesi, Alucra Çakrak Kilisesi, Alucra Çakrak Köprüsü, Bulancak Ezedin Köprüsü, Şebinkarahisar Taş Hanları...

Sivil Mimariye Sahip Tarihi Evler : 370

- Giresun İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün yayımladığı verilere göre sit alanlarının örnekleri de aşağıda belirtilmiştir.

Giresun Adası (2. Derece Doğal ve Arkeolojik Sit Alanı)

Giresun Kalesi (1. ve 3. Derece A.S.A.)

Çanakçı Kaledibi Köyü

Espiye Andoz Kalesi

Tirebolu Kalesi

Merkez Boztekke Köyü (1. Derece A.S.A.)

Eynesil Kekiktepe Köyü İnbaşı Mevkii (3. Derece A.S.A.)

Eynesil Kekiktepe Köyü Taşarası Mevkii (3. Derece A.S.A.)

Şebinkarahisar Kalesi (1. Derece A.S.A.)

Bulancak Kuşluhan Köyü Köyiçi Mevkii (3. Derece A.S.A.)

Bulancak Kuşluhan Köyü Akyar Tepesi (3. Derece A.S.A.)

Şebinkarahisar Meryem Ana Manastırı (1. Derece A.S.A.)

Alucra Karabörk Köyü Hantepesi (3. Derece A.S.A.)

Merkez Zeytinlik Mevkii (3. Derece Kentsel Sit Alanı)

Şebinkarahisar Merkez Mahallesi (Kentsel Sit Alan)

Şebinkarahisar Tamzara Mahallesi (Kentsel Sit Alan)

- 2017 yılında UNESCO Acil Koruma Gerektiren Somut Olmayan Kültürel Miras Listesi'ne Giresun'dan Işık Dili girmiştir. Işık Dili, günümüzde sadece Giresun ilinin Çanakçı ilçesinin Kuşköy köyünde konuşulmaktadır. Ayrıca UNESCO'nun bir başka listesi olan Dünya Kültürel ve Doğal Mirası Geçici Listesi'ne Giresun Adası'nın dahil edilmesi için başvurular yapılmıştır.
- Giresun Somut Olmayan Kültürel Miras Envanteri Listesi aşağıda sunulmuştur.

Işık Dili Festivali, Mayıs Yedilisi, Otçu Göçü, Hasbal Havası, Mart Bozumu, Tüfekli Çandır Oyunu, Öykülü Türküler (Mican Türküsü ve Eşref Bey Türküsü)

- Giresun'da ayrıca her yıl aşağıdaki festivaller düzenlenmektedir.

Uluslararası Aksu Festivali, Görele Uluslararası Kemeçe ve Horon Festivali, Uluslararası Bektaş Yayla Festivali, Uluslararası Kümbet Kültür Sanat ve Turizm Festivali, Çamoluk Bal Festivali, Şebinkarahisar Kültür Sanat ve Ceviz Festivali

- Giresun ilinde yer alan korunan alanların (tabiat anıtları ve tabiat parkları) haritası ve tablosu aşağıda sunulmuştur.

Harita 1: Giresun'daki Korunan Alanlar (Tabiat Anıtları ve Tabiat Parkları)

Kaynak: T.C. Tarım ve Orman Bak. Doğa Koruma ve Milli Parklar 12. Bölge Müd.

Tablo 46: Giresun'daki Korunan Alanlar (Tabiat Anıtları ve Tabiat Parkları)

Korunan Alan Adı	Alanı (Hektar)
Ağaçbaşı Tabiat Parkı - Merkez	89,00
Koçkayası Tabiat Parkı - Dereli	252,00
Kuzalan Tabiat Parkı - Dereli	501,00
Yedideğirmenler Tabiat Parkı - Espiye	103,00
Koroğlu Tabiat Parkı - Çamoluk	7,00
Aymaç Tabiat Parkı - Dereli	40,00
Harşit Tabiat Parkı - Doğankent	51,00
Şaban Kalesi Tabiat Parkı - Tirebolu	59,00
Efendioğlu Hanyanı Tabiat Parkı - Merkez ve Bulancak	90,60
Paşaca Tabiat Parkı - Görele	199,00
Hızırilyas Tepesi Tabiat Parkı - Tirebolu	32,47
Yenice Şelaleleri Tabiat Anıtı - Çamoluk	13,00
Toplam Alan	1.437,07

Kaynak: T.C. Tarım ve Orman Bak. Doğa Koruma ve Milli Parklar 12. Bölge Müd.

Sanat

- Giresun İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nden alınan bilgilere göre Giresun'da Halk Kültürü Bilgi ve Belge Merkezi'ne kayıtlı, Somut Olmayan Kültürel Miras Taşıyıcısı 10 adet yerel sanatçı yer almaktadır. Bu sanatçılar aşağıda belirtilmiştir.

Ahmet MET & Şerif PİR - Ses & Bağlama & Kemeçe - Mahalli Sanatçılar

Mehmet Ali ASAL - Ebru - Süsleme Sanatı

Haluk Kemal YÜCESAN - Bıçakçılık (Giresun Bıçağı Ustası) - Geleneksel El Sanatı

Berrin ÇAMUR - Doğal Kök Boyacılığı - Geleneksel El Sanatı

Metin HAMZAOĞLU - Müzik Aleti Yapımcısı (Saz, Bağlama, Ud) - Geleneksel El Sanatı

Temel KARADEMİR - Müzik Aleti Yapımcısı (Kemeçe) - Geleneksel El Sanatı

Filiz UZUN & Rabiye KIRANOĞLU & Bülent ÖZTÜRK - Ahşap İşçiliği - Geleneksel El Sanatları

- Giresun'un sinema ve tiyatro istatistikleri aşağıdaki tabloda TR 90 Bölgesi karşılaştırmasıyla birlikte sunulmuştur. Parantez içindeki oranlar Giresun'un ilgili yılda TR 90 içindeki payıdır.

Tablo 47: Sinema ve Tiyatro İstatistikleri

Açıklama	Giresun				TR 90 Bölgesi			
	2022 Yılı	2000-2022 Ort.	2000-2022 En Çok	2000-2022 En Az	2022 Yılı	2000-2022 Ort.	2000-2022 En Çok	2000-2022 En Az
Salon Sayısı (Sinema)	10 (% 13)	8 (% 16,5)	14 (% 16,7) (2019)	2 (% 13,3) (2002)	77	52	84 (% 14,3 / % 16,7) (2018 / 2019)	14 (% 35,7) (2000)
Koltuk Sayısı (Sinema)	655 (% 8,3)	597 (% 11,4)	831 (% 10,2) (2019)	260 (% 7,8) (2005)	7.916	5.491	8.137 (% 10,2) (2019)	2.880 (% 9,6) (2004)
Film Sayısı (Yerli)	154 (% 17,6)	108 (% 26,7)	325 (% 36,3) (2017)	7 (% 6,9) (2005)	874	481	1.152 (% 19,3) (2018)	96 (% 20,8) (2004)
Film Sayısı (Yabancı)	91 (% 11,6)	108 (% 16,5)	250 (% 32,2) (2017)	31 (% 4,5) (2010)	783	661	965 (% 9,5) (2007)	231 (% 20,8) (2020)
Film Sayısı (Toplam)	245 (% 14,8)	216 (% 19,5)	575 (% 34,4) (2017)	50 (% 9,3) (2005)	1.657	1.141	2.004 (% 19) (2018)	504 (% 24,6) (2020)
Seyirci Sayısı (Yerli Film)	27.350 (% 5,6)	42.345 (% 11,8)	157.100 (% 17) (2017)	6.670 (% 9,6) (2021)	488.914	450.066	926.488 (% 17) (2017)	27.159 (% 39,6) (2002)
Seyirci Sayısı (Yab. Film)	19.582 (% 7,3)	22.682 (% 6,5)	83.600 (% 14,7) (2017)	992 (% 3,1) (2020)	267.534	345.149	570.362 (% 14,7) (2017)	31.773 (% 3,1) (2020)
Seyirci Sayısı (Toplam)	46.932 (% 6,2)	65.027 (% 8,3)	240.700 (% 16,1) (2017)	12.000 (% 1,3) (2013)	756.448	795.215	1.496.850 (% 16,1) (2017)	187.968 (% 14,9) (2000)
Salon Sayısı (Tiyatro)	2 (% 6,9)	2 (% 20,9)	7 (% 25 / % 18,4) (2012 / 2015)	1 (2000 - 2009) (2019 - 2021)	29	17	42 (% 2,4) (2019)	2 (% 50) (2003)
Koltuk Sayısı (Tiyatro)	460 (% 4,3)	456 (% 15,6)	1.443 (% 11,6) (2015)	170 (% 24,1) (2008 / 2009)	10.670	5.755	13.781 (% 7) (2013)	328 (% 54,3) (2003)
Eser Sayısı (Yerli)	7 (% 3,6)	11 (% 16,6)	32 (% 28,6) (2013)	1 (% 14,3 / % 11,1) (2005 / 2007)	193	86	244 (% 11,1) (2019)	7 (% 28,6 / % 14,3 / % 28,6) (2002 / 2005 / 2008)
Eser Sayısı (Yabancı)	0 (% 0)	4 (% 20,7)	27 (% 56,3) (2017)	0 (% 0) (2000/2003/2004) (2006/2022)	10	18	50 (% 8) (2015)	0 (% 0) (2003)
Eser Sayısı (Toplam)	7 (% 3,5)	15 (% 16,8)	49 (% 25,4) (2017)	2 (% 3,5 / % 9,5) (2004 / 2006)	203	104	288 (% 13,5) (2019)	11 (% 27,3) (2000 / 2008)
Gösteri Sayısı (Yerli)	60 (% 13)	60 (% 18)	140 (% 13,7) (2015)	5 (% 12,2) (2021)	461	411	1.023 (% 13,7) (2015)	41 (% 12,2) (2021)
Gösteri Sayısı (Yabancı)	0 (% 0)	23 (% 16,5)	102 (% 54,8) (2017)	0 (% 0) (2000/2003/2004) (2006/2022)	57	114	306 (% 21,2) (2012)	0 (% 0) (2003)
Gösteri Sayısı (Toplam)	60 (% 11,6)	83 (% 18)	176 (% 19,8) (2017)	7 (% 14,9) (2021)	518	525	1.109 (% 13) (2015)	47 (% 14,9) (2021)
Seyirci Sayısı (Yerli Eser)	8.050 (% 6,7)	7.965 (% 11,1)	19.155 (% 10,3) (2015)	400 (% 0,9) (2005)	120.624	88.386	221.681 (% 5,3) (2016)	3.457 (% 13) (2021)
Seyirci Sayısı (Yab. Eser)	0 (% 0)	3.147 (% 11,2)	17.234 (% 40,7) (2017)	0 (% 0) (2000/2003/2004) (2006/2022)	12.282	23.484	73.163 (% 8,8) (2012)	0 (% 0) (2003)
Seyirci Sayısı (Toplam)	8.050 (% 6,1)	11.112 (% 11,5)	26.850 (% 13,6) (2017)	650 (% 15,4) (2021)	132.906	111.870	238.157 (% 5,9) (2016)	4.218 (% 15,4) (2021)

Kaynak: TÜİK

Müze, Ören Yeri ve Kütüphane İstatistikleri

- TÜİK'ten alınan 2022 yılı verilerine göre Giresun'un müze, ören yeri ve kütüphane istatistikleri aşağıda sunulmuştur.

Özel Müze Sayısı : 0

Kültür ve Turizm Bakanlığına Bağlı Müze Sayısı : 1

Kültür ve Turizm Bakanlığına Bağlı Ören Yeri Sayısı : 2

Kültür ve Turizm Bakanlığına Bağlı Müze ve Ören Yeri Ziyaretçi Sayısı : 24.082

Kültür ve Turizm Bakanlığına Bağlı Müzelerdeki Eser Sayısı : 11.349 (Tamamı Kataloglanmış)	
- Sikke	(% 85,03) 9.650
- Etnografik Materyal	(% 8,77) 995
- Arkeolojik Materyal	(% 6,08) 690
- Mühür ve Mühür Baskısı	(% 0,12) 14

Halk Kütüphanesi Sayısı: 17

Halk Kütüphanelerine Kayıtlı Üye Sayısı : 49.954

Halk Kütüphanelerinden Ödünç Verilen Materyal Sayısı : 66.301

Halk Kütüphanelerinden Yararlanan Kişi Sayısı : 165.421

Halk Kütüphanelerinden 1.000 Kişi Başına Yararlanma Sayısı : 367

(Not : Bu sayı TR 90'da 373, Türkiye'de ise 314'tür.)

Halk Kütüphanelerindeki Kitap Sayısı	334.482
- Edebiyat ve Retorik	(% 47,29) 158.192
- Sosyal Bilimler	(% 20,17) 67.466
- Coğrafya, Tarih ve Yabancı Disiplinler	(% 9,42) 31.524
- Din	(% 7,29) 24.366
- Sanat	(% 3,76) 12.582
- Felsefe ve Psikoloji	(% 3,28) 10.958
- Genel	(% 3,02) 10.111
- Uygulamalı Bilimler ve Teknoloji	(% 2,92) 9.754
- Dil ve Dil Bilim	(% 1,45) 4.850
- Doğa Bilimleri ve Matematik	(% 1,40) 4.679
Örgün ve Yaygın Eğitim Kurum Kütüphane Sayısı	(38'i Z Kütüphane*) 250
- Resmi Okul**	(37'si Z Kütüphane*) (% 92,40) 231
- Özel Okul**	(% 4,40) 11
- Özel Kurs***	(1'i Z Kütüphane*) (% 3,20) 8
Örgün ve Yaygın Eğitim Kurum Kütüphanelerindeki Toplam Materyal Sayısı	273.991
- Kitap	268.059
- Afiş, Atlas, Harita vb.	3.303
- CD	1.033
- Süreli Yayın	733
- DVD	499
- Bilgisayar	201
- Zeka Oyunları	76
- Satranç Masası	58
- Etkileşimli Tahta	29
- Video Kaset	0

* Z (Zenginleştirilmiş) Kütüphane; estetik ve ergonomik tasarımıyla öğrencilerin okullarda bilgiyi sevme, öğrenme ve dinlenme etkinliklerine imkân veren sosyal etkinlik alanıdır.

** Resmi ve Özel Okullar; okul öncesi, ilkökul, ortaokul ve ortaöğretim kurumlarını kapsar.

*** Özel Kurslar; motorlu taşıt sürücü kursları, dershaneler ve muhtelif kursları kapsar.

Turizm

- Giresun'da 6 adet turizm merkezi ve 23 seyahat acentesi bulunmaktadır.

Kümbet Yaylası Turizm Merkezi

Giresun'a 65 km mesafede bulunan Kümbet Yaylası Turizm Merkezi, çevredeki diğer bazı yaylalar ve Aymaç Mevkii'nden oluşmaktadır. Kümbet'te Aymaç Mesiresi ile Salon Çayırı Orman İçi Dinlenme Tesisleri, yapıları ve doğal güzellikleriyle yörede aktivite çeşitliliği yaratmaktadır.

Kümbet Yaylası Uzundere Köyü sınırları içerisinde bulunan 67.580,07 m²'lik taşınmaz Kültür ve Turizm Bakanlığına tahsis edilmiş olup, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğüne teslim işlemleri tamamlanmıştır. 2016 yılında Kümbet Uzundere Köyü Köyiçi - Camışdüzü Mevkiinde mülkiyeti Kültür ve Turizm Bakanlığına ait olan arazi 49 yıllığına yatırımcılara tahsis edilmiştir.

08.03.2018 tarihi ve 18399 sayılı Turizm Yatırım Belgesi alınması üzerine 13.178,62 m² yüz ölçümlü taşınmaz üzerinde 100 yatak kapasitesine sahip 3 yıldızlı otel tesisi gerçekleştirilmek için Kamu Taşınmazlarının Turizm Yatırımcılarına Tahsisi Hakkında Yönetmeliğin 17. Mad. uyarınca kesin tahsis işlemi yapılması Bakanlıkça uygun bulunmuştur.

Merkezin toplam alanı 825 hektardır. Merkez 20.05.1991 tarihli Resmi Gazete ile Turizm Merkezi ilan edilmiştir. Merkezin en yüksek tepesi 1.960 m rakıma sahiptir. Merkezin kuzeydoğusunda Koçkayası Tabiat Parkı yer almaktadır. Merkezin Çevre Düzeni, Nazım İmat ve Uygulama İmar Planları kısmen mevcuttur.

Bektaş Yaylası Turizm Merkezi

Bektaş Yaylası, Giresun'a 56 km uzaklıktadır. Yolun Giresun güzergahınının 24 km'si asfalt, 32 km'si stabilize kaplamadır. Bulancak - Bektaş arası yol ise tamamen asfaltdır. Kayak yapmaya elverişli 2.300 metre yüksekliğindeki Yörücek Tepesi eteklerinde çıplak bir alan üzerine kurulmuştur. Yayla yaklaşık 50 köyün merkezi konumundadır. Bektaş Turizm Merkezi, çevresindeki Kulakkaya Yaylası, Melikli Obası Yaylası, Kurttepe Mevkii ve Alçakbel Orman İçi Piknik Alanı ile birlikte bir bütün teşkil eder.

Merkezin toplam alanı 1.100 hektardır. 05.03.1990 tarihli Resmi Gazete ile Turizm Merkezi ilan edilmiştir. Merkezin Çevre Düzeni, Nazım İmat ve Uygulama İmar Planları henüz mevcut değildir.

Yavuzkema1 Yaylası Turizm Merkezi

Giresun'un eskiden beri en çok bilinen ve gidilen yaylasıdır. Yol üzerinde bulunan Despot Kayası ve Suyu, doğal güzelliklere sahip Erimez Mevkii, Gelin Kayası ayrı birer ilgi odağıdır. Alçakbel Orman İçi Piknik Alanı'nda günübirlik dinlenme, eğlence imkanı, hemen yakınındaki Yavuzkema1 Beldesi'nde de her türlü alışveriş hizmeti bulunmaktadır. Kulakkaya-Alçakbel Mevkii'nde bulunan Orman İçi Eğitim Tesisleri ve yanındaki Orman İçi Piknik Alanı günübirlik kullanışlara hizmet verirler. Burada organize piknik sahası ve çocuk parkı bulunmaktadır. Ulaşım sorunu kısmen çözülmüş olmakla birlikte, konaklama ve yeme içme mekanları mevcut talebi karşılayabilmektedir. Merkezin toplam alanı 610 hektardır. 20.09.1991 tarihli Resmi Gazete ile Turizm Merkezi ilan edilmiştir. Merkezin en yüksek tepesi 1.500 metre rakıma sahiptir. Çevre Düzeni Planı henüz mevcut değildir ancak Nazım ve Uygulama İmar Planları mevcuttur.

Sis Dağı Turizm Merkezi

Sis Dağı'na Espiye yakınlarında sahilten içeri giren yaklaşık 40 km'lik köy yolu ile ulaşılabilir. Dağın tepesinde Trabzon ve Giresun'a ait çok sayıda oba yer alır. Her yıl belirli tarihlerde kutlanan Sis Dağı Şenlikleri yöredeki çok sayıda köy ve obadan gelenlerin katılımıyla kutlanır. Sis Dağı, B Tip Mesire alanı olarak korunmaya alınmıştır. Merkezin toplam alanı 379 hektardır. 05.06.2011 tarihli Resmi Gazete ile Turizm Merkezi ilan edilmiştir. Merkezin en yüksek tepesi 2.182 metre rakıma sahip Sis Dağı'dır. Çevre Düzeni Planı, Nazım ve Uygulama İmar Planları henüz mevcut değildir. Trabzon ve Giresun ortak kullanım söz konusudur. Bakanlık İmar Planı yapma yetkisini Trabzon Şalpaazarı Belediyesine vermiştir. İmar planı çalışmaları Trabzon Şalpaazarı Belediyesince yapılmaktadır.

Bulancak Ada Tepe Turizm Merkezi

Bulancak İlçesi'ne hakim bir noktada Adatepe Mevkii olarak adlandırılan alan Karadeniz sahil şeridinin Bulancak ve Giresun il merkezi arasında kalan kısmının kuşbakışı olarak rahatlıkla izlenebildiği güzel bir manzara seyrine sahip bir alandır. Giresun İli, Bulancak İlçesi sınırları içerisinde kalan Büyükada, Küçükada ve Kuzköy Köyleri ile bu köylere bağlı bazı mahalleleri kapsadığı görülmektedir. İlimiz Müze Müdürlüğü kayıtlarında yapılan incelemede kültür varlığı olarak; Büyükada Köyü'nde Trabzon Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu tarafından 20.11.2009 tarih ve 2429 sayılı kararı ile tescillenerek koruma altına alınmış Büyükada Camii tespit edilmiştir. Ayrıca 3386 sayılı kanun ile değişik 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu göre koruma altına alınmış Sit Alanı içerisinde değildir. 2634 Sayılı Turizm Teşvik Kanununun 3. maddesi gereğince 7 Ocak 2020 tarihli 2034 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile ilgili alanın Giresun Bulancak Adatepe Yayla Turizm Merkezi olarak tespit ve ilan edilmesine karar verilmiştir. 8 Ocak 2020 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Merkezin toplam alanı 436 hektardır. Merkezin en yüksek tepesi 1.160 metre rakıma sahiptir. Çevre Düzeni Planı ile Nazım ve Uygulama İmar Planları henüz mevcut değildir.

Güce Turizm Merkezi

Güce ilçesi, Karadeniz sahil yoluna 55 km, Ordu - Giresun Havaalanı'na 110 km ve Giresun il merkezine 90 km mesafededir. Giresun Müzesi kayıtlarında Güce İlçesi'nde koruma altına alınmış herhangi bir Kültür Varlığı bulunmamaktadır. Ayrıca 3386 sayılı kanun ile değişik 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu göre koruma altına alınmış Sit Alanı içerisinde değildir. 2634 Sayılı Turizm Teşvik Kanununun 3. maddesi gereğince; 7 Ocak 2020 tarihli 2034 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile ilgili alanın Giresun Güce Yayla Turizm Merkezi olarak tespit ve ilan edilmesine karar verilmiştir. 8 Ocak 2020 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Merkezin toplam alanı 1.201 hektardır. En yüksek tepesi 2.070 metre rakımlıdır. Çevre Düzeni Planı ile Nazım ve Uygulama İmar Planları henüz mevcut değildir.

Giresun'daki turizm tesislerinin ilçelere dağılımı, oda ve yatak sayıları aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

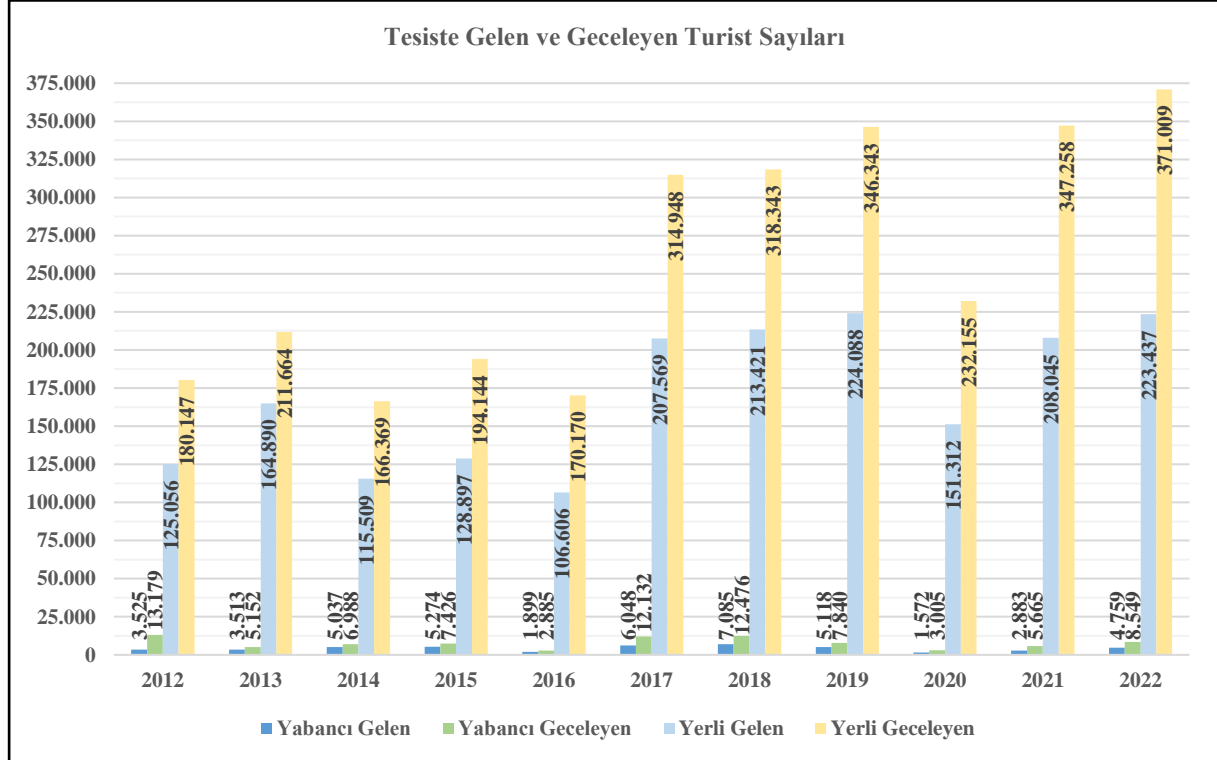
Tablo 48: Turizm Tesisleri, Oda ve Yatak Sayıları

	TOPLAM			İŞLETME BELGELİ			BASİT KONAKLAMA BELGELİ			KAMU MİSAFİRHANELERİ			YATIRIM BELGELİ		
	TESİS SAYISI	ODA SAYISI	YATAK SAYISI	TESİS SAYISI	ODA SAYISI	YATAK SAYISI	TESİS SAYISI	ODA SAYISI	YATAK SAYISI	TESİS SAYISI	ODA SAYISI	YATAK SAYISI	TESİS SAYISI	ODA SAYISI	YATAK SAYISI
ALUCRA	2	41	84				1	27	54	1	14	30			
BULANCAK	7	204	430	1	35	70	4	109	214	1	20	51	1	40	95
ÇAMOLUK	2	39	62				1	13	26	1	26	36			
ÇANAKÇI															
DERELİ	12	244	496	4	56	118	6	127	254	1	11	24	1	50	100
DOĞANKENT	1	8	13							1	8	13			
ESPIYE	3	42	90				2	35	70	1	7	20			
EYNESİL	3	25	52				2	20	40	1	5	12			
GÖRELE	3	110	142	1	25	50	1	40	80	1	5	12			
GÜCE															
KEŞAP	4	119	179	2	49	98	1	30	60	1	10	21			
MERKEZ	32	829	1645	13	426	832	13	210	424	5	120	243	1	73	146
PİRAZİZ	5	81	173	3	67	144	1	5	15	1	9	14			
ŞEBİNKARAHİSAR	11	205	428	3	60	116	6	122	264	2	23	48			
TİREBOLU	11	270	525	6	193	373	4	70	140	1	7	12			
YAĞLIDERE	1	5	10							1	5	10			
TOPLAM	97	2222	4329	33	911	1801	42	808	1641	19	270	546	3	163	341

Kaynak: İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

- Giresun'daki tesislere gelen ve tesislerde geceleleyen turistlerin sayıları, kalış süreleri ve tesis doluluk oranları aşağıdaki grafiklerde sunulmuştur.

Grafik 23: Tesislere Gelen ve Tesislerde Geceleleyen Turist Sayıları

Kaynak: İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

2.4 Lojistik

2.4.1 Giresun Limanı

- **Giresun Limanı;** yükleme, boşaltma, pilotaj, römorkaj, terminal ve depolama açısından önemli lojistik hizmetler sunmaktadır. Toplam 94.000 m² liman alanına, 30.000 m² depolama alanına ve 2.000 kişilik kruvaziyer kapasitesine sahiptir. Toplam rıhtım uzunluğu 720 m'dir. Yıllık yükleme kapasitesi 4 Milyon Ton, yıllık boşaltma kapasitesi 2 Milyon Ton'dur.

Tablo 49: Giresun Limanı 2023 Yılı Faaliyetleri

Faaliyetler	2023 Yılı Toplamı	Aylık Ortalama
Düzenlenen Denize Elverişlilik Belgesi	161	13
Düzenlenen Denize Elverişlilik Vizesi	95	8
Düzenlenen Tonilato Belgesi	45	4
Düzenlenen Ordino	161	13
Yapılan Yükleme (Ton)	425.032	35.419
Yapılan Boşaltma (Ton)	523.827	43.652
İdari Yaptırım Kararı Sayısı	8	-
İdari Yaptırım Kararı Tutarı	49.660	-
Verilen Gemi Adamı STCW Belgesi	1.299	108

Kaynak: Giresun Liman Başkanlığı

2.4.2 Karayolları

- Giresun, T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Karayolları Genel Müdürlüğü'nün **10. Bölge Müdürlüğü'ne** bağlı 6 ilden (*Diğerleri Trabzon, Rize, Artvin, Gümüşhane ve Bayburt*) biridir. İlgili Müdürlüğün yol ağı % 38,71'i (1.443 km) devlet yolu ve % 61,29'u (2.285 km) il yolu olmak üzere toplam 3.728 km'dir. Giresun'un yol ağı ise % 41,83'ü (325 km) devlet yolu ve % 58,17'si (452 km) il yolu olmak üzere toplam 777 km'dir. İlimizde, devlet yollarının %100'ü, il yollarının %92'si asfalt kaplamalıdır. Toplam yol ağının 560 km'si sathi kaplama ve 180 km'si bitümlü sıcak karışım olup, ilimiz sınırları içerisinde 125 km bölünmüş yol ile trafiğe açık 20,45 km uzunluğunda 16 adet tünel mevcuttur. Giresun'da Piraziz-Eynesil sahil hattı boyunca 9 ayrı noktadan 2022 yılında KGM tarafından yapılan ölçümlerin ortalamasına göre Günlük Trafik Değeri 16.660 taşıt/gün olmuştur. Bu oran Merkez'de 32.468 taşıt/güne kadar çıkmaktadır.
- **Eğribel Tüneli Projesi:** Eğribel Tüneli ile Doğu Karadeniz'in İç Anadolu'ya en yakın bağlantı yolu daha kullanışlı ve ulaşılabilir hale gelmiştir. Beraberinde ulaşım ve maliyet avantajı ile Giresun Limanı'nın işlevini arttırmış ve özellikle ticari yüklerin Karadeniz'e komşu ülkelere ihracatını kolaylaştırmıştır. Proje bünyesinde 5.905 m uzunluğunda Çift Tüp Tünel bulunmakta olup tünelde an itibarıyla 2 tüpten de trafik verilmektedir.
- **Taşıt Sayıları:** Giresun'da Aralık 2023 itibarıyla 107.541 motorlu kara taşıtı bulunmaktadır. Taşıtların %46,23'ü otomobil, %31,56'sı kamyonet, %7,03'ü motorsiklet, %6,39'u minibüs, %4,42'si kamyon, %3,44'ü traktör, %0,38'i otobüs ve %0,54'ü ise özel amaçlı diğer taşıtlardır.

2.4.3 Ordu & Giresun Havalimanı

- **Ordu & Giresun Havalimanı**, Ordu'nun Gülyalı ve Giresun'un Piraziz ilçeleri arasında 2011 ile 2015 yılları arasında inşa edilmiş ve 22 Mayıs 2015'te hizmete açılmıştır. Türkiye'nin ve Avrupa'nın deniz üzerine inşa edilmiş ilk havalimanıdır. Yılda **3 Milyon** yolcu taşıma kapasitesine sahiptir. Pistin uzunluğu 3 km, genişliği 45 metre ve kalınlığı 1 metredir. Apronu 5 uçak kapasitelidir. 20 adet check-in bankosu bulunmaktadır. **20.250 m²'si Terminal Binası** olmak üzere toplam **31.400 m²** kapalı inşaat alanı bulunmaktadır. 60'ı açık ve 229'u kapalı olmak üzere 289 araçlık otopark vardır. Direkt olarak yurt içi **Ankara ve İstanbul'a** uçuş yapılmaktadır. Yurt dışına direkt uçuş şu an yoktur ancak dönem dönem **Almanya ve Kıbrıs'a** açılabilir.

Tablo 50: Giresun Havalimanı Tüm Uçak Trafiği

Yıllar	İç Hat	Dış Hat	Toplam
2015	1.806	8	1.814
2016	6.360 (% 252)	190 (% 2.275)	6.550 (% 261)
2017	8.114 (% 28)	670 (% 253)	8.784 (% 34)
2018	7.625 (% - 6)	159 (% - 76)	7.784 (% - 11)
2019	7.773 (% 2)	206 (% 30)	7.979 (% 3)
2020	4.857 (% - 38)	148 (% - 28)	5.005 (% - 37)
2021	5.781 (% 19)	29 (% - 80)	5.810 (% 16)
2022	6.194 (% 7)	175 (% 503)	6.369 (% 10)
2023	7.073 (% 14)	233 (% 33)	7.306 (% 15)
Ortalama	6.176	202	6.378

Kaynak: DHMİ

Tablo 51: Giresun Havalimanı Tüm Yolcu Trafiği

Yıllar	İç Hat	Dış Hat	Toplam
2015	221.372	1.564	222.936
2016	777.108 (% 251)	19.080 (% 1.120)	796.188 (% 257)
2017	1.103.514 (% 42)	84.272 (% 342)	1.187.786 (% 49)
2018	1.074.918 (% - 3)	19.632 (% - 77)	1.094.550 (% - 8)
2019	1.034.750 (% - 4)	25.515 (% 30)	1.060.265 (% - 3)
2020	547.536 (% - 47)	8.896 (% - 65)	556.432 (% - 48)
2021	738.721 (% 35)	1.932 (% - 78)	740.653 (% 33)
2022	794.731 (% 8)	18.639 (% 865)	813.370 (% 10)
2023	970.572 (% 22)	24.598 (% 32)	995.170 (% 22)
Ortalama	807.025	22.681	829.706

Kaynak: DHMİ

2.5 Eğitim

- Giresun'da okuma yazma bilmeyen kişi sayısı 2022 yılında 16.013 olup nüfusa oranı % 3,55'tir.
- Giresun'daki okul, derslik, öğretmen ve öğrenci sayıları resmi ve özel ayrı ayrı olacak şekilde aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 52: Okul, Derslik, Öğretmen ve Öğrenci Sayıları

Giresun	Okul			Derslik			Öğretmen			Öğrenci		
	R	Ö	T	R	Ö	T	R	Ö	T	R	Ö	T
Anaokulu	59	15	74	177	63	240	277	67	344	3.984	827	4.811
Anasınıfı	128	1	129	167	8	175	197	3	200	3.653	50	3.703
İlkokul	111	3	114	1.281	23	1.304	1.228	49	1.277	18.182	495	18.677
Ortaokul	85	3	88	763	60	823	1.518	50	1.568	14.574	560	15.134
İ. H. Ortaokulu	37	0	37	216	0	216	437	0	437	3.849	0	3.849
Açıköğretim	0	0	0	0	0	0	0	0	0	461	0	461
Genel Lise	25	8	33	419	39	458	759	140	899	11.401	765	12.166
M. ve T. Lise	42	2	44	560	45	605	1.074	22	1.096	7.350	80	7.430
İ. H. Lisesi	20	0	20	277	0	277	345	0	345	2.620	0	2.620
Açıköğretim	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4.593	0	4.593
Toplam	507	32	539	3.860	238	4.098	5.835	331	6.166	70.206	2.777	72.983

Kaynak: MEB 2021 - 2022 Öğretim Yılı İstatistikleri

- Okul, şube, derslik ve öğretmen başına düşen öğrenci sayıları, TR 90 Bölgesi ve Türkiye ile karşılaştırmalı olarak aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 53: Okul, Şube, Derslik ve Öğretmen Başına Öğrenci Sayıları

	İlkokul	Ortaokul	Genel Lise	M.T.A.L.
Okul Başına (Giresun)	167	158	364	154
Okul Başına (TR 90)	184	175	328	210
Okul Başına (Türkiye)	220	274	390	362
Şube Başına (Giresun)	18	18	25	16
Şube Başına (TR 90)	19	19	24	19
Şube Başına (Türkiye)	22	23	26	24
Öğretmen Başına (Giresun)	15	10	13	7
Öğretmen Başına (TR 90)	15	11	12	8
Öğretmen Başına (Türkiye)	18	14	13	11
Derslik Başına (Giresun)	16	16	24	11
Derslik Başına (TR 90)	17	17	21	14
Derslik Başına (Türkiye)	23	23	24	20

Kaynak: MEB 2022 - 2023 Öğretim Yılı İstatistikleri

- Tablodan görülebileceği gibi Giresun'un okul, şube, derslik ve öğretmen başına öğrenci sayıları ilkokul, ortaokul ile mesleki ve teknik anadolu lisesi için TR 90 ve Türkiye'den az; genel lise için ise ortalama düzeyde çıkmıştır.
- Giresun'daki brüt ve net okullaşma oranları TR 90 Bölgesi ve Türkiye ile karşılaştırmalı olarak aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 54: Brüt ve Net Okullaşma Oranları

	İlköğretim	İlkokul	Ortaokul	Lise	Genel Lise	M.T.A.L.
Brüt Okullaşma Oranı (Giresun)	% 95,41	% 95,62	% 95,21	% 118,36	% 70,61	% 47,75
Brüt Okullaşma Oranı (TR 90)	% 95,94	% 96,02	% 95,86	% 121,90	% 69,87	% 52,03
Brüt Okullaşma Oranı (Türkiye)	% 98,39	% 97,61	% 99,20	% 119,54	% 75,34	% 44,20
Net Okullaşma Oranı (Giresun)	% 93,82	% 92,89	% 90,76	% 97,23	% 56,57	% 40,67
Net Okullaşma Oranı (TR 90)	% 94,30	% 93,16	% 91,39	% 97,72	% 54,87	% 42,85
Net Okullaşma Oranı (Türkiye)	% 95,29	% 93,85	% 91,21	% 91,70	% 55,90	% 35,80

Kaynak: MEB 2022 - 2023 Öğretim Yılı İstatistikleri

- Giresun'da özellikle lise ile mesleki ve teknik anadolu lisesi okullaşma oranları Türkiye ortalamasından fazladır. Mesleki eğitim alanında Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Mesleki ve Teknik Anadolu Liseleri, Halk Eğitim Merkezleri ve Mesleki Eğitim Merkezleri eğitim vermektedir. Merkez ve tüm ilçelerde toplamda 16 Halk Eğitim Merkezi mevcuttur. Halk Eğitim Merkezleri tarafından sağlanan kurslar okul öğrencilerine değil talep eden tüm kişilere sağlanmaktadır. Halk Eğitim Merkezleri'nde toplam 60 derslik ve 15 atölye bulunmaktadır.

Giresun Üniversitesi

- İlin kalifiye ve eğitilmiş insan kaynağını sağlayan Giresun Üniversitesi, 2006 yılında kurulmuş olup aşağıda belirtilen yerleşkelerde eğitimini sürdürmektedir.

Merkez (Güre, Nizamiye ve Gazipaşa), Alucra, Bulancak, Dereli, Espiye, Eynesil, Görele, Keşap, Piraziz, Şebinkarahisar, Tirebolu

- Giresun Üniversitesi'nde aşağıda belirtilen birimler **aktif ve yarı pasif** olarak faaliyet göstermektedir. Aksi belirtilmedikçe verilen sayılar aktifleri belirtmektedir.
(Kaynak: YÖK Bilgi Yönetim Sistemi)

13 Fakülte

3 Enstitü

6 Yüksekokul ve 13 Meslek Yüksekokulu

22 Araştırma ve Uygulama Merkezi

171 Bölüm

242 Ana Bilim Dalı ve 26 Bilim Dalı

15 Ana Sanat Dalı ve 8 Sanat Dalı

219 Ön Lisans Programı (93'ü Aktif) + 98 Lisans Programı (56'sı Aktif)

60 Yüksek Lisans Programı (55'i Aktif) + 12 Disiplinler Arası Yüksek Lisans Programı

12 Doktora Programı + 2 Disiplinler Arası Doktora Programı

1 Devlet Konservatuarı

- Aşağıdaki tablolarda Giresun Üniversitesi'nin **12 Ocak 2024** itibarıyla öğretim elemanı sayıları ve 2022-2023 öğretim yılındaki öğrenci sayıları belirtilmiştir.

Tablo 55: Giresun Üniversitesi Öğretim Elemanı Sayıları

Öğretim Elemanı	Erkek	Pay	Kadın	Pay	Toplam	Pay
Profesör	106	% 79,70	27	% 20,30	133	% 11,83
Doçent	108	% 59,02	75	% 40,98	183	% 16,28
Doktor Öğretim Üyesi	190	% 52,34	173	% 47,66	363	% 32,30
Öğretim Görevlisi	172	% 55,31	139	% 44,69	311	% 27,67
Araştırma Görevlisi	74	% 55,22	60	% 44,78	134	% 11,92
Toplam	650	% 57,83	474	% 42,17	1.124	% 100,00

Kaynak: YÖK Bilgi Yönetim Sistemi

Tablo 56: Giresun Üniversitesi 2022 - 2023 Öğretim Yılı Öğrenci Sayıları

Giresun Üniversitesi	1. Öğretim			2. Öğretim			Toplam		
	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam
Ön Lisans	4.376	4.645	9.021	1.317	1.547	2.864	5.693	6.192	11.885
Lisans	5.665	5.254	10.919	681	858	1.539	6.346	6.112	12.458
Yüksek Lisans	870	924	1.794	18	27	45	888	951	1.839
Doktora	94	78	172	0	0	0	94	78	172
Toplam	11.005	10.901	21.906	2.016	2.432	4.448	13.021	13.333	26.354

Kaynak: YÖK Bilgi Yönetim Sistemi

- Mezun sayılarına bakıldığında ise Giresun Üniversitesi'nin 2007'den 2022'ye kadar toplam yaklaşık **66.740 mezun** verdiği görülmektedir. Bu da yıllık ortalama yaklaşık **4.170 mezuna** denk gelmektedir.
- URAP (*University Ranking by Academic Performance*) Türkiye'nin akademik performansa yönelik (*Makale, Atıf, Bilimsel Doküman, Doktora, Öğretim Üyesi/Öğrenci*) üniversite sıralamalarına göre Giresun Üniversitesi'nin sıralamaları aşağıda belirtilmiştir.

Tablo 57: Giresun Üniversitesi URAP Türkiye Sıralamaları

Akademik Yıllar	URAP Türkiye Üniversite Sıralaması
2023 - 2024	104. (188 Üniversite)
2022 - 2023	96. (184 Üniversite)
2021 - 2022	85. (179 Üniversite)
2020 - 2021	95. (166 Üniversite)
2019 - 2020	98. (166 Üniversite)
2018 - 2019	95. (157 Üniversite)
2017 - 2018	97. (148 Üniversite)
2016 - 2017	103. (125 Üniversite)
2015 - 2016	108. (130 Üniversite)
2014 - 2015	108. (127 Üniversite)

- Giresun Üniversitesi'nde 2022 - 2023 öğretim yılında eğitim gören yabancı uyruklu öğrenci sayıları da uyruk dağılımına göre sonraki sayfada sunulmuştur.

Tablo 58: Giresun Üniversitesi 2022 - 2023 Öğretim Yılı Yabancı Uyruklu Öğrenci Sayıları

Uyruk	Erkek	Kadın	Toplam
Azerbaycan	533	68	601
Sudan	135	22	157
Kazakistan	74	41	115
Türkmenistan	34	26	60
Afganistan	41	17	58
Irak	17	11	28
Yemen	24	1	25
İran	12	11	23
Çad	15	7	22
Suriye	11	5	16
Gürcistan	5	2	7
Endonezya	3	3	6
Mısır	4	2	6
Bangladeş	5	0	5
Rusya	3	2	5
Somali	3	2	5
Fildişi Sahili	3	1	4
Haiti	4	0	4
Mali	2	2	4
Moritanya	3	1	4
Almanya	1	2	3
Fas	1	2	3
Kamerun	2	1	3
Lübnan	0	3	3
Burkina Faso	2	0	2
Burundi	2	0	2
Cezayir	1	1	2
Gabon	2	0	2
Karadağ	2	0	2
KKTC	0	2	2
Suudi Arabistan	2	0	2
Ürdün	2	0	2
ABD	1	0	1
Bulgaristan	0	1	1
Eritre	1	0	1
Etiyopya	1	0	1
Filistin	1	0	1
Güney Sudan	0	1	1
Kenya	0	1	1
Kırgız	1	0	1
Nijer	1	0	1
Pakistan	1	0	1
Sırbistan	1	0	1
Tacikistan	1	0	1
Ukrayna	0	1	1
Zambiya	1	0	1
TOPLAM	958	239	1.197

Kaynak: YÖK Bilgi Yönetim Sistemi

2.6 Sağlık

- Giresun sağlık hizmetlerinin kalitesi bakımından son yıllarda dikkate değer bir iyileşme göstermektedir. Gerek kamuya ait sağlık kuruluşlarının çeşitliliğinin ve kapasite artırımının sağlanması gerekse özel yatırımlarla hizmete açılan sağlık kuruluşlarının hizmete açılmasıyla birlikte Giresun bölgede sağlık alanında gelişme gösteren bir il konumuna gelmiştir. Bununla birlikte, sağlık altyapısının geliştirilmesi ve güçlendirilmesine yönelik kamu yatırımları da devam etmektedir. Giresun Üniversitesi'ne bağlı Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nin faaliyete geçmesi de sağlık alanında Giresun'a önemli katkılar sağlamıştır.

Tablo 59: Sağlık İstatistikleri

Açıklama	Veri
Kamu Hastaneleri	17
İlçe Devlet Hastaneleri	11
Eğitim Araştırma Hastaneleri (Giresun E.A.H. ve Kadın Doğum Çocuk E.A.H.)	2
Prof. Dr. A. İlhan Özdemir Devlet Hastanesi	1
Dr. Ali Menekşe Göğüs Hastalıkları Hastanesi	1
Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi	1
Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezi	1
Özel Hastaneler	2
Aile Sağlığı Merkezi (10 Tane Merkez + 29 Tane İlçe)	39
Toplam Sağlığı Merkezi (1 Tane Merkez + 15 Tane İlçe)	16
KETEM (Kanser Erken Teşhis, Tarama ve Eğitim Merkezi)	1
Verem Savaş Dispanseri	1
İl Toplam Sağlık Personeli (2021)*	4.930 (4.017 + 245 + 668)
Uzman Hekim	384 (221 + 86 + 77)
Pratisyen Hekim	376 (361 + 1 + 14)
Asistan Hekim	69 (4 + 65 + 0)
Diş Hekimi	120 (75 + 8 + 37)
Hemşire	1.571 (1.399 + 54 + 118)
Ebe	500 (490 + 2 + 8)
Eczacı	217 (37 + 1 + 179)
Diğer (Tekniker, Teknisyen, Terapist, Sekreter, Diyetisyen, Yardımcı vb.)	1.693 (1.430 + 28 + 235)
Yatak Sayısı (2021)*	1.740
Kamu	1.449
Özel	291
Eczane Sayısı	164
Bir Eczaneye Düşen Nüfus	2.749
Bir Yatağa Düşen Nüfus	259
Bir Hekime Düşen Nüfus	544
Bir Diş Hekimine Düşen Nüfus	3.757
Ambulans Sayısı	63
Transit	59
Kar Paletli	2
4 Sedyeli	1
Motorize	1

Kaynak: TÜİK, İl Sağlık Müdürlüğü, Giresun Eczacılar Odası

* Yıllık yayımlanmakta olup 2022 yılı verileri Mayıs 2024'te yayımlanacaktır. Sayıların yanındaki parantezlerde sırasıyla Sağlık Bakanlığı + Üniversite + Özel Hastaneler ayrımı yer almaktadır.

Devam Eden Projeler

Çamoluk Entegre İlçe Hastanesi
Görele Opr. Dr. Ergun Özdemir Devlet Hastanesi 40 Yataklı Ek Bina
Doğankent Entegre İlçe Hastanesi + ASM + ASHİ
Piraziz Entegre İlçe Hastanesi
Merkez İlçe 2 Nolu ASHİ
Bulancak 3 Nolu Ballica ASM (9 AHB)
Dereli TSM (T 11) + ASM (T 8) + 112 ASHİ
Espiyer 3 Nolu ASM (4 AHB) + İlçe SM (T 5)

2.7 Çevre ve Şehircilik

1 / 100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı

- İlimiz için üst ölçekte planlama çalışması olan TR 90 Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın 29.12.2017 tarihli Olur'ları ile onaylanarak yürürlüğe girmiştir.
- İlimizde toplam 693.400 hektar arazinin % 10 unda erozyon riski olmayıp, % 25'inde hafif, % 20'inde orta, % 10'unda şiddetli ve % 35'inde çok şiddetli derecede erozyon görülmektedir. Bu duruma göre İlimiz topraklarının % 85'inde çeşitli derecelerde erozyon sorunu bulunmaktadır.
- İl topraklarında bitki yetişmesini ve tarımsal kullanımını kısıtlayan erozyon, sığlık, taşlık, kayalık, drenaj bozukluğu, tuzluluk gibi etkinlik dereceleri yer yer değişen sorunlar ortaya çıkmaktadır. İlimizde, 0-350 m yükseklikleri arasında sert yapraklı bitkilerin yetiştiği orman zonu, insanlar tarafından sökülerek fındıklık, çaylık ve sebze bahçelerine dönüştürülmüştür. İlde, ormanların insanlar tarafından tahrip edilmesi, yakılarak tarla açılması, tarım topraklarının hatalı işlenmesi, mera ve çayırların bilinçsiz kullanımı, aşırı otlatma vb. sebeplerle oluşan toprak erozyonu da çevre sorunlarından biri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Çalışmaları

- **Rezerv Alan :** İl Genelinde rezerv alanı ilan edilen yer yoktur.
- **Riskli Alan :** Bakanlar Kurulu'nun 21.10.2013 tarih ve 2013/5511 sayılı kararına istinaden 01.11.2013 tarih ve 28809 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak Giresun İli, Merkez İlçe, Kale Mahallesi sınırları içerisinde bulunan 31.450 m²'lik alan riskli alan ilan edilmiştir. Söz konusu alan ile ilgili olarak; Bakanlık kontrollüğünde jeolojik-jeoteknik etüt çalışması yapılmış ve 31.03.2017 tarihinde Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü tarafından onaylanmıştır.
- **Riskli Yapılar :** Giresun'da 356 konut, 41 işyeri, 1 kız öğrenci yurdu, 1 karakol, 1 sağlık merkezi, 1 tarihi okul olmak üzere 401 riskli yapı bulunmaktadır.

Atık, Atık Su ve Su İstatistikleri (2022)

Giresun	TR 90 Bölgesi	Türkiye
Toplam Belediye Sayısı		
24	104	1.391
Toplam Belediye Nüfusu		
325.647	2.375.256	80.785.141

Atık İstatistikleri

Atık Hizmeti Verilen Belediye Sayısı

24 (% 100)	104 (% 100)	1.389 (% 99,86)
--------------	---------------	-------------------

Atık Hizmeti Verilen Belediye Nüfusu ve Toplam Belediye Nüfusuna Oranı

316.154 (% 97,09)	2.310.803 (% 97,29)	80.319.403 (% 99,42)
---------------------	-----------------------	------------------------

Günlük Kişi Başı Ortalama Belediye Atık Miktarı (Kg)

0,96	0,84	1,03
------	------	------

Toplanan Belediye Atık Miktarı (Ton / Yıl)

110.881	707.426	30.283.757
---------	---------	------------

Bld. Çöp. Depolanarak Bertaraf Edilen Atık Miktarı, Toplam Atığa Oranı ve Bld. Sayısı

19.576 (% 17,65) - 8	100.418 (% 14,20) - 26	4.092.721 (% 13,52) - 553
------------------------	--------------------------	-----------------------------

Diğer İşlemlerle Bertaraf Edilen Atık Miktarı, Toplam Atığa Oranı ve Bld. Sayısı

(Açıkta Yakılarak, Gömülerek, Dereye ve Araziye Dökülerek)

0 - 0	5.967 (% 0,84) - 2	174.048 (% 0,58) - 49
-------	----------------------	-------------------------

Lisanslı Atık İşleme Tesislerine Gönd. Atık Miktarı, Toplam Atığa Oranı ve Bld. Sayısı

91.305 (% 82,35) - 16	601.041 (% 84,96) - 88	26.016.988 (% 85,90) - 1.002
-------------------------	--------------------------	--------------------------------

Atık Su İstatistikleri 1

Kanalizasyon Şebekesiyle Hizmet Verilen Belediye Sayısı

22 (% 91,67)	99 (% 95,19)	1.366 (% 98,20)
----------------	----------------	-------------------

Kanalizasyon Şebekesiyle Hizmet Verilen Belediye Nüfusu ve Toplam Belediye Nüfusuna Oranı

280.384 (% 86,10)	2.000.247 (% 84,22)	74.981.183 (% 92,82)
---------------------	-----------------------	------------------------

Toplam Atık Su Arıtma Tesisi Sayısı, Kapasitesi ve Arıtılan Atık Su Miktarı (x 1.000 m³ / Yıl)

12 - 24.599 - 6.597	67 - 216.275 - 120.692	1.315 - 6.679.420 - 4.631.600
---------------------	------------------------	-------------------------------

Fiziksel Atık Su Arıtma Tesisi Sayısı, Kapasitesi ve Arıtılan Atık Su Miktarı (x 1.000 m³ / Yıl)

6 - 21.483 - 5.737	30 - 172.570 - 88.236	65 - 1.711.749 - 1.004.018
--------------------	-----------------------	----------------------------

Biyolojik Atık Su Arıtma Tesisi Sayısı, Kapasitesi ve Arıtılan Atık Su Miktarı (x 1.000 m³ / Yıl)

5 - 951 - 44	32 - 21.526 - 14.534	664 - 1.700.298 - 1.168.522
--------------	----------------------	-----------------------------

Gelişmiş Atık Su Arıtma Tesisi Sayısı, Kapasitesi ve Arıtılan Atık Su Miktarı (x 1.000 m³ / Yıl)

1 - 2.165 - 816	5 - 22.179 - 17.922	268 - 3.238.501 - 2.440.985
-----------------	---------------------	-----------------------------

Doğal (Yapay Sulak Alan) Atık Su Arıtma Tesisi Sayısı, Kap. ve Arıt. Atık Su Miktarı (x 1.000 m³ / Yıl)

0 - 0 - 0	0 - 0 - 0	318 - 28.872 - 18.076
-----------	-----------	-----------------------

Atık Su Arıtma Tesisiyle Hizmet Verilen Belediye Sayısı

6 (% 25,00)	41 (% 39,42)	757 (% 54,42)
---------------	----------------	-----------------

Atık Su Arıtma Tesisiyle Hizmet Verilen Belediye Nüfusu ve Toplam Belediye Nüfusuna Oranı

186.449 (% 57,25)	1.557.442 (% 65,57)	62.740.116 (% 77,66)
---------------------	-----------------------	------------------------

Belediyelerde Deşarj Edilen Günlük Kişi Başı Ortalama Atık Su Miktarı (Litre)

111	206	197
-----	-----	-----

Atık Su İstatistikleri 2 (1. Parantez Toplamdaki Pay, 2. Parantez Arıtılma Oranı)

Kanalizasyon Şebekesinden **Toplam** Deşarj Edilen Atık Su Miktarı (x 1.000 m³ / Yıl)

11.356 (% 58,09 Arıtılıyor)	150.083 (% 80,42 Arıtılıyor)	5.380.234 (% 86,09 Arıtılıyor)
-------------------------------	--------------------------------	----------------------------------

Kanalizasyon Şebekesinden Denize Deşarj Edilen Atık Su Miktarı (x 1.000 m³ / Yıl)

8.623 (% 75,93) (% 75,99)	115.898 (% 77,22) (% 89,38)	2.074.429 (% 38,56) (% 98,25)
-------------------------------	---------------------------------	-----------------------------------

Kanalizasyon Şebekesinden Göle Deşarj Edilen Atık Su Miktarı (x 1.000 m³ / Yıl)

0	0	98.616 (% 1,83) (% 98,62)
---	---	-------------------------------

Kanalizasyon Şebekesinden Gölete Deşarj Edilen Atık Su Miktarı (x 1.000 m³ / Yıl)

0	0	5.346 (% 0,10) (% 44,52)
---	---	------------------------------

Kanalizasyon Şebekesinden Akarsuya (Nehir, Dere, Çay) Deşarj Edilen Atık Su Miktarı (x 1.000 m³ / Yıl)

2.365 (% 20,83) (% 1,86)	32.356 (% 21,56) (% 52,85)	2.614.486 (% 48,59) (% 78,66)
------------------------------	--------------------------------	-----------------------------------

Kanalizasyon Şebekesinden Araziye Deşarj Edilen Atık Su Miktarı (x 1.000 m³ / Yıl)

114 (% 1,00) (% 0)	114 (% 0,08) (% 0)	19.817 (% 0,37) (% 69,49)
------------------------	------------------------	-------------------------------

Kanalizasyon Şebekesinden Baraja Deşarj Edilen Atık Su Miktarı (x 1.000 m³ / Yıl)

0	1.303 (% 0,87) (% 0)	150.728 (% 2,80) (% 93,72)
---	--------------------------	--------------------------------

Kanalizasyon Şebekesinden Diğer Ortamlara Deşarj Edilen Atık Su Miktarı (x 1.000 m³ / Yıl) (Foseptik, Zermemin vb.)

254 (% 2,24) (% 0)	412 (% 0,27) (% 0)	416.812 (% 7,75) (% 67,68)
------------------------	------------------------	--------------------------------

Su İstatistikleri

İçme ve Kullanma Suyu Şebekesiyle Hizmet Verilen Belediye Sayısı

23 (% 95,83)	103 (% 99,04)	1.390 (% 99,93)
----------------	-----------------	-------------------

İçme ve Kullanma Suyu Şebekesiyle Hizmet Verilen Bld. Nüfusu ve Top. Bld. Nüfusuna Oranı

309.822 (% 95,14)	2.205.621 (% 92,86)	79.830.592 (% 98,82)
---------------------	-----------------------	------------------------

İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi İçin **Toplam** Çekilen Su Miktarı (x 1.000 m³ / Yıl)

21.202	183.635	6.676.197
--------	---------	-----------

İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi İçin Kaynaktan Çekilen Su Miktarı (x 1.000 m³ / Yıl)

16.134 (% 76,10)	30.001 (% 16,34)	1.103.111 (% 16,52)
--------------------	--------------------	-----------------------

İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi İçin Gölden Çekilen Su Mik. (x 1.000 m³ / Yıl)

0	0	223.512 (% 3,35)
---	---	--------------------

İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi İçin Göletten Çekilen Su Mik. (x 1.000 m³ / Yıl)

0	3.551 (% 1,93)	19.694 (% 0,29)
---	------------------	-------------------

İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi İçin Denizden Çekilen Su Mik. (x 1.000 m³ / Yıl)

0	0	735 (% 0,01)
---	---	----------------

İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi İçin Akarsudan Çekilen Su Miktarı (x 1.000 m³ / Yıl)

379 (% 1,79)	66.820 (% 36,39)	516.160 (% 7,73)
----------------	--------------------	--------------------

İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi İçin Barajdan Çekilen Su Miktarı (x 1.000 m³ / Yıl)

0	57.338 (% 31,22)	2.869.119 (% 42,98)
---	--------------------	-----------------------

İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi İçin Kuyudan Çekilen Su Miktarı (x 1.000 m³ / Yıl)

4.689 (% 22,12)	25.925 (% 14,12)	1.943.865 (% 29,12)
-------------------	--------------------	-----------------------

Belediyelerde Günlük Kişi Başı Ortalama Çekilen Su Miktarı (Litre)

187	228	229
-----	-----	-----

Toplam İçme ve Kul. Suyu Arıtma Tesisi Sayısı, Kapasitesi ve Arıt. Su Mik. (x 1.000 m³ / Yıl)

2 - 1.041 - 679	54 - 228.304 - 131.648	784 - 6.850.386 - 4.061.607
-----------------	------------------------	-----------------------------

Fiziksel İçme ve Kul. Suyu Arıtma Tesisi Sayısı, Kapasitesi ve Arıt. Su Mik. (x 1.000 m³ / Yıl)

0 - 0 - 0	0 - 0 - 0	15 - 11.597 - 1.018
-----------	-----------	---------------------

Konvansiyonel İçme ve Kul. Suyu Arıtma Tesisi Sayısı, Kap. ve Arıt. Su Mik. (x 1.000 m³ / Yıl)

0 - 0 - 0	29 - 201.181 - 119.896	243 - 6.073.387 - 3.669.764
-----------	------------------------	-----------------------------

Gelişmiş İçme ve Kul. Suyu Arıtma Tesisi Sayısı, Kapasitesi ve Arıt. Su Mik. (x 1.000 m³ / Yıl)

2 - 1.041 - 679	25 - 27.122 - 11.752	526 - 765.402 - 390.825
-----------------	----------------------	-------------------------

İçme ve Kullanma Suyu Arıtma Tesisiyle Hizmet Verilen Belediye Sayısı

3 (% 12,5)	51 (% 49,04)	493 (% 35,44)
--------------	----------------	-----------------

İçme ve Kullanma Suyu Şebekesiyle Hizmet Verilen Bld. Nüfusu ve Top. Bld. Nüfusuna Oranı

16.970 (% 5,21)	1.519.163 (% 63,96)	50.650.358 (% 62,70)
-------------------	-----------------------	------------------------

Dağıtılan Su Abone Sayısı ve Toplam Miktarı (m³ / Yıl)

171.927 - 14.051.601	1.178.015 - 112.512.696	34.628.129 - 4.568.749.594
----------------------	-------------------------	----------------------------

2.8 Madencilik

- Giresun ilinde Karagöl Dağı ile Tohumluk Beldesi arasında uzanan büyük tektonik hattın kuzeyi ve güneyinde birbirinden farklı istiflenme özelliklerine sahip iki tektonik ünite üzerinde bulunur. İlin kuzey kesimindeki en yaşlı kayalar Paleozoik yaşlı metamorfik şistler ve Permian yaşlı mermerlerdir. Kuzey istifindeki intrüzyif kayalar başlıca Kampaniyen-Eosen yaşlı granit ve diyoritlerden oluşur. Güney istifinin tabanını Permo-Triyas yaşlı metamorfik şistler oluşturur. Güney istifinde Üst Paleozoyik granitoidleri ile Kampaniyen-Eosen yaşlı granit ve diyoritler yer alır. Bölge yoğun bir şekilde volkanizmanın etkisi altında kalmıştır. Bu volkanizmaya bağlı olarak Volkanik Masif Sülfid olarak adlandırılan metalik maden yatakları oluşmuştur.
- İl ve çevresinde önemli metalik maden yatakları bulunmaktadır. Özellikle bakır, kurşun ve çinko yatakları açısından oldukça zengin potansiyele sahip bir ilimizdir. İlin tüm ilçelerinde bakır, kurşun ve çinko yatak ve zuhurlarına rastlamak mümkündür. Bunlardan en önemlileri Espiye, Tirebolu ve Şebinkarahisar ilçelerinde yer almaktadır.
- Bölgede endüstriyel hammaddeler barit, alümit ve kil (kaolen, illit, bentonit) yatakları vardır. Barit amaçlı yapılan çalışmalarda Dereli - Toplaktepe sahasında % 98 BaSO₄ tenörlü 280.000 ton görünür rezerv saptanmış olup yatak geçmiş yıllarda özel sektör tarafından işletilmiştir.
- İl kaolen oluşumları açısından da önem arz etmekte olup, önemli kaolen oluşumları Bulancak ilçesinde yer almaktadır. Ayrıca ilçede bunlar dışında Melikliköy, Orhaniye ve Osmaniye köyleri civarında da daha düşük kaliteli illit yatakları mevcuttur.
- Giresun ili mermer bakımından da önemli potansiyele sahiptir. Espiye, Çamoluk, Doğan kent ve Bulancak ilçelerinde yüzeylenmiş granitler özel sektör tarafından mermer olarak değerlendirilmiştir.
- Şebinkarahisar'da bulunan alunit yatağı ülkemizin bilinen en eski ve en büyük yataklarındandır. Şebinkarahisar ve Alucra ilçelerinde linyit zuhurlarının da varlığı bilinmektedir.
- Sözü edilen yer altı kaynaklarının dışında Şebinkarahisar ilçesi Çukuroba sahasında U3O₈ tenörü % 0.04 olan ikincil uranyum oluşumları bulunmaktadır. Ayrıca ilçede Eskineyayla, Tutak, Saydere, Çamağzıyayla ve Asarcık sahalarında da zuhurlar niteliğinde uranyum oluşumları bulunmaktadır.
- Giresun'da metalik maden işletme ruhsatlı sahalar bakıldığında ağırlıklı olarak bakır, çinko ve kurşun rezervleri, endüstriyel hammadde üretimi olarak ise barit, mermer ve alunit rezervlerinin kullanıldığı görülmektedir.

2.9 Enerji

- Giresun'da 2021 yılında toplam elektrik tüketimi 717.645 MWh olmuştur. Bu tüketimin dağılımı aşağıda belirtilmiştir.

Mesken	: 339.737 kWh (% 47,34)
Ticarethane	: 159.301 kWh (% 22,20)
Sokak Aydınlatma	: 68.199 kWh (% 9,50)
Sanayi İşletmesi	: 67.410 kWh (% 9,39)
Resmi Daire	: 55.512 kWh (% 7,74)
Diğer	: 27.179 kWh (% 3,79)
Tarımsal Sulama	: 308 kWh (% 0,04)
- 2021 yılında Giresun'da kişi başına toplam elektrik tüketimi 1.594 kWh olmuştur. Sanayide bu değer 150 kWh, meskenlerde ise 755 kWh'tır.

- Giresun'un elektrik santrali kurulu gücü 960 MWe'dir. Giresun'daki 47 elektrik santrali ile yılda yaklaşık 1.736 GWh elektrik üretimi yapılmaktadır. Bu üretim miktarı, Giresun'un elektrik tüketiminin 1,84 katıdır.

Tablo 60: Mevcut Elektrik Santralleri Listesi

Sıra No	Santral Adı	Firma	Tesis Türü	Kurulu Güç
1	Aslancık Barajı ve HES	Aslancık Elektrik	Hidroelektrik	98,00 MW
2	Doğankent HES	Kolin Enerji	Hidroelektrik	75,00 MW
3	Burçak HES	MÖN İnşaat Enerji Grubu	Hidroelektrik	66,00 MW
4	Kovanlık HES	Kovanlık Enerji	Hidroelektrik	57,00 MW
5	Dereli HES	Aydem Enerji	Hidroelektrik	49,00 MW
6	Çırakdamı HES	Aydem Enerji	Hidroelektrik	49,00 MW
7	Kayaköprü HES	Arsan Enerji	Hidroelektrik	39,00 MW
8	Muratlı HES	Armahes Elektrik Üretim	Hidroelektrik	38,00 MW
9	Kalen HES	Kalyon Enerji Grubu	Hidroelektrik	37,00 MW
10	Koçlu HES	Sanko Enerji	Hidroelektrik	36,00 MW
11	Doruk HES	Akfen Enerji	Hidroelektrik	28,00 MW
12	Ören HES	Çelikler Enerji	Hidroelektrik	27,00 MW
13	Koçak HES	Prestij Enerji Üretim	Hidroelektrik	25,00 MW
14	Angutlu HES	Türkerler Holding	Hidroelektrik	23,00 MW
15	Çileklitepe HES	İC İctaş Enerji	Hidroelektrik	23,00 MW
16	Sümer HES	Erciyes Anadolu Holding	Hidroelektrik	22,00 MW
17	Yakınca HES	Tırsan Enerji	Hidroelektrik	19,00 MW
18	Tuğra HES	Vira Elektrik Üretim	Hidroelektrik	19,00 MW
19	Çiğdem HES	ÖDF Yılmazlar İnşaat	Hidroelektrik	18,00 MW
20	Çalıkobası HES	Akfen Enerji	Hidroelektrik	17,00 MW
21	Yumruktepe HES	Yumruktepe Enerji	Hidroelektrik	15,00 MW
22	Kızılev HES	Kızılev Aydındere Enerji	Hidroelektrik	15,00 MW
23	Espiye HES	Gürış Holding	Hidroelektrik	13,00 MW
24	Güce HES	Güce Tekkeköy Enerji	Hidroelektrik	13,00 MW
25	Yüce HES	Menerji Elektrik Üretim	Hidroelektrik	11,00 MW
26	Çay Regülatörü ve HES	Martı Elektrik Üretim	Hidroelektrik	10,00 MW
27	Kıran HES	Arsan Enerji	Hidroelektrik	9,74 MW
28	Soğukpınar HES	Arsan Enerji	Hidroelektrik	8,90 MW
29	Serhat Regülatörü ve HES	Kayı Enerji	Hidroelektrik	8,84 MW
30	Telli HES	Bahser Enerji	Hidroelektrik	8,72 MW
31	Merek HES	Sukom Enerji	Hidroelektrik	8,59 MW
32	Aladereçam HES	Kolin Enerji	Hidroelektrik	7,33 MW
33	Gelen HES	Ulusal Enerji	Hidroelektrik	7,21 MW
34	Adadağı HES	Değirmenyanı Enerji Üretim	Hidroelektrik	7,17 MW
35	Paşalı HES	Fem Enerji Üretim	Hidroelektrik	7,00 MW
36	Çanakçı 1 Regülatörü ve HES	Şengün Elektrik	Hidroelektrik	6,00 MW
37	Giresun Köprübaşı HES	EBY Enerji	Hidroelektrik	5,50 MW
38	Aksu Regülatörü ve HES	Kalyon Enerji Grubu	Hidroelektrik	5,20 MW
39	Zekere HES	Ulusoy Enerji	Hidroelektrik	3,98 MW
40	Arpacık Regülatörü ve HES	Arpacık Elektrik Üretim	Hidroelektrik	3,77 MW
41	Tokmadın HES	YBT Enerji	Hidroelektrik	3,43 MW
42	Gecür HES	Akar Enerji	Hidroelektrik	3,10 MW
43	Vanazit HES	Proen Enerji	Hidroelektrik	3,09 MW
44	Karaca Regülatörü ve HES	Tonya Enerji	Hidroelektrik	2,86 MW
45	Kahraman Regülatörü ve HES	Katircioğlu Elektrik	Hidroelektrik	1,42 MW
46	Giresun Çöp Gazı Santrali	Biotrend Enerji	Biyogaz	1,41 MW
47	Giresun'daki Diğer Lisanssız GES'ler	Çeşitli Firmalar	Güneş Enerjisi	6,01 MW
Toplam				961,27 MW

Tablo 61: Yapım Aşamasındaki Santraller

Sıra No	Santral Adı	Firma	Tesis Türü	Kurulu Güç
1	İlimsu HES	Necdet Elektrik Üretim	Hidroelektrik	8,52 MW
2	Alucra GES	Gündüz Ailesi	Güneş Enerjisi	2,00 MW
Toplam				10,52 MW

Tablo 62: Ön Lisans Alan Santraller

Sıra No	Santral Adı	Firma	Tesis Türü	Kurulu Güç
1	Ömer RES	Ömer Enerji Üretim	Rüzgâr	30,00 MW
2	Görece Regülatörü ve HES	-	Hidroelektrik	11,00 MW
Toplam				41,00 MW

Tablo 63: Planlanan Santraller

Sıra No	Santral Adı	Firma	Tesis Türü	Kurulu Güç
1	İkisü Barajı ve HES	-	Hidroelektrik	55,00 MW
2	Sancak Regülatörü ve HES	-	Hidroelektrik	42,00 MW
3	Tirebolu Barajı ve HES	EÜAŞ	Hidroelektrik	42,00 MW
4	Avluca HES	-	Hidroelektrik	40,00 MW
5	Moran Regülatörü ve HES	-	Hidroelektrik	17,00 MW
6	Göktepe Regülatörü ve HES	-	Hidroelektrik	15,00 MW
7	Yağlıdere HES	-	Hidroelektrik	14,00 MW
8	Üçhilal HES	-	Hidroelektrik	14,00 MW
9	Mete Regülatörü ve HES	-	Hidroelektrik	13,00 MW
10	Kanat Regülatörü ve HES	-	Hidroelektrik	13,00 MW
Toplam				265,00 MW

2.10 Kadın Kooperatifleri

Giresun'da günümüz itibariyle **11 kadın kooperatifi** aktif olarak yer almaktadır. Bu kooperatifler; **Tamzara, Giresun, Kadınlar Dokuyor, Soğukpınar, Kovanlık, Tirebolu Alaf, Ortakbahçe, Piraziz, Çavuşoğlu, Doğan kent ve Karadeniz Kadın'dır.**

Ajansımız, tüm kadın kooperatiflerine kuruldukları günden beri her zaman destek sağlamıştır ve sağlamaya da devam edecektir. Bu destekler hem Sosyal Gelişmeyi Destekleme (SOGEP) ve Mali Destek gibi programlarımızla maddi olarak, hem de Teknik Destek programlarımızla eğitim ve danışmanlık olarak verilmektedir. Aşağıda kooperatiflere bugüne kadar sağlanan desteklerden kısaca bahsedilmiştir.

Giresun'da ilk kadın kooperatifi 2019 yılında Şebinkarahisar'a bağlı Tamzara Mahallesi'nde **Tamzara Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi** adı altında kurulmuştur. Bu kooperatifin kurulmasında DOKA'nın Tarihi, Kültürel ve Doğal Değerlerin Korunması ve Geliştirilmesi isimli 2018 yılındaki Proje Teklif Çağrısı Mali Destek Programı'na başvuran GİRTAB'ın **Turizm ile Yaşayan Tamzara Projesi** etkin rol oynamıştır. Projenin faaliyetleri arasında Tamzara Mahallesi'nin çevresel ve görsel olarak iyileştirilmesi, mahalledeki kadınların kök boyası, şapka, sabun, çömlek, süt ve dokuma üretmeleri için atölyelerin kurulması, kadınlara çeşitli eğitimlerin verilmesi ve üretilen ürünlerin satışa sunulduğu dükkanların oluşturulması yer almıştır. Projenin toplam bütçesi 2022 yılı değeriyle 1.500.000 TL olup 1.125.000 TL'si Ajansımız tarafından desteklenmiştir. Projenin sonuçlanması ile birlikte belirtildiği gibi Tamzara Kadın Kooperatifi kurulmuştur. Kooperatif günümüzde belirtilen ürünlerin yanında aromatik yağlar (kantaron, gül, propolis), sezonluk reçeller, el işleri, oyuncak, kolye, sirke, kozalak reçeli ve pekmezi üretimi de yapmaktadır.

2019 yılında Ajansımızın bir başka mali destek programı olan SOGEP'e Giresun Belediyesi **Üreten Kadın, Güçlü Kadın Projesi** ile başvurmuştur. Projenin sonuçları arasında Giresun'un muhtelif mahallelerinde kadınların ürettikleri ürünleri satabilecekleri ahşap satış stantlarının yapılması, **Giresun Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi'nin** kurulması, kadınlara sertifikalı organik tarım, ürün iyileştirme, kooperatifçilik, bilgisayar okur yazarlığı ve dijital pazarlama eğitimlerinin verilmesi, kooperatif ürünlerinin markalaşma çalışması ve satışı için web sitesinin kurulması yer almıştır. Kooperatif gıda, hediyelik eşya, el işleri ve yöresel ürünlerin üretimini ve satışını yapmaktadır. Projenin toplam bütçesi 2022 yılı değeriyle 4.000.000 TL olup 3.600.000 TL'si Ajansımız tarafından desteklenmiştir.

2020 yılında ise yine aynı SOGEP programına Şebinkarahisar Belediyesi, **Kadınlar Dokuyor Projesi** ile başvurmuştur. Proje kapsamında Şebinkarahisar'ın yöresel ürünü Tamzara Dokuması'nın ve diğer el dokumalarının üretilmesi ve tanıtılması, bunun da kadınların istihdamı ile sağlanması amaçlanmıştır. Proje sonucunda atölyeler kurulmuş, makine ve dokuma tezgahları temin edilmiş, kadınlara Tamzara Dokuması, el dokuması, kooperatifçilik ve dijital pazarlama eğitimleri verilmiş ve **Kadınlar Dokuyor Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi** kurulmuştur. Projenin toplam bütçesi 2022 yılı değeriyle 2.600.000 TL olup 2.288.000 TL'si Ajansımız tarafından desteklenmiştir.

2020 yılında ayrıca Espiye'nin Soğukpınar Beldesi'nde **Soğukpınar Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi** kurulmuştur. Geleneksel yöntemlerle reçel ve turşu üreten kooperatif ayrıca dağlarda doğal olarak yetişen yaban mersinini değerlendirmek üzere çalışmalar yapmaktadır. 2022 yılının Ocak ayında **İşten Sosyal Uyuma Projesi** kapsamında **Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP)** uzmanları ile birlikte kooperatif ziyaret edilmiştir. İşten Sosyal Uyuma Projesi Covid-19'un kadın kooperatifleri ve kadın girişimciler üzerindeki etkilerini hafifletmek üzere **Japon Hükümeti'nin** desteği ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) ve **Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü** iş birliğinde uygulanmaktadır. İki ana bileşen etrafında kurgulanmış olan projede, birinci bileşen kapsamında 40 kadın kooperatifi yerinde ziyaret edilerek ihtiyaç analizi çalışması gerçekleştirilmiştir. İkinci bileşen kapsamında Hatay, Kayseri ve İzmir'de eş zamanlı düzenlenen İş Geliştirme Kampı ile 104 kadın kooperatifi ve kadın girişimci hızlandırılmış 10 günlük bir eğitim almıştır. Sonrasında her iki bileşenden 80 yararlanıcı ihtiyaçlarına göre şekillenmiş 20 saatlik detaylı iş geliştirme danışmanlıklarına katılım göstermiştir. Danışmanlık sürecini başarı ile tamamlayan 80 yararlanıcı işletmelerinin ihtiyaçlarını gözeterek belirlenen **25.000 TL'lik** aynı mikro hibe desteğinden yararlanmıştır. Proje boyunca E-Ticarete Giriş, Ürün Fotoğrafçılığı ve Dış Ticaret ile İhracat eğitimleri de verilmiştir. Ayrıca proje kapsamında, Türkiye'nin yerel ürün çeşitlerinin keşfedilmesi ve ürün zenginliğinin görünür kılınması amacı ile Yerel Ürünler Dijital Platformu kurulmuştur.

2022 yılının Şubat ayında Giresun TSO'da yüz yüze ve Mayıs ayında çevrimiçi olmak üzere **Karadeniz Sınır Ötesi İşbirliği Programı** kapsamında **Coğrafi İşaretli Ürünler Eğitim Programı** düzenlenmiştir. **Bu eğitim programına yukarıda listelenen tüm kadın kooperatiflerinden üyeler katılım sağlamıştır.** Program kapsamında Kurumsallaşma, Ticarileşme, Markalaşma, Dijital Pazarlama ve E-Ticaret eğitimleri verilmiştir. Eğitimler toplam 10 gün ve günde 5 saat olmak üzere toplam 50 saat sürmüştür.

Son olarak da yine 2022 yılında **Kırsal İstihdamın Arttırılması Teknik Destek Programı** kapsamında **Alaf Tirebolu Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi**'ne toplam 70.800 TL destek verilmiş olup Dijital Pazarlama ve Sosyal Medya eğitimleri ile Sosyal Medya ve Markalaşma için Danışmanlık hizmeti sağlanmıştır.

Tablo 64: Kadın Kooperatifleri DOKA Destekleri

KOOPERATİF ADI	PROJE ADI	TEMEL FAALİYETLER	DESTEK MİKTARI	YIL
Tamzara Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi	Turizm ile Yaşayan Tamzara	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tamzara mahallesinde restorasyon ✓ Kökboyası, şapka, sabun, çömlek, süt ve dokuma atölyelerinin ve satış dükkanlarının kurulması, ✓ Dijital pazarlama, verimlilik vb. eğitimlerin verilmesi 	1.125.000 TL	2019
Giresun Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi	Üreten Kadın Güçlü Kadın	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kadınların ürettikleri ürünleri satabilecekleri stantların yapılması, ✓ Sertifikalı organik tarım, kooperatifçilik, bilgisayar, dijital pazarlama vb. eğitimlerinin verilmesi ✓ Kooperatif ürünlerinin markalaşması ve web sitesinin kurulması 	3.600.000 TL	2019
Kadınlar Dokuyor Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi	Kadınlar Dokuyor	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tamzara Dokuması'nın ve diğer el dokumalarının üretilmesi ✓ Atölyelerin kurulması, makine ve dokuma tezgahlarının temin edilmesi, ✓ Kooperatifçilik ve dijital pazarlama eğitimleri verilmesi 	2.288.000 TL	2020
Soğukpınar Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi	İşten Sosyal Uyuma	<ul style="list-style-type: none"> ✓ UNDP uzmanlarının kooperatifi ziyareti ve ihtiyaç analizinin yapılması, ✓ 10 günlük iş geliştirme kampı, 20 saatlik iş geliştirme danışmanlığı, ✓ E-Ticaret, Ürün Fotoğrafçılığı ve Dış Ticaret eğitimleri 	25.000 TL	2022
Tüm Kooperatifler	Coğrafi İşaretli Ürünler Eğitimi	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Toplam 50 saatlik Kurumsallaşma, Ticarileşme, Markalaşma, Dijital Pazarlama ve E-Ticaret eğitimlerinin verilmesi 	-	2022
Alaf Kadın Kooperatifi	Kırsal İstihdamın Arttırılması TDP	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dijital Pazarlama, Sosyal Medya, Markalaşma, E-Ticaret vb. eğitim ve danışmanlık hizmetlerinin verilmesi 	70.800 TL	2022

TOPLAM DESTEK : 7.108.800 TL

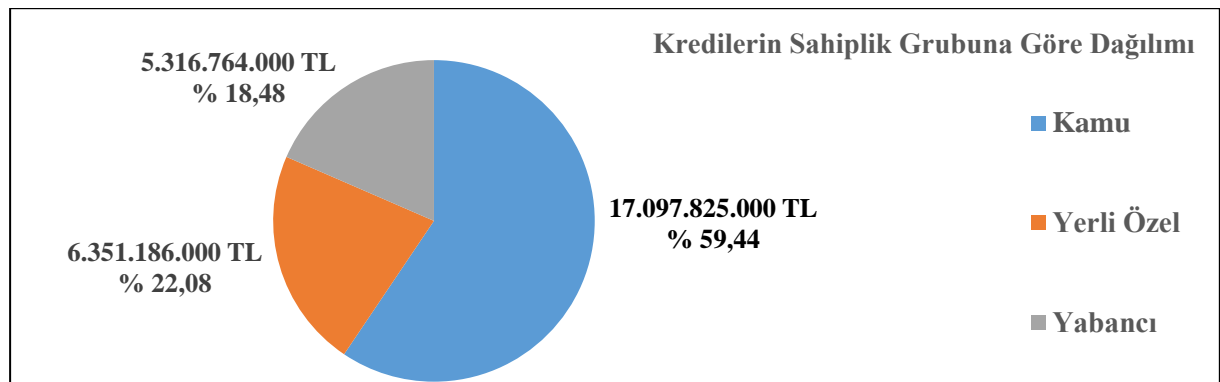
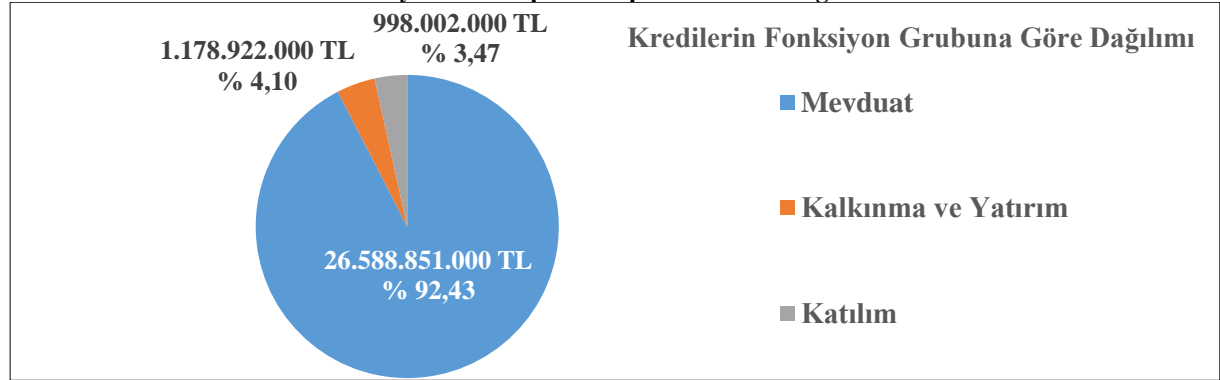
2.11 Bankacılık

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) tarafından hazırlanan **FinTürk'te** yer alan bankaların seçilmiş mali tablolarına ilişkin istatistikî bilgiler aşağıda sunulmuştur. **Veriler 3 ayda bir yayımlanmaktadır. En son 2023 Eylül verileri yayımlanmıştır.**

Krediler

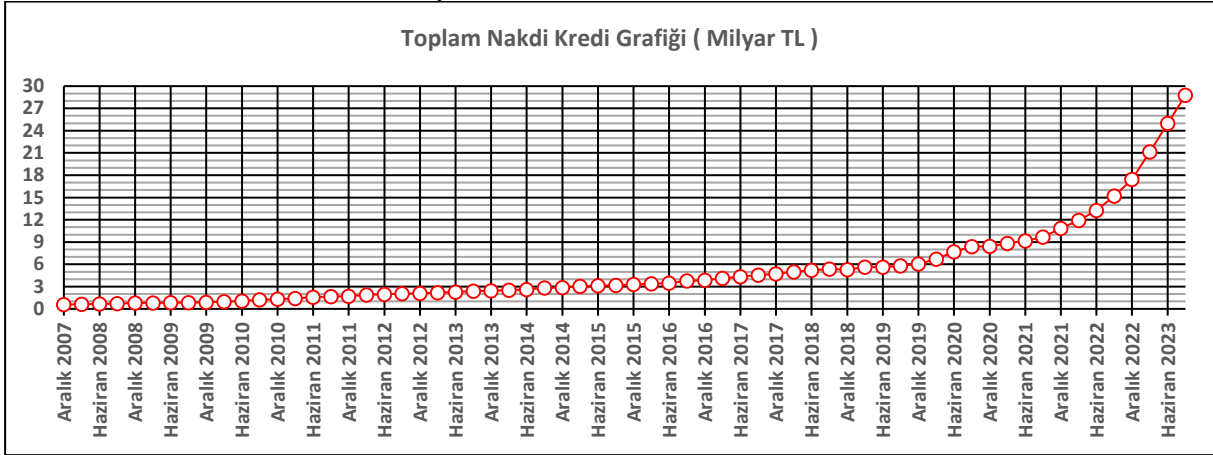
- Giresun'da 2023 Eylül ayı itibarıyla toplam kredi miktarı 32.782.498.000 TL'dir. Bu toplamın % 87,75'i (28.765.775.000 TL) nakdi kredi, % 12,25'i (4.016.723.000 TL) ise gayrinakdi kredidir. Nakdi kredinin oranı 2007 Aralık'tan bu yana en yüksek % 94,15 ile 2011 Eylül'de, en düşük ise % 87,75 ile 2023 Eylül'de çıkmıştır. Ortalama ise % 91,52'dir.
- Nakdi kredinin % 0,94'ü (269.865.000 TL) takipteki alacak durumundadır. İstatistiklerin yayımlanmaya başlandığı 2007 Aralık'tan itibaren bakıldığında takipteki alacak oranının 2007 Aralık'ta % 7,77 ile en yüksek değerindeyken 2023 Eylül'de % 0,94 ile en düşük değere ulaştığı ve bu süreçte ortalama % 3,90 değere sahip olduğu görülmektedir.
- Nakdi kredinin fonksiyon ve sahiplik gruplarına göre dağılımları aşağıdadır.

Grafik 24: Nakdi Kredinin Fonksiyon ve Sahiplik Gruplarına Göre Dağılımları

- Giresun'daki toplam nakdi kredilerin 2007 Aralık ayından itibaren 3 aylık periyotlarla 2023 Eylül ayına kadarki değişimi aşağıda sunulmuştur. Aralık 2007'den Aralık 2019'a kadar doğrusal bir grafikte kredi miktarı 3 ayda bir yaklaşık 115 Milyon TL artarken Aralık 2019'dan Eylül 2023'e bu artış miktarı 3 ayda bir yaklaşık 1,514 Milyar TL'ye yükselmiştir. En son Haziran 2023'ten Eylül 2023'e artış miktarı ise 3,773 Milyar TL olmuştur.

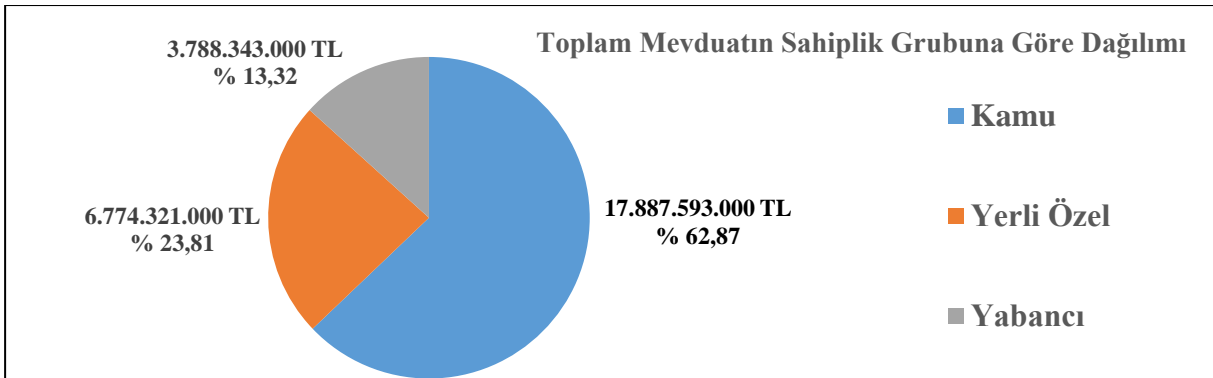
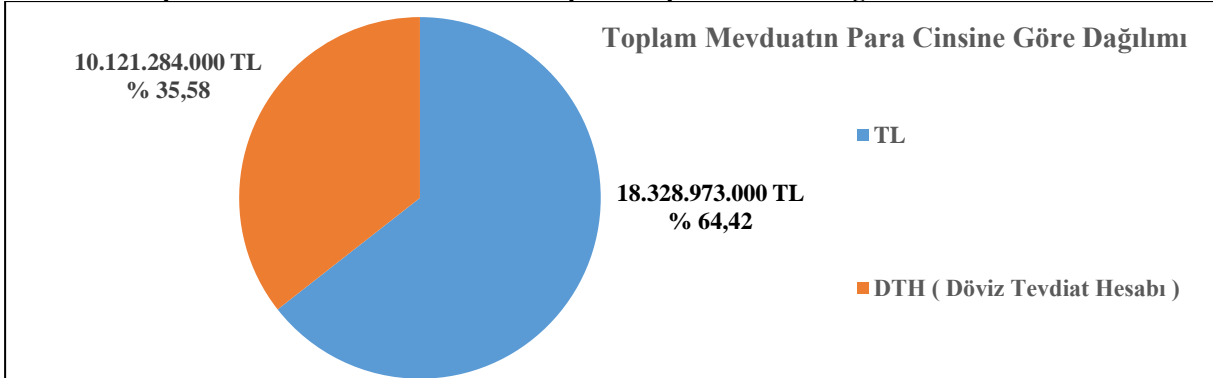
Grafik 25: Nakdi Kredinin Yıllık Gelişimi

Mevduat

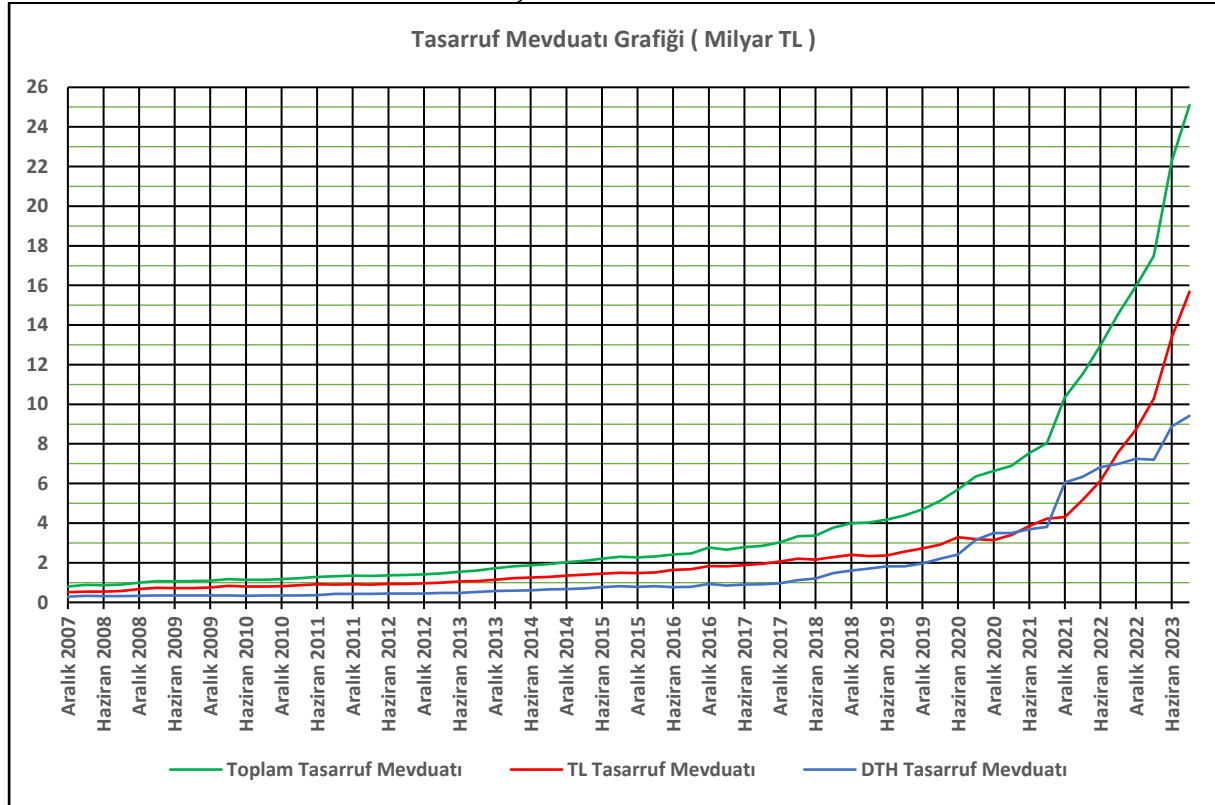
- Giresun'da 2023 Eylül ayı itibarıyla toplam mevduat miktarı 28.450.257.000 TL'dir.
- Bu toplamın % 88,2'si (25.094.409.000 TL) tasarruf mevduatı, % 11,8'i (3.355.848.000 TL) diğer mevduattır.
- Tasarruf mevduatının % 62,48'i (15.679.019.000 TL) TL, % 37,52'si (9.415.390.000 TL) DTH cinsindedir.
- Diğer mevduatın ise % 78,97'si (2.649.954.000 TL) TL, % 21,03'ü (705.894.000 TL) DTH cinsindedir.
- Toplam mevduatın para cinsine ve sahiplik grubuna göre dağılımları aşağıdadır.

Grafik 26: Toplam Mevduatın Para Cinsi ve Sahiplik Gruplarına Göre Dağılımları

- Toplam mevduatın yıllar boyunca dağılım oranlarına bakıldığında tasarruf mevduatının %81,14 ile %89,10 arasında değiştiği ve ortalama %85,18 olduğu, diğer mevduatın ise %10,90 ile %18,86 arasında değiştiği ve ortalama %14,82 olduğu görülmektedir.
- Toplam mevduatın para cinsinden yıllar boyunca dağılım oranlarına bakıldığında ise TL mevduatın %44,44 ile %73,81 arasında değiştiği ve ortalama %65,83 olduğu, DTH mevduatın ise %26,19 ile %55,56 arasında değiştiği ve ortalama %34,17 olduğu görülmektedir. TL mevduatın en yüksek ve DTH'nin en düşük olduğu aylar 2011 Mart ve Haziran ayları, TL mevduatın en düşük ve DTH'nin en yüksek olduğu ay ise 2021 Aralık ayıdır. DTH mevduatı bu aydan sonra 6 dönem boyunca azalış göstermiş ve %55,56'dan %35,58'e kadar düşmüştür.
- Giresun'daki Toplam, TL ve DTH tasarruf mevduatının 2007 Aralık ayından itibaren 3 aylık periyotlarla 2023 Eylül ayına kadarki değişimi aşağıda sunulmuştur. Aralık 2007'den Aralık 2019'a kadar doğrusal bir grafikte kredi miktarı 3 ayda bir yaklaşık 81 Milyon TL artmıştır. Ancak Aralık 2019'dan Eylül 2023'e bu artış miktarı 3 ayda bir yaklaşık 1,36 Milyar TL olmuştur. Haziran 2023'ten Eylül 2023'e artış miktarı 2,82 Milyar TL'dir.

Grafik 27: Tasarruf Mevduatının Yıllık Gelişimi

Bireysel Bankacılık

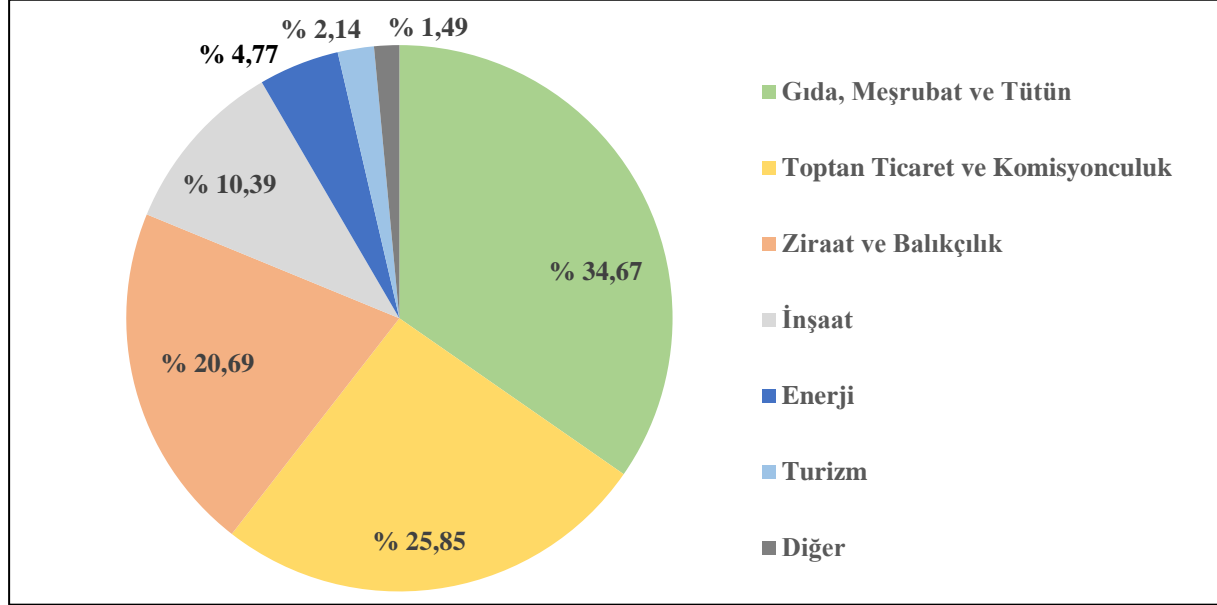
- 2023 Eylül ayı itibarıyla Giresun'daki taşıt ve konut kredileri, kredili mevduat hesabı, diğer tüketici kredileri ve bireysel kredi kartları tutarları ile takipteki alacakların oranları aşağıdadır.

Taşıt Kredisi	: 307.595.000 TL (417.000 TL Takipte - % 0,14)
Konut Kredisi	: 1.769.321.000 TL (2.484.000 TL Takipte - % 0,14)
Diğer Tüketici Kredileri	: 3.349.560.000 TL (101.214.000 TL Takipte - % 3,02)
Bireysel Kredi Kartları	: 4.147.771.000 TL
KMH	: 647.234.000 TL

Seçilmiş Sektörel Krediler

- 2023 Eylül ayı itibarıyla Giresun'daki seçilmiş sektörler için kredi dağılımı aşağıdadır.

Grafik 28: Seçilmiş Sektörlere Göre Kredi Dağılımı

Not: Diğer'in içinde yer alan sektörler Metal ve İşlenmiş Maden, Tekstil ve Tekstil Ürünleri, Finansal Kuruluşlar ve Denizcilik sektörleridir.

- Grafikte de görüldüğü gibi ilk sırada **Gıda, Meşrubat ve Tütün** gelmektedir. İlgili sektörde 2023 Eylül ayında Giresun'daki kredi miktarı **3.946.941.000 TL** olmuştur. **Bu tutarın %0,14'ü (5.588.000 TL) takiptedir.** Diğer sektörlerdeki kredi miktarları ve takipteki alacak oranları ise aşağıda sunulmuştur.

Top. Tic. ve Komisyon	: 2.942.538.000 TL (34.253.000 TL Takipte - % 1,16)
Ziraat ve Balıkçılık	: 2.355.797.000 TL (17.808.000 TL Takipte - % 0,76)
İnşaat	: 1.182.790.000 TL (5.775.000 TL Takipte - % 0,49)
Enerji	: 543.285.000 TL (162.000 TL Takipte - % 0,03)
Turizm	: 244.048.000 TL (2.819.000 TL Takipte - % 1,16)
Diğer	: 169.372.000 TL (2.280.000 TL Takipte - % 1,35)

- Seçilmiş sektörlerin **toplam kredisi 11.384.771.000 TL** olup bunun **%0,60'ı (68.685.000 TL) takiptedir.**

Oranlar

- Giresun'da 2023 Eylül ayı verilerine göre kredi, mevduat ve alacak oranları aşağıdadır.

Toplam Nakdi Kredinin Tasarruf Mevduatına Oranı	: % 114,63
Toplam Nakdi Kredinin Toplam Mevduata Oranı	: % 101,11
Takipteki Alacakların Toplam Nakdi Krediyeye Oranı	: % 0,94

Şubeler ve Nüfusa Göre Dağılım

- Giresun'da 2023 Eylül ayı verilerine göre şube sayısı, şubeye düşen nüfus, kişi başı kredi, alacak ve mevduat verileri aşağıda sunulmuştur.

Şube Sayısı	: 55
Şubeye Düşen Nüfus	: 8.197
Kişi Başına Nakdi Kredi	: 63.203,18 TL
Kişi Başına Tasarruf Mevduatı	: 55.658,74 TL
Kişi Başına Toplam Mevduat	: 63.101,92 TL
Kişi Başına Takipteki Alacak	: 598,55 TL

Altın Kredileri ve Altın Mevduatı

- Giresun'da 2023 Eylül ayı verilerine göre altın kredi ve mevduat bilgileri aşağıdadır.

Altın Kredileri	: 58.230.000 TL
Altın Mevduatı (Gerçek Kişi)	: 2.764.940.000 TL
Altın Mevduatı (Tüzel Kişi)	: 118.701.000 TL
Toplam Altın Mevduatı	: 2.883.641.000 TL